

LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
1945 - 2015

**ĐẢNG BỘ HUYỆN VĨ NHAI
BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA**

**LỊCH SỬ
ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
(1945-2015)**

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

BAN CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

Hoàng Văn Quyết

Bí thư Đảng ủy - Trưởng ban

Lê Văn Tiến

Phó Bí thư, Chủ tịch UBND xã - Phó ban

Lê Văn Thanh

Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy - Phó ban

Trần Văn Tập

Nguyên Bí thư Đảng ủy - Ủy viên

Đông Văn Cường, Cán bộ văn hóa xã - Ủy viên

BAN SƯU TẦM TƯ LIỆU

Hoàng Văn Quyết - Trưởng ban

Lê Văn Thanh, Phó Bí thư Thường trực - Phó ban

Lường Văn Đa, Phó Chủ tịch UBND - Phó ban

Trần Văn Tập, Nguyên Bí thư Đảng ủy - Ủy viên

Trần Văn Phúc, Văn phòng Đảng ủy - Ủy viên

Đông Văn Cường, Cán bộ văn hóa - Ủy viên

Đông Văn Lan, Nguyên Chủ tịch HĐND xã - Ủy viên

BAN NGHIÊN CỨU - BIÊN SOẠN

Thạc sỹ, Nhà báo: Nguyễn Nguyễn Hạnh

Thạc sỹ Lịch sử Đảng: Phạm Thị Hoạt

Thạc sỹ Lịch sử Đảng: Nguyễn Ngọc Hùng

Cử nhân Chính trị học: Đinh Văn Mười

LỜI NÓI ĐẦU

Thần Sa là 1 trong 15 xã, thị trấn của huyện Võ Nhai. Là xã miền núi, có địa hình không bằng phẳng nhưng lại có nguồn tài nguyên phong phú, có trữ lượng vàng sa khoáng rất lớn. Đặc biệt Thần Sa có mái đá Ngườm nằm trên sườn dãy núi Ngườm thuộc bản Kim Sơn, cách Phiêng Tung chừng 1km về phía Nam - đây là một di chỉ quan trọng bậc nhất của khu di chỉ khảo cổ học Thần Sa. Từ năm 1972, các nhà khảo cổ học đã phát hiện ra dấu tích người Việt cổ. Đầu năm 2011, các nhà khoa học đã phát hiện ra chiếc răng voi hóa thạch tại khu vực sông Thần Sa với niên đại từ 30.000-50.000 năm.

Đối với các xã trong huyện, Thần Sa đã là vùng đất có bề dày về lịch sử, văn hóa, từ lâu đã nổi tiếng giàu truyền thống yêu nước và cách mạng vẻ vang. Để có được cuộc sống bình yên, ấm no, hạnh phúc như hôm nay, các thế hệ người dân Thần Sa đã phải trải qua bao thăng trầm cùng dòng chảy của lịch sử đất nước. Trong quá trình đó, nhân dân Thần Sa đã anh dũng cùng nhân dân cả nước đứng lên đánh đuổi giặc ngoại xâm, chống chọi với thiên nhiên để mưu cầu sự sống, sự bình yên cho xóm làng.

Mùa xuân năm 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời đã đánh dấu bước ngoặt, bước phát triển vượt bậc trong

phong trào cách mạng Việt Nam nói chung. Từ đây, dưới ánh sáng soi đường của Đảng, nhân dân các dân tộc ở Thần Sa đã tích cực chuẩn bị mọi mặt cùng với nhân dân cả nước làm nên cuộc Cách mạng Tháng Tám năm 1945 vĩ đại, lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa và sau đó kháng chiến chống thực dân Pháp (1946-1954) thắng lợi.

Năm 1954, Chi bộ Đảng xã Thần Sa được thành lập. Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ, nhân dân các dân tộc trong xã đã cùng cả nước lập nên nhiều chiến công, phát huy chủ nghĩa anh hùng cách mạng và truyền thống chiến đấu ngoan cường trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Từ năm 1975, sống trong điều kiện hòa bình, nhân dân Thần Sa tiếp tục ra sức lao động, sản xuất, xây dựng quê hương giàu đẹp.

Trong suốt quá trình lãnh đạo, Chi bộ và từ năm 1989 là Đảng bộ xã Thần Sa luôn xác định việc tổng kết thực tiễn, giáo dục truyền thống là một trong những nhiệm vụ quan trọng. Thực hiện Chỉ thị số 15-CT/TW ngày 28-8-2002 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Chỉ thị số 17-CT/TU ngày 31-12-2002 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Nguyên và Kế hoạch số 47-KH/HU ngày 27-6-2008 của Ban Thường vụ Huyện ủy Võ Nhai về việc nghiên cứu, xuất bản lịch sử Đảng bộ các xã. Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa (nhiệm kỳ 2010-2015) đã ra Nghị quyết thành lập Ban Chỉ đạo, sưu tầm, nghiên cứu, biên soạn, xuất bản cuốn ***“Lịch sử Đảng bộ xã Thần Sa 1945-2015”***.

Nội dung cuốn sách nhằm phản ánh quá trình hình thành xã Thần Sa cùng các truyền thống mà nhiều thế hệ người dân nơi đây đã tạo dựng. Cuốn sách cũng tái hiện quá trình đấu tranh cách mạng của cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Thần Sa qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược cùng những thành quả đạt được khi hòa bình lập lại. Qua đó, khơi dậy niềm tự hào về quá khứ vẻ vang, đồng thời giáo dục, phát huy truyền thống của địa phương, tăng cường khối đoàn kết toàn dân, phấn đấu, hoàn thành mọi nhiệm vụ trong công cuộc đổi mới và hội nhập của đất nước, giúp các thế hệ cán bộ, đảng viên và nhân dân nâng cao nhận thức lý luận, năng lực tổng kết chỉ đạo thực tiễn. Mặt khác, cuốn sách cũng ghi nhận công lao của các chiến sĩ cách mạng, các cán bộ đảng viên, các liệt sỹ đã anh dũng hy sinh và các tầng lớp nhân dân đã có nhiều cống hiến cho sự nghiệp chung giải phóng dân tộc, làm rạng rỡ trang sử vẻ vang của xã Thần Sa. Đó là tấm gương sáng cho thế hệ trẻ hôm nay và mai sau noi theo.

Quá trình sưu tầm tư liệu và biên soạn cuốn sách, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa luôn nhận được sự giúp đỡ của Phòng Lịch sử Đảng - Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Thái Nguyên, Ban Thường vụ, Ban Tuyên giáo Huyện ủy Võ Nhai, các ban, ngành, đoàn thể, các đồng chí cán bộ, đảng viên, các nhân chứng lịch sử và toàn thể nhân dân trong xã. Nhân dịp cuốn sách được xuất bản, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa xin chân thành cảm ơn sự quan tâm giúp đỡ và những ý kiến đóng góp quý báu đó.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, song trải qua các cuộc chiến tranh, nguồn tư liệu thành văn bị thất lạc, các nhân chứng lịch sử người còn, người mất... nên cuốn lịch sử không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế. Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa mong muốn tiếp tục nhận được những ý kiến đóng góp, bổ sung của bạn đọc để khi có điều kiện tái bản, cuốn sách **“Lịch sử Đảng bộ xã Thần Sa 1945-2015”** được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

TM. BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ

Bí thư - Trưởng ban Chỉ đạo Biên soạn

HOÀNG VĂN QUYẾT

Chương I

THẦN SA - VÙNG ĐẤT, CON NGƯỜI

VÀ TRUYỀN THỐNG LỊCH SỬ, VĂN HÓA

I. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ VÙNG ĐẤT THẦN SA

1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên

Thần Sa là một xã miền núi, cách trung tâm huyện Võ Nhai khoảng 40km. Thần Sa tiếp giáp với các xã Bình Văn, Như Cố và Quảng Chu của huyện Chợ Mới của tỉnh Bắc Kạn ở phía bắc và tây bắc, giáp với hai xã Sảng Mộc và Thượng Nung cùng huyện lân lượt ở phía đông bắc và đông nam, giáp với hai xã Cúc Đường và La Hiên cùng huyện và xã Tân Long, huyện Đồng Hỷ ở phía nam, giáp với xã Văn Lãng của huyện Đồng Hỷ ở phía tây và tây nam.

Xã Thần Sa có địa hình không đồng nhất, cao thấp xen kẽ nhau nên nhân dân gặp nhiều khó khăn trong việc kiến thiết đồng ruộng và thâm canh cây trồng. Diện tích đất tự nhiên của xã là 10.262,46ha. Trong đó, diện tích canh tác là 153,6ha, đất di tích là 2ha, còn lại là đất thổ cư và đồi núi. Diện tích đất nông nghiệp mặc dù chiếm phần nhỏ trong quỹ đất của xã nhưng đóng vai trò quan trọng

trong việc phát triển kinh tế của xã. Đất nông nghiệp được sử dụng để trồng lúa nước, cây hàng năm, cây lâu năm... Diện tích đất phi nông nghiệp được dùng để xây dựng trụ sở cơ quan, dùng trong quốc phòng, kinh doanh... Diện tích đất thổ cư chiếm 30%, đáp ứng cơ bản nhu cầu xây dựng nhà ở sinh hoạt của nhân dân trong xã. Có thể nhận thấy, đa phần diện tích đất đai của xã đều được đưa vào khai thác, sử dụng. Tuy nhiên, hệ số sử dụng đất của xã còn thấp. Việc chuyển đổi cơ cấu cây con, mùa vụ chưa có những biện pháp thích hợp. Hiện tại, đất chưa sử dụng của xã còn khá cao, nhưng phần lớn là các vùng đồi nên khả năng khai thác là rất khó khăn. Mặc dù vậy, có thể khẳng định, nguồn tài nguyên đất đai của xã là phong phú và đòi hỏi Đảng bộ, chính quyền và các đoàn thể cần có sự phối hợp chặt chẽ nhằm phát huy tối đa nguồn lực này trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội của xã.

Về khí hậu, Thần Sa nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa nóng ẩm, hàng năm phải chịu ảnh hưởng của 2 loại gió mùa. Vào mùa hè, xã chịu ảnh hưởng lớn của gió mùa Đông nam (tháng 4 đến tháng 10) mang theo hơi nước nên thường xuyên gây mưa; nhiệt độ trung bình ở xã trong mùa hè vào khoảng 29-33°C, cao nhất đạt 39-40°C. Mùa đông chịu ảnh hưởng của gió mùa Đông Bắc (tháng 11 năm trước đến tháng 3 năm sau) thường gây rét và hanh khô. Vào mùa đông, nhiệt độ trung bình ở xã giao động từ 16-20°C, thấp nhất là 6-8°C. Ngoài ra, xã còn chịu ảnh hưởng của gió Tây Nam (15-20 ngày) có tính chất khô và nóng. Hơn nữa, mùa mưa ở đây thường đến muộn

và kèm theo lũ. Lượng mưa trung bình hàng năm khoảng 1.600-2.000mm và phân bố không đều giữa các tháng trong năm. Mưa tập trung chủ yếu từ tháng 7 đến tháng 9 (chiếm 80% tổng lượng mưa cả năm). Những tháng còn lại trong năm lượng mưa thấp hơn (chiếm 20%), đặc biệt vào các tháng 11 và 12. Những đặc điểm thời tiết phức tạp đã gây cho sản xuất nông nghiệp và đời sống nhân dân Thần Sa gặp nhiều khó khăn.

Chịu ảnh hưởng của khu vực nhiệt đới ẩm gió mùa, độ ẩm không khí của xã trung bình đạt từ 84-85%. Trong các tháng 2, 3, 7 và 8, độ ẩm trong không khí đạt gần 90%. Đây là môi trường thuận lợi cho sự phát triển của các loại dịch bệnh ở người, cây trồng và vật nuôi. Vào tháng 4 và tháng 5, độ ẩm không khí thấp, ảnh hưởng đến khả năng phơi màu, thụ phấn của cây trồng (đặc biệt là lúa), làm cho năng suất và sản lượng đạt thấp. Chính bởi những đặc điểm khí hậu khắc nghiệt và diễn biến bất thường như trên đòi hỏi xã cần phải tăng cường công tác phòng chống lụt bão, bố trí cơ cấu cây trồng hợp lý nhằm chống úng, xói mòn, rửa trôi vào mùa mưa và chống hạn vào mùa khô.

Tuy là xã miền núi nhưng hệ thống thủy văn của xã cũng khá đa dạng và phong phú. Xã có một con sông lớn chảy qua, nguồn nước từ các suối nhỏ chảy từ Nghinh Tường, Vũ Chân, Sảng Mộc, Thượng Nung, Cúc Đường là vô tận. Ngoài ra, ở Thần Sa còn có 2 nhánh suối nhỏ: nhánh suối Khuôi Nội nguồn từ Ngọc Sơn (Bắc Kạn) chảy xuống Tân Kim, Trung Sơn; nhánh Khuôi Bó có nguồn từ Tân Kim chảy xuống Bản Ná, Xuyên Sơn. Đây chính

là nguồn nước chủ yếu, cung cấp nước phục vụ nhu cầu sản xuất của nhân dân trong xã. Bên cạnh đó, nước ngầm sạch là nguồn nước chính phục vụ sinh hoạt của nhân dân. Nguồn nước của xã cơ bản sạch sẽ, tuy nhiên những năm gần đây do ảnh hưởng của việc khai thác vàng nên nguồn nước đang bị ô nhiễm nặng. Sông suối ở Thần Sa còn đem lại nguồn thức ăn cho nhân dân như: cua, tôm, cá... Hàng năm, sông bồi đắp một lượng lớn phù sa, thuận lợi cho phát triển nông nghiệp. Mặt khác, sông suối đóng góp quan trọng cho việc đi lại, giao thương của nhân dân trong xã.

Tài nguyên rừng của xã khá phong phú với nhiều loại gỗ quý như: Lát, đinh, sến, táu, trò chỉ, thanh hương... Ngoài ra, rừng Thần Sa còn có rất nhiều loại dược liệu quý dùng để chữa bệnh. Hiện nay, diện tích rừng của xã có 9.267,51ha. Mặc dù vậy, do chưa có chính sách phát triển hợp lý nên hiện nay, hiệu quả kinh tế của xã thu từ rừng vẫn chưa cao.

Ngoài ra, Thần Sa còn là vùng đất rất giàu tài nguyên khoáng sản như: thủy ngân, chì, quặng sắt. Năm 1964, có đoàn Địa chất 20 và Địa chất 43 đến thăm dò thủy ngân, khoáng sản ở xã. Đặc biệt, tài nguyên vàng ở Thần Sa vô cùng phong phú. Việc khai thác vàng ở Thần Sa có từ thời nhà Lê, nhà Mạc. Đến năm 1998, được sự cho phép của Bộ Công Nghiệp, Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Nguyên đã ra Quyết định số 1296-QĐ/UBND về việc cấp phép cho các doanh nghiệp khai thác vàng ở các xóm: Bản Ná, Xuyên Sơn, Tân Kim, Trung Sơn, Kim Sơn...

Nhìn chung, có thể thấy điều kiện tự nhiên của xã là khá phong phú, có những thuận lợi lớn cho nhu cầu phát triển sản xuất và sinh hoạt của nhân dân. Mặc dù vậy, vấn đề tài nguyên và môi trường của xã vẫn còn những hạn chế nhất định. Một số diện tích đất có nguy cơ bạc màu do thiếu nguồn nước. Ngoài ra, trong sản xuất nông nghiệp, người dân có thói quen sử dụng các chất hóa học, thuốc trừ sâu không đúng kỹ thuật nên đất đai đang dần bị ô nhiễm. Mặt khác, trong những năm gần đây, thiên tai lũ lụt và hạn hán thường xảy ra do rừng bị tàn phá. Đây là những vấn đề cần phải giải quyết nhanh chóng trong tương lai.

Trong những năm gần đây, tốc độ tăng trưởng kinh tế của xã đã đạt được những thành tựu khả quan và đáng khích lệ. Trong cơ cấu kinh tế, ngành công nghiệp - xây dựng và thương mại - dịch vụ ngày càng có vai trò quan trọng đóng góp vào tỷ trọng trong cơ cấu kinh tế. Mặc dù vậy, vai trò của ngành nông, lâm nghiệp vẫn hết sức quan trọng, đóng góp lớn trong tỷ trọng cơ cấu các ngành của xã. Nhìn chung, sự phát triển của các ngành kinh tế về cơ bản đáp ứng được nhu cầu tiêu dùng của nhân dân trong xã.

Trong sản xuất nông nghiệp, cây trồng chính trên địa bàn xã là cây lúa và một số cây vụ đông như: ngô, khoai, sắn... Năm 2009, tổng sản lượng lương thực đạt 1.050 tấn, thu nhập bình quân của xã đạt 3.200.000 đồng/người/năm. Ngoài ra, xã Thần Sa luôn chú trọng phát triển cây chè, đây là một giống cây trồng thế mạnh của xã và đã

đem lại giá trị kinh tế cao. Năm 2009, diện tích chè đạt 27ha. Chăn nuôi đang dần trở thành ngành sản xuất chính và chuyển dịch theo hướng sản xuất hàng hóa. Theo Báo cáo chính trị của Đảng bộ xã năm 2009, toàn xã có 301 con bò, 532 con trâu, đàn lợn duy trì ở mức 1.200 đến 2.200 con. Đàn gia cầm của xã duy trì ở mức 22.000 đến 26.000 con. Ngoài chăn nuôi gia súc và gia cầm, Thần Sa còn phát triển nuôi trồng thủy sản ở các hộ gia đình. Diện tích nuôi trồng chủ yếu là nuôi quảng canh và chủ yếu là nuôi cá nước ngọt.

Cùng với nông nghiệp, việc phát triển các loại cây ăn quả, cây công nghiệp và trồng rừng cũng đem lại nguồn thu đáng kể cho nhân dân trong xã. Đây cũng chính là một trong những thế mạnh riêng của vùng, trong tương lai sẽ mang lại hiệu quả kinh tế cao.

Những năm gần đây, dưới sự lãnh đạo Đảng bộ Thần Sa, các ngành nghề mới và dịch vụ của xã đã có những bước phát triển đáng kể. Các ngành dịch vụ - thương mại đã phát huy lợi thế về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội nên đang có những bước đi đúng hướng, thu hút nhiều thành phần kinh tế tham gia, tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho nhân dân trong xã. Ngoài ra, nhiều hoạt động khác cũng được hình thành, phát triển đa dạng, đáp ứng được nhu cầu của nhân dân, nhờ vậy hàng hóa được lưu thông và ngày càng phong phú.

Cơ sở hạ tầng của xã được đầu tư và xây dựng khá hoàn chỉnh, hệ thống điện, đường, trường trạm được hoàn

thiện về cơ bản đáp ứng được nhu cầu của nhân dân.

Giáo dục của xã ngày càng được tăng cường những biện pháp nhằm nâng cao số lượng và chất lượng. Cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ việc dạy và học được đầu tư đúng mức. Tỷ lệ giáo viên dạy giỏi ở các cấp học trong xã ngày càng tăng. Hàng năm, xã có nhiều em học sinh thi đỗ vào các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp trên cả nước. Đây là nguồn lực tri thức quan trọng cho quá trình phát triển kinh tế xã hội của xã trong tương lai.

Phong trào thể dục thể thao phát triển mạnh qua việc vận động toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại, phong trào phát triển mạnh trong nhà trường, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ lão và các thôn xóm. Bên cạnh đó, công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân có nhiều tiến bộ và được quan tâm, thực hiện tốt các chương trình y tế, sức khỏe cộng đồng của Quốc gia, cơ sở vật chất của trạm y tế xã được đầu tư các trang thiết bị khám, chữa bệnh mới, hiện đại hơn, đồng thời trình độ chuyên môn của đội ngũ y, bác sỹ luôn được bồi dưỡng và nâng cao, nhờ đó, trạm y tế xã đã đáp ứng được nhu cầu chăm sóc sức khỏe cho nhân dân. Phong trào xây dựng làng văn hóa được phát triển nhanh. Toàn xã đã có 8/9 xóm có nhà văn hóa, 325/469 hộ gia đình đạt danh hiệu Gia đình văn hóa¹.

---

1. Theo số liệu Báo cáo Chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XX (nhiệm kỳ 2005-2010) trình tại Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XXI (nhiệm kỳ 2010-2015).

Cùng với đó, công tác giữ gìn an ninh và trật tự an toàn xã hội luôn được đề cao.

Với vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên - xã hội trên, Thần Sa đã và đang tạo ra những điều kiện thuận lợi nhất định cho việc phát triển kinh tế - xã hội, giao lưu hàng hóa với các vùng, miền trên cả nước, nhất là trong bối cảnh đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa như ngày nay. Những thuận lợi này đang được Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa tiếp tục khai thác, sử dụng có hiệu quả, làm giàu cho quê hương, đất nước.

II. QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH LÀNG XÃ VÀ TRUYỀN THỐNG LỊCH SỬ, VĂN HÓA, CÁCH MẠNG

1. Quá trình hình thành xã

Tên gọi Thần Sa có từ lâu đời và có nhiều câu chuyện liên quan đến tên gọi này. Theo các cụ cao tuổi trong xã kể rằng: Trước đây, người Trung Quốc sang vùng đất này khai thác khoáng sản: quặng, chì, thủy ngân... đặc biệt là vàng. Vàng ở vùng này có chất lượng tốt nên những người Trung Quốc gọi là “Xuân xa”, về sau dịch thành 2 chữ “Thần Xa”.

Cũng có truyền thuyết cho rằng: Do có chuyện tranh giành ngôi thứ từ đình Xuyên Sơn xưa, các cụ cao tuổi trong làng đã bàn nhau đón thánh Đuôm Dương Tự Minh ở phủ Phú Lương về để phân giải. Khi rước bát hương thánh Đuôm Dương Từ Minh về đến vùng Phai Hèo (xóm Kim Sơn ngày nay), bát hương bị rơi xuống đất. Chính vì vậy, các cụ cho rằng “Thần bị sa” nên gọi tên xã là Thần Sa.

Theo sưu tầm của đồng chí Đồng Văn Lan - Nguyên Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã, tên gọi Thần Sa đã có từ các văn bản, giấy tờ của triều đại phong kiến như: Hộ lại, Xã đoàn, Tiên chỉ, Lý trưởng, Chánh tổng. Từ những năm 1920-1923, có dấu và chữ ký viết bằng chữ Nho và chữ Quốc ngữ của các quan Công sứ, Quan án sát, Quan tuần phủ.

Như vậy, dù có nhiều nguồn tư liệu khác nhau nói về tên gọi Thần Sa nhưng có thể khẳng định, mảnh đất Thần Sa đã tồn tại lâu đời và có nét truyền thống văn hóa riêng.

Vào thời nhà Lý, mảnh đất Võ Nhai có tên gọi là châu Vạn Nhai. Thời thuộc Minh, đổi thành châu Vũ Lễ. Đến năm Minh Mạng thứ 16 (1836), huyện Võ Nhai gồm 8 tổng và 29 xã, trại, cai trị theo chế độ lưu quan¹. Năm 1894, thực dân Pháp tách Bắc Sơn khỏi Võ Nhai. Từ đó, Võ Nhai thuộc tỉnh Thái Nguyên. Xã Thần Sa trước cách mạng tháng Tám 1945 chỉ là một thôn của tổng Thượng Nung.

Sau ngày Cách mạng Tháng Tám thành công, thực hiện chủ trương của cấp trên, các thôn Vũ Chân, Nghinh Tường, Thượng Nung và Thần Sa hợp thành xã Cúc Đình. Tháng 6-1946, thôn Thần Sa và thôn Thượng Nung tách khỏi xã Cúc Đình, hợp lại thành xã Thượng Nung.

---

1. Huyện ủy Võ Nhai, Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai 1930-1954, tr.7.

Thôn Nghinh Tương và Nghinh Tác hợp thành xã Nghinh Tương.

Tiếp đó, tháng 7-1947, các xã Thượng Nung, Nghinh Tương tiếp tục sáp nhập vào xã Cúc Đình thành Đại xã Cúc Đường. Năm 1948, đại xã Cúc Đường được chia thành 2 cụm xã, xã Thần Sa lúc đó thuộc cụm I (Thần Sa - Thượng Nung). Tháng 7-1949, thôn Thần Sa và Thượng Nung được tách ra thành xã Thượng Nung.

Đầu năm 1953, Võ Nhai tiến hành chia nhỏ các đơn vị hành chính cấp xã. Theo đó, ngày 1-3-1953, xã Thượng Nung được chia tách thành 2 xã Thượng Nung và Thần Sa. Xã Thần Sa chính thức được thành lập và ổn định địa giới hành chính. Năm 2014, xã Thần Sa có diện tích 10.262,46ha với 9 xóm: Kim Sơn, Trung Sơn, Xuyên Sơn, Hạ Sơn Tây, Hạ Sơn Dao, Ngọc Sơn 1, Ngọc Sơn 2, Tâm Kim và xóm Thượng Kim.

2. Truyền thống lịch sử, văn hóa, cách mạng

Suốt chiều dài lịch sử từ khi hình thành cho đến nay, Thần Sa đã trải qua biết bao thăng trầm trong quá trình đấu tranh dựng nước và giữ nước. Những khó khăn, gian khổ đã hun đúc nên những đức tính tốt đẹp, sáng tạo ra những giá trị văn hóa vật chất và tinh thần phong phú góp phần tạo nên cốt cách của con người Thần Sa.

Văn hóa tinh thần của người dân Thần Sa rất phong phú. Người dân Thần Sa luôn duy trì rất nhiều tục lệ tốt đẹp và lành mạnh. Thần Sa là nơi hội tụ nhiều đồng bào dân tộc cùng chung sống. Theo số liệu năm 2010, ở Thần

Sa có 334 hộ dân tộc Tày, 155 hộ dân tộc Dao, 33 hộ dân tộc H'Mông. Ngoài ra, ở xã còn có một số hộ là dân tộc Kinh. Chính vì vậy, mảnh đất này chứa đựng nhiều nét văn hóa truyền thống. Đây cũng là vùng đất có nhiều di tích lịch sử văn hóa, nhiều sinh hoạt truyền thống cộng đồng, lễ hội truyền thống được bảo tồn và lưu giữ khá nguyên vẹn trong suốt chiều dài lịch sử. Ở Thần Sa hàng năm có 6 ngày tết chính: Tết Thanh Minh (tháng 3 âm lịch), tết Đoan Ngọ (tháng 5 âm lịch), tết Xá tội vong nhân (tháng 7 âm lịch), tết Trung thu (tháng 8 âm lịch), tết Cơm mới (tháng 10 âm lịch) và tết Nguyên đán (tháng 1 âm lịch). Trong những ngày tết, con cháu trong gia đình thể hiện sự tri ân đối với các bậc tiền bối đã sinh thành và nuôi dưỡng mình. Đây cũng là nét đẹp văn hóa của nhân dân các dân tộc trong xã. Trong xã còn có nhiều phong cảnh đẹp, có tiềm năng du lịch như thác Mưa rơi, đặc biệt có quần thể khu di tích Khảo cổ học Mái Đá Ngườm.

Thần Sa còn được biết đến với những truyền thuyết lịch sử, truyện cổ dân gian, kho tàng ca dao, tục ngữ. Tình yêu đất nước, quê hương, yêu lao động, sản xuất cũng như tình yêu nam nữ, lứa đôi ... được thể hiện qua những điệu hát, lời thơ giản dị của ca dao, tục ngữ và những làn điệu hát then nhẹ nhàng, sâu lắng trong những ngày lễ hội của xóm làng. Bên cạnh những đặc trưng riêng trên về văn hóa, Thần Sa còn là nơi hội tụ của những truyền thống tốt đẹp, được nhân dân đoàn kết, chung sức chung lòng tạo dựng từ hàng trăm năm nay.

Truyền thống lao động, sáng tạo: trải qua một quá trình lịch sử lâu dài, con người nơi đây ngày đêm lao động, một nắng hai sương để khai khẩn đất hoang thành đồng ruộng, lập nên làng xóm. Cộng đồng người sinh sống trên mảnh đất Thần Sa ngày nay phải tiến hành một cuộc đấu tranh bền bỉ, quyết liệt với thiên nhiên khắc nghiệt và kẻ thù xâm lăng tàn bạo, nhưng bằng sức lao động cần cù và trí thông minh, sáng tạo, cuối cùng họ đã tồn tại và chiến thắng. Một nền văn hóa địa phương dần dần được tạo dựng, càng về sau nhờ sự giao lưu văn hóa giữa các vùng trong huyện, trong tỉnh đã mang tính chất chung của nền văn hóa nhưng cũng đậm đà sắc thái địa phương.

Từ bao đời nay, nhân dân ở Thần Sa vẫn luôn vững vàng trong mọi hoàn cảnh. Cùng với tròng trọt, chăn nuôi, Thần Sa đã sớm tận dụng khai thác những nguồn tài nguyên của địa phương, từng bước nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân.

Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ và khi hòa bình lập lại đến nay, phát huy truyền thống hiếu học của cha ông, các thế hệ học sinh Thần Sa đã vượt lên mọi khó khăn đến trường, tiếp thu những tri thức của nhân loại để xây dựng quê hương, đất nước. Đời sống kinh tế của người dân Thần Sa được ổn định và phát triển. Để có được cuộc sống bình yên, xây dựng quê hương như ngày hôm nay, nhân dân Thần Sa qua các thế hệ nối tiếp nhau, cùng nhân dân trong huyện, trong tỉnh và cả nước đứng lên chống giặc ngoại xâm. Tình yêu ấy được nuôi dưỡng, phát triển và hun đúc thành truyền thống quý báu

của người dân nơi đây. Cũng chính tình yêu quê hương đất nước là chất keo cổ kết cộng đồng và là bệ đỡ cho truyền thống đấu tranh anh dũng của nhân dân Thần Sa trong lịch sử.

Ngày nay, khi đất nước đang đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nhân dân Thần Sa vẫn luôn tự hào về truyền thống yêu nước, tinh thần dũng cảm trong chiến đấu, vì độc lập, tự do của dân tộc. Những truyền thống đó là di sản quý báu in đậm trong tiềm thức của người dân nơi đây. Truyền thống đó đã được phát huy khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và lãnh đạo, tạo thành sức mạnh lật đổ chế độ thực dân, phong kiến tay sai, giành lại độc lập, tự do cho Tổ quốc, ra sức xây dựng quê hương giàu đẹp, văn minh.

Chương II

ĐẢNG LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN THẦN SA ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH QUYỀN TRONG CÁCH MẠNG THÁNG TÁM 1945 VÀ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP (1945-1954)

I. TÌNH HÌNH KINH TẾ, CHÍNH TRỊ, VĂN HÓA - XÃ HỘI THẦN SA TRƯỚC CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

1. Tình hình chính trị

Tháng 9-1858, thực dân Pháp nổ súng tấn công bán đảo Sơn Trà - Đà Nẵng, chính thức đặt dấu mốc đầu tiên cho công cuộc xâm lược Việt Nam. Ngay từ khi đặt chân vào nước ta, chúng đã vấp phải sự kháng cự quyết liệt của nhân dân cả nước. Hàng loạt các phong trào đấu tranh của nhân dân dưới ngọn cờ: phong kiến (Cần Vương), nông dân (Hoàng Hoa Thám)... đều bị chìm trong biển máu. Trong khi đó, triều đình phong kiến đã lần lượt kí các Hiệp ước Nhâm Tuất (1862), Giáp Tuất (1874) và đặc biệt Hiệp ước Hác - măng (1883), Pa - tơ - nốt (1884) với thực dân Pháp. Các hiệp ước đó đã biến đất nước ta trở thành thuộc địa của thực dân Pháp.

Sau khi hoàn thành công cuộc bình định nước ta, thực dân Pháp chia nước ta thành 3 kỳ (Bắc kỳ, Trung kỳ, Nam kỳ) và đặt ra chế độ cai trị khác nhau đối với mỗi kỳ. Tổng Thượng Nung thuộc Bắc kỳ nằm dưới chế độ bảo hộ của thực dân Pháp do quan lại triều đình phong kiến và người Pháp trực tiếp cai trị. Để duy trì sự áp bức, bóc lột nhân dân ta, chúng thực hiện âm mưu “*Dùng người bản xứ để trị người bản xứ*”.

Ở Thần Sa, bộ máy cai trị đứng đầu là lý trưởng, phó lý. Giúp việc cho lý trưởng là đội ngũ hương bạ, hương kiểm, hương mục, hương dịch và hương bản. Mặc dù vậy, bộ máy quan lại ở Thần Sa không có ai là địa chủ, cường hào ác bá, không cướp bóc, hà hiếp nhân dân.

Tuy nhiên, sống dưới ách thống trị của thực dân Pháp và chế độ phong kiến triều Nguyễn, nhân dân Thần Sa cũng nằm trong hoàn cảnh lịch sử chung của dân tộc, mang trong mình nỗi nhục của người dân mất nước chịu sự đè nén về sưu thuế nên đời sống của nhân dân ngày thêm vô cùng cực khổ, đói rét và trong họ luôn thường trực một ý chí sẵn sàng vùng lên khi thời cơ chín muồi.

Năm 1917, cách mạng tháng Mười Nga thành công. Ảnh hưởng của cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa đầu tiên và tư tưởng chủ nghĩa Mác - Lênin đã đến với nhân dân Việt Nam. Với những hoạt động của Nguyễn Ái Quốc ở Pháp và Matxcova, những sách báo vô sản được truyền bá về nước. Đây được coi là chất xúc tác làm cho phong trào đấu tranh của nhân dân ta nói chung và nhân dân Thần

Sa nói riêng phát triển mạnh mẽ hơn nữa và theo chiều hướng tích cực.

2. Tình hình kinh tế

Sau khi hoàn thành công cuộc xâm lược nước ta, thực dân Pháp tiến hành thiết lập bộ máy cai trị từ trung ương đến địa phương. Chúng cùng bè lũ tay sai bóc lột thậm tệ về kinh tế đối với nhân dân ta. Nền kinh tế nông nghiệp vốn đã mang nặng tính tự cung, tự cấp càng trở nên lạc hậu, kém phát triển.

Ở Thần Sa không có ruộng công điền hay hương hỏa, phật điền. Toàn bộ đất đai thuộc quyền sở hữu của chính quyền thực dân phong kiến.

Mặc dù vậy, do trình độ canh tác lạc hậu, lại phải chịu sưu cao thuế nặng, đóng góp nhiều lệ luật trong làng nên hàng năm nhân dân Thần Sa vẫn không có đủ tiền để chi tiêu và giao nộp các khoản luật lệ. Cuộc sống của nhân dân Thần Sa ngày càng khốn khó hơn. Trong khi sản xuất nông nghiệp đình đốn, tri trệ, lạc hậu, đói kém thì kinh tế thương nghiệp cũng bị kìm hãm, hoạt động giao thương bị hạn chế. Những mặt hàng thiết yếu như: muối, dầu, thực dân Pháp cũng giành quyền độc thương, đánh thuế rất cao. Chúng tuyệt đối nghiêm cấm việc nấu rượu, buôn bán muối trong nhân dân.

Tóm lại, kinh tế Việt Nam nói chung và tổng Thượng Nung nói riêng dưới ách thống trị của thực dân - phong kiến vô cùng cực khổ. Người dân ngày càng bị bán cùng hóa, mâu thuẫn xã hội trở nên sâu sắc và gay gắt. Nhân

dân sẵn sàng vùng lên để giải phóng khỏi ách áp bức, bóc lột nặng nề khi thời cơ và ngọn lửa cách mạng bùng phát.

3. Tình hình văn hóa - xã hội

Khi xâm lược nước ta, để che mắt dư luận trên thế giới, thực dân Pháp đã rêu rao chiêu bài “*khai hóa văn minh*” nhưng trên thực chất là đẩy nhân dân ta vào vòng tăm tối để dễ bề cai trị. Bên cạnh việc bóc lột dân ta về kinh tế, đàn áp về chính trị, chúng triệt để thi hành chính sách “ngu dân” tàn độc, kìm hãm việc học hành và thực hiện nô dịch về văn hóa.

Ánh sáng được nhân dân dùng chủ yếu được đốt bằng cây nứa khô, cây lau củi khô hoặc dầu được lấy từ hạt cây trầu, cây lai, cây bưởi, cây trám.... Nhà cửa rất đơn sơ. Toàn bộ nhà cửa của nhân dân là nhà tranh vách nứa. Nhà trái bằng đất, dui bằng nứa hoặc bằng vau. Mái nhà được lợp bằng nứa, lá cọ hoặc rơm rạ. Trâu bò, lợn gà được nhân dân nuôi nhốt dưới gầm nhà sàn. Nhân dân đi bằng chân đất, không có dép, đời sống vô cùng cực khổ.

Đói nghèo và lạc hậu đã dẫn đến tình trạng ốm đau, bệnh tật tràn lan ở các xóm trong Thần Sa lúc bấy giờ. Người dân khi đau ốm chủ yếu là cúng bái và sử dụng những cây thuốc nam. Trong thời gian này, bệnh dịch hoành hành ở Thần Sa, đặc biệt là những bệnh như: sốt rét, đậu mùa. Chính vì vậy, trong dân gian đã lưu truyền câu ca: “Lũ khừ lũ khừ, chẳng Đại Từ thì cũng Võ Nhai”. Số người có tuổi thọ trên 70 của xã rất ít. Việc đỡ đẻ trong

làng thường do “bà mẹ”, “bà đỡ” có kinh nghiệm đảm nhận, tình trạng “hữu sinh vô dưỡng” trở nên phổ biến. Sống trong xã hội phong kiến đầy rẫy những bất công và tiêu cực nên người dân thường đổ lỗi cho số phận, xem nghèo đói là do trời định đoạt và tìm cách để giải hạn như cầu cúng, lễ bái. Mất mùa, sâu bệnh, thiên tai, dịch bệnh... đều mời thầy cúng về hóa giải.

Lợi dụng sự thấp kém về dân trí, bọn thống trị đã khuyến khích các hủ tục lạc hậu như mua bán ngôi thứ, khao lão, nhất là trong cưới xin, ma chay... Sinh con phải có lễ Thánh, phải nộp tiền khai sinh. Cưới vợ, gả chồng phải nộp tiền cheo, tiền lễ. Khi cha mẹ già chết phải tổ chức cho bà con đến phúng viếng, ăn uống linh đình.

Ngoài ra, các tệ nạn xã hội như mê tín dị đoan, cờ bạc... cũng được bọn thực dân - phong kiến dung túng. Thực hiện chính sách này, chúng muốn chìm nhân dân Thần Sa trong vòng u mê của thuốc phiện. Những thủ đoạn này nhằm mục đích làm mất đi tinh thần chiến đấu của người dân, đặc biệt là thế hệ thanh niên.

Những luật lệ hà khắc cùng với sự bóc lột dã man của thực dân Pháp và bè lũ tay sai khiến làng quê Thần Sa như một thảm cảnh. Xã hội đầy rẫy những mâu thuẫn: mâu thuẫn dân tộc (giữa dân tộc ta và bọn Pháp - Nhật), mâu thuẫn giai cấp (giữa nông dân và địa chủ). Sự tàn bạo của chủ nghĩa thực dân, phát xít đã đẩy mâu thuẫn đó càng trở nên gay gắt, nhưng đó cũng là môi trường tốt để gieo mầm cho chủ nghĩa yêu nước chân chính phát triển.

Đảng Cộng sản Việt Nam và lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã thức tỉnh khát vọng được làm chủ bản thân và mảnh đất mà mình sinh sống cho toàn thể nhân dân, vạch đường chỉ lối cho cả dân tộc ta đứng lên làm cách mạng, tự giải phóng mình. Thần Sa cũng như nhiều làng quê khác bước vào một thời kỳ mới: Thời kỳ vùng lên đập tan xiềng xích nô lệ, giành độc lập tự do dưới lá cờ của Đảng Cộng sản Việt Nam.

II. DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG NHÂN DÂN THẦN SA THAM GIA GIẢI PHÓNG DÂN TỘC VÀ ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH QUYỀN NĂM 1945

1. Phong trào cách mạng ở Thần Sa dưới ánh sáng của Đảng trước năm 1945

Cuối những năm 20 của thế kỷ XX, phong trào yêu nước của nhân dân Võ Nhai có những bước phát triển mới. Từ năm 1928 đến năm 1929, truyền đơn kêu gọi chống thực dân Pháp của Hội Việt Nam Cánh mạng Thanh niên đã nhiều lần xuất hiện ở Võ Nhai. Tháng 2-1930, dưới sự chủ trì của Nguyễn Ái Quốc, 3 tổ chức đảng ở trong nước (An Nam Cộng sản Đảng, Đông Dương Cộng sản Đảng và Đông Dương Cộng sản Liên đoàn) đã nhất trí hợp nhất thành một tổ chức lấy tên là Đảng Cộng sản Việt Nam¹.

---

1. Tại hội nghị hợp nhất các tổ chức Cộng sản, chỉ có đại biểu của Đông Dương Cộng sản Đảng và An Nam Cộng sản Đảng dự. Ngày 24/2/1930, theo đề nghị của Đông Dương Cộng sản Liên đoàn, Ban Chấp hành Trung ương lâm thời của Đảng Cộng sản Việt Nam đã chấp nhận hợp nhất tổ chức này vào Đảng Cộng sản Việt Nam.

Đảng ra đời tạo một bước ngoặt lớn cho cách mạng nước ta nói chung và phong trào cách mạng của nhân dân Võ Nhai nói riêng.

Giương cao ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, Đảng ta đã tập hợp giai cấp công nhân, nông dân và các tầng lớp lao động khác vào mặt trận cách mạng. Sự ra đời của Đảng đã mở ra một thời kỳ mới, giúp cho con đường cách mạng của nhân dân ta sáng rõ hơn. Từ nay, nhân dân ta đã có một chính đảng lãnh đạo, vạch đường chỉ lối để tiến gần hơn những thành công trong công cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, giải phóng nước nhà. Ngay từ khi mới ra đời, Đảng đã phát huy được vai trò quan trọng của mình, tiêu biểu là phong trào cách mạng 1930-1931 mà đỉnh cao là Xô Viết Nghệ Tĩnh. Đây được coi là phong trào đánh dấu sự ra mắt của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với nhân dân ta và toàn thế giới.

Tháng 1-1936, Mặt trận nhân dân chống phát xít được thành lập ở Pháp. Đối với các nước thuộc địa mặt trận đề ra cương lĩnh: “Toàn xá tù chính trị, ban hành quyền tự do dân chủ, tự do nghiệp đoàn, cải thiện điều kiện làm việc cho người lao động”. Do áp lực của Mặt trận nhân dân, bọn cầm quyền Pháp ở Đông Dương buộc phải thả tù chính trị và thay đổi một số chính sách cai trị ở Việt Nam. Những cán bộ của phong trào cách mạng ở nhiều nơi bị bắt nay được thả tự do, tiếp tục trở về với cách mạng.

Trong những năm 1937-1939, nhiều tổ chức đã mua và đọc báo tiến bộ được lập ra ở các huyện của tỉnh Thái

Nguyên. Tiêu biểu là các xã: Phú Thượng, Lâu Thượng, Trảng Xá. Các tổ chức đã mua những loại báo như: tờ “Tin tức”, “Đời nay”... Cùng với đó, những hoạt động tích cực của Mặt trận dân chủ có tác động tích cực và hiệu quả tới phong trào cách mạng ở Võ Nhai. Thông qua các sách báo và sự tuyên truyền của các đồng chí trong Mặt trận người dân đã được tiếp xúc với con đường cách mạng. Song song với những hoạt động hợp pháp đó, Mặt trận dân chủ còn lãnh đạo nhân dân chống bắt phu, bắt lính và đấu tranh đòi cải thiện điều kiện làm việc cho công nhân. Do nội dung hoạt động phong phú và phù hợp với nguyện vọng của quần chúng nhân dân nên đã lôi cuốn được đông đảo các tầng lớp trong xã hội tham gia, có tiếng vang đến các làng, các tổng khác. Các hình thức đấu tranh tuy mới chỉ là sơ khai nhưng đây là sự chuẩn bị để bước sang thời kỳ đấu tranh sôi nổi ở giai đoạn sau.

Ngày 22-9-1940, phát xít Nhật nhảy vào Đông Dương. Từ đó nhân dân Đông Dương sống trong cảnh “một cổ ba tròng” là: thực dân Pháp, phát xít Nhật và bọn địa chủ phong kiến. Đời sống nhân dân ngày càng khó khăn. Ở Thần Sa, một tốp lính Nhật gồm 4 tên từ Vân Lãng đến xã. Tuy nhiên, chúng không gây thiệt hại gì cho nhân dân. Tốp lính Nhật này không dừng chân lại Thần Sa mà nhanh chóng đi ra Cúc Đường.

Ngày 28-1-1941, đồng chí Nguyễn Ái Quốc trở về nước, trực tiếp lãnh đạo cách mạng. Tại Pác Bó - Cao Bằng, Người đã chủ trì Hội nghị Trung ương lần thứ 8 (tháng 5-1941). Tại Hội nghị, Đảng đã đề ra nhiệm vụ

chiến lược cách mạng, chủ trương chuyển hướng nêu cao ngọn cờ giải phóng dân tộc lên hàng đầu, quyết định thành lập Mặt trận Việt Minh để đoàn kết toàn dân tộc, đứng lên khởi nghĩa giành độc lập, tự do. Sau khi Mặt trận Việt Minh ra đời, phong trào cách mạng trong cả nước diễn ra sôi nổi, đấu tranh về kinh tế, chính trị, vũ trang đều phát triển mạnh.

Trước tình cảnh chiến tranh thế giới thứ II ngày càng lan rộng, Nhật buộc Pháp phải ký Hiệp ước với nội dung nhường sứ Đông Dương cho Nhật. Khác với thực dân Pháp, phát xít Nhật tự đặt ra các loại thuế nhằm vơ vét của cải phục vụ cho chiến tranh. Chúng đặt ra chế độ thu “Thóc tạ, bông cân”, chỉ quan tâm đến phần thu về của chúng, bất chấp mùa màng được hay mất. Chế độ thu “Thóc tạ, bông cân” là đòn mạnh giáng vào nông dân nước ta nói chung. Mặc dù vậy, trong thời gian này, nhân dân Thần Sa không phải thực hiện việc nhổ lúa, trồng đay phục vụ cho nên công nghiệp chiến tranh của phát xít Nhật. Tuy nhiên, do phương thức canh tác lạc hậu nên năng suất và sản lượng lương thực không cao. Đời sống nhân dân Thần Sa trong những năm này vẫn vô cùng cực khổ.

Trong tình hình đó, cấp trên tiếp tục cử nhiều cán bộ về tăng cường hoạt động ở địa phương. Công tác binh vận được xúc tiến mạnh, ta đã cho lưu hành các báo như: Cờ giải phóng, Hòn nước, Cứu quốc. Đồng thời rải truyền đơn, dán áp phích, treo cờ, biểu ngữ, phát lời kêu gọi binh lính của Mặt trận bình dân Pháp; tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng và tình hình nhiệm vụ cách mạng;

tuyên truyền thắng lợi của Hồng quân Liên Xô, thắng lợi của du kích Bắc Sơn, Võ Nhai, Đình Cả và tố cáo tội ác của phát xít Nhật, thực dân Pháp.

Như vậy, đến đầu năm 1945, phong trào cách mạng tại Thần Sa - Võ Nhai phát triển mạnh mẽ với nhiều hoạt động sôi nổi. Công tác tuyên truyền, vận động, giác ngộ cách mạng các tầng lớp nhân dân trong các làng, các thôn xóm đã có những hiệu quả tích cực. Đây là điều kiện thuận lợi để ánh sáng của Đảng soi đường chỉ lối và lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh cao trào “Kháng Nhật cứu nước”, tiến tới giành chính quyền trong Cách mạng tháng Tám.

2. Thần Sa cùng nhân dân cả huyện trong cao trào kháng Nhật cứu nước, tiến tới khởi nghĩa giành chính quyền (3-1945)

Dưới sự áp bức, bóc lột của 2 tên đế quốc Nhật - Pháp, đời sống nhân dân Việt Nam nói chung và nhân dân Thần Sa nói riêng vô cùng cực khổ. Mặt khác, thiên tai khắc nghiệt đã dẫn đến tình trạng mất mùa, đói kém trong dân chúng. Năm 1945, Thần Sa mặc dù không có ai bị chết đói nhưng cũng chịu nhiều ảnh hưởng của trận đói lịch sử ấy.

Bước sang năm 1945, tình hình thế giới có nhiều biến chuyển có lợi cho sự nghiệp cách mạng ở nước ta. Phong trào đấu tranh giành độc lập dân tộc, đòi hòa bình, dân chủ đang lan rộng trên nhiều nước. Phong trào cách mạng Việt Nam cũng có những bước phát triển mạnh mẽ và sâu rộng. Đặc biệt, phát xít Đức đang có nguy cơ bị tiêu diệt,

quân Nhật ngày càng lún sâu vào thế thất bại không thể tránh khỏi trong cuộc chiến tranh xâm lược ở Châu Á - Thái Bình Dương. Trong bối cảnh đó, 2 kẻ thù chính của nhân dân ta là Nhật và Pháp lại đang xâu xé nhau và tranh giành quyền thống trị. Mâu thuẫn giữa 2 tên xâm lược là hết sức gay gắt và có lợi cho phong trào cách mạng.

Ngày 9-3-1945, Nhật tiến hành đảo chính Pháp trên toàn cõi Đông Dương. Quân Pháp phản kháng yếu ớt rồi nhanh chóng đầu hàng. Phát xít Nhật độc chiếm Đông Dương. Quân Nhật đã lập nên Chính phủ bù nhìn Trần Trọng Kim và tuyên bố trao trả độc lập cho Việt Minh hòng lừa bịp nhân dân ta, tạo nên sự hỗn loạn về chính trị, xã hội. Bộ máy tay sai và bọn tổng lý, cường hào, ác ôn tại các thôn xóm được quân Nhật dựng lên. Nhân cơ hội này, bọn Đại Việt Quốc gia liên minh cũng công khai “ôm chân” phát xít Nhật và làm tay sai đắc lực cho chúng. Ở nhiều nơi, quân Nhật đã bao vây, tiến công các trại binh lính, bắt hết bọn sĩ quan và binh lính Pháp, còn sĩ quan và binh lính người Việt chúng để nguyên và gọi là “nghĩa quân” dưới quyền chỉ huy của Nhật. Bộ máy chính quyền tay sai của Pháp trước đây nay trở thành tay sai của Nhật. Cảnh thay thầy đổi chủ ấy đã khiến cho tình hình chính trị nước ta lâm vào khủng hoảng trầm trọng. Trong chính quyền, nhiều người dò xem tình thế; trong binh lính, một số đã được giác ngộ ngả theo cách mạng, một số lại hoang mang bỏ hàng ngũ chạy vào dân để tìm cách trốn về với gia đình. Trước tình hình đó, ngày 12-3-1945, Trung ương ra Chỉ thị “Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta”.

Chi thị cũng chủ trương phát động phong trào kháng chiến cứu nước mạnh mẽ từ đó phát động toàn dân kháng chiến, thay đổi mọi hình thức tuyên truyền cổ động tổ chức và đấu tranh cho thời kỳ mới thời kỳ tiền khởi nghĩa nhằm động viên và tập dượt quần chúng tiến lên khởi nghĩa giành chính quyền. Chi thị thể hiện sự lãnh đạo sáng suốt, kiên quyết, kịp thời, nhạy bén của Đảng trong hoàn cảnh lịch sử mới. Là kim chỉ nam cho mọi hành động của các cơ sở Đảng và quần chúng nhân dân trong cao trào kháng Nhật cứu nước.

Nhân cơ hội Nhật đảo chính Pháp, gần 100 tù chính trị bị giam ở nhà tù Thái Nguyên đã vượt ngục, phân tán về hướng Võ Nhai, tiếp tục gây dựng phong trào cách mạng.

Thực hiện chủ trương của cấp trên, ngày 13-3-1945, Đội Cứu Quốc quân đánh chiếm kho thóc Đình Cả. Toàn bộ số thóc khoảng 30 tấn ở kho Đình Cả đã thuộc về nhân dân ta.

Phát huy khí thế cách mạng tiền công, ngày 17-3-1945, đồng chí Nông Văn Cún (tức Thái Long) đã chỉ huy tấn công Châu lý La Hiên, buộc Tri Châu phải đầu hàng. Ngày 20-3-1945, quân ta bao vây Châu lý La Hiên - Trung tâm chính trị của địch trên toàn châu Võ Nhai. Sáng ngày 21-3-1945, một cuộc mít tinh lớn được tổ chức tại La Hiên. Trước khí thế của đoàn quân cách mạng, Tri châu và bọn quan lại đã đầu hàng vô điều kiện, giao nộp toàn bộ vũ khí, sổ sách cho quân cách mạng. Chính quyền của

địch ở La Hiên đã bị xóa bỏ hoàn toàn, chính quyền cách mạng - Ủy ban cách mạng lâm thời ở châu được thành lập và ra mắt trước nhân dân. Ông Bùi Văn Tịch làm Chủ tịch Ủy ban cách mạng lâm thời của châu Võ Nhai. Sự ra đời của chính quyền cách mạng lâm thời La Hiên có sức cổ vũ mạnh mẽ đối với phong trào cách mạng không chỉ ở Thái Nguyên mà còn ảnh hưởng mạnh mẽ tới phong trào cách mạng của cả nước.

Cùng tối ngày 21-3-1945, tại Võ Nhai, một cuộc mít tinh được tiến hành ở Cúc Đường. Sáng ngày 22-3-1945, Ủy ban cách mạng lâm thời Cúc Đường chính thức ra mắt nhân dân. Không khí giải phóng và thành lập chính quyền cách mạng lúc bấy giờ hết sức khẩn trương. Đội Cứu Quốc quân và Mặt trận Việt Minh đi tới đâu thì chính quyền cách mạng ở đó được thành lập.

Từ ngày (24 - 25 tháng 3 năm 1945)¹, được sự chỉ đạo của Đoàn cán bộ Việt Minh gồm các đồng chí: Bùi Chí Tâm, Hoàng Văn Ngũ, Lục Thị Nhân, Nông Thị Cẩm, Hoàng Văn Bằng và Nguyễn Văn Quyền, Ủy ban cách mạng lâm thời Thần Sa được thành lập do ông Đồng Văn Huy làm Chủ tịch lâm thời, ông Hoàng Văn Để làm Phó Chủ tịch lâm thời. Tiếp theo đó tình hình trong nước và trên thế giới có nhiều thay đổi. Ngày 13-8-1945, phát xít Nhật đầu hàng Đồng Minh vô điều kiện. Ở Đông Dương, chính phủ bù nhìn Trần Trọng Kim hoang mang giao động như “rắn mắt đầu”. Cũng trong hoàn cảnh tương tự, tổ

---

1. Theo Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai tập I (1930-1954), tr.75.

chức Bảo an đoàn đã nhanh chóng tan rã. Trước bối cảnh đó, Mặt trận Việt Minh đã kịp thời vận động nhân dân tích cực chuẩn bị chu đáo mọi mặt, sẵn sàng cùng nhân dân cả nước tiến hành tổng khởi nghĩa giành chính quyền.

Trước những diễn biến mau lẹ của tình hình thế giới, Trung ương Đảng đã kịp thời có những sự chỉ đạo sát sao với cách mạng nước nhà. Từ ngày 13 đến 15-8-1945, Hội nghị toàn quốc của Đảng đã họp tại Tân Trào (Tuyên Quang). Hội nghị quyết định lãnh đạo toàn dân tổng khởi nghĩa và thành lập Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc. Cùng ngày 13-8, Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc ra Quân lệnh số 1, hạ lệnh tổng khởi nghĩa trong cả nước. Ngày 16-8, Đại hội Quốc dân (do Tổng bộ Việt Minh triệu tập) đã nhất trí tán thành chủ trương Tổng khởi nghĩa của Đảng, kêu gọi quần chúng cả nước đứng lên giành chính quyền. Đại hội đã bầu ra Ủy ban dân tộc giải phóng Việt Nam (tức Chính phủ lâm thời) do Hồ Chí Minh làm Chủ tịch, quyết định Quốc kỳ, Quốc ca của nước Việt Nam mới.

Ngày 19-8-1945, khởi nghĩa giành chính quyền ở Hà Nội thành công, ngày 23-8 khởi nghĩa giành chính quyền ở Huế thành công, ngày 25-8 khởi nghĩa giành chính quyền ở Sài Gòn thành công. Như vậy đến cuối tháng 8-1945, cuộc tổng khởi nghĩa thành công trong cả nước. Chính quyền đã về tay cách mạng. Đây là một sự kiện đánh dấu một mốc son chói lọi trong lịch sử dân tộc ta. Cách mạng tháng Tám mở đầu cho kỷ nguyên độc lập dân tộc, đưa nhân dân ta nói chung từ địa vị người dân nô lệ lên làm chủ vận mệnh của mình, làm chủ đất nước mình.

Cùng với cả nước nhân dân Thần Sa dưới sự lãnh đạo của Đảng bước sang một giai đoạn mới - xây dựng, bảo vệ chính quyền cách mạng và kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược.

III. NHÂN DÂN THẦN SA THAM GIA XÂY DỰNG, BẢO VỆ CHÍNH QUYỀN CÁCH MẠNG VÀ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (1945-1954)

1. Thần Sa củng cố và xây dựng chính quyền cách mạng, chuẩn bị kháng chiến chống thực dân Pháp (1945-1946)

Ngày 2-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ lâm thời đọc Tuyên ngôn độc lập, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa: “*Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và sự thật đã thành một nước tự do, độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do, độc lập ấy*”¹. Đây là một sự kiện vĩ đại trong lịch sử dân tộc Việt Nam. Lần đầu tiên trong lịch sử, quyền dân tộc gắn với quyền dân sinh dân chủ được thừa nhận. Nhân dân lao động thực sự làm chủ quê hương đất nước thông qua chính quyền Nhà nước dân chủ nhân dân.

Ngày 3-9-1945, trong phiên họp đầu tiên của Hội đồng Chính phủ Cách mạng lâm thời, Chủ tịch Hồ Chí

---

1. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 4, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2000.

Minh nêu ra 6 nhiệm vụ cấp bách cần phải làm ngay, đó là: Phát động quần chúng tăng gia sản xuất để cứu đói; mở ngay cuộc lạc quyên để giúp đỡ người nghèo; bỏ thuế thân, thuế chợ, thuế đò, cấm tuyệt đối hút thuốc phiện; ra tuyên bố tự do tín ngưỡng và đoàn kết lương giáo; tổ chức tổng tuyển cử với chế độ phổ thông đầu phiếu; mở chiến dịch giáo dục: cần, kiệm, liêm, chính.

Các xóm của Thần Sa lúc này thuộc xã Cúc Đình, mọi tầng lớp nhân dân rất vui mừng, phấn khởi tin tưởng vào đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng, của cách mạng do Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo.

Nhưng những ngày hòa bình tạm yên tiếng súng, được sống trong không khí tự do chưa được bao lâu nhân dân Thần Sa và cả nước lại đứng trước tình thế hết sức hiểm nghèo. Theo thỏa thuận giữa các nước lớn trong phe Đồng minh chống phát xít, ngày 15-9-1945, 20 vạn quân Tưởng cùng với các đảng phái phản động “Việt quốc”, “Việt cách” đến Hà Nội. Ngày 23-9-1945, được quân Anh giúp đỡ, thực dân Pháp nổ súng đánh chiếm Sài Gòn - Gia Định, quyết tâm xâm lược nước ta một lần nữa. Trong khi đó 6 vạn quân Nhật vẫn còn hiện diện sẵn sàng làm theo lệnh của quân Đồng minh. Mục tiêu chung của bọn đế quốc là “diệt Cộng - cầm Hồ”, nhằm bóp chết chính quyền cách mạng từ trong trứng nước, thiết lập lại chế độ thuộc địa đã lỗi thời. Vận mệnh dân tộc “như ngàn cân treo sợi tóc”.

Cùng với “thù trong giặc ngoài” đe dọa nền độc lập thì trong nước, nạn đói vẫn đang hoành hành, đời sống văn hóa, y tế, giáo dục còn quá thấp kém. Hậu quả của chế độ thực dân, phong kiến để lại làm cho hơn 90% dân số nước ta mù chữ, ngân khố quốc gia trống rỗng. Nạn đói năm Ất Dậu diễn ra trên khắp các làng quê làm hơn 2 triệu đồng bào. Thù trong, giặc ngoài, giặc đói, giặc dốt cùng một lúc hoành hành. Thực tế trên đặt ra cho chính quyền cách mạng những nhiệm vụ hết sức nặng nề cần phải giải quyết ngay, đó là khắc phục khó khăn và ổn định đời sống nhân dân, xóa nạn mù chữ, tạo mọi điều kiện để nhân dân tham gia xây dựng chính quyền, đồng thời kiên quyết đập tan những hành động chống phá của các thế lực thù địch.

Trước muôn vàn khó khăn của tình hình đất nước, ngày 25-11-1945, Đảng đã đề ra Chỉ thị “Kháng chiến - kiến quốc”. Cùng cố chính quyền, chống thực dân Pháp xâm lược, diệt trừ nội phản, cải thiện đời sống nhân dân, diệt giặc đói được tiến hành nhanh chóng. Nghe theo lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh và noi gương Người: “Cứ 10 ngày nhịn ăn một bữa, mỗi tháng nhịn ăn ba bữa. Đem gạo đó (mỗi bữa một bơ) để cứu dân nghèo”, đồng bào đều lập các hũ gạo tiết kiệm. Mỗi lần nấu cơm bỏ vào hũ gạo một nắm, cuối tuần đem hũ gạo đi nộp. Truyền thống đồng cam, cộng khổ, thương yêu và đùm bọc lẫn nhau được khơi dậy mạnh mẽ. Các xóm ở Thần Sa, nhân dân còn tổ chức “ngày đồng tâm - không đơm lửa” để có thêm gạo cứu đói. Mặt trận Việt Minh và chính quyền tổ chức vận động các hộ ủng hộ, tương trợ lẫn nhau với tinh

thần “nuờng com sẻ áo”, “một miếng khi đói bằng một gói khi no”.

Việc tổ chức, quyên góp thóc gạo từ những phong trào “hũ gạo tiết kiệm” chỉ là giải pháp đối phó tạm thời với nạn đói, còn biện pháp thiết thực và mang tính chiến lược lâu dài mà Đảng và Chính phủ phát động trong nhân dân là “tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm” cùng với khẩu hiệu “không một tấc đất bỏ hoang”, “tác đất tác vàng”, phong trào thi đua sản xuất được đẩy lên ở khắp các xóm. Ở Thần Sa, trên khắp các xóm, những khẩu hiệu “tác đất, tác vàng”, “tăng gia sản xuất”, “đoàn kết tương trợ”... được kẻ vẽ khắp nơi. Hơn thế nữa, nhân dân các làng còn tích cực trồng khoai lang và các loại rau màu để chống đói, khoai lang được trồng thành luống ở ngoài đồng, ở hai bên đường, ngõ, góc vườn, tường rào.

Sau ngày cách mạng Tháng Tám thành công, đất nước đứng trước nhiều khó khăn, ngân khố quốc gia trống rỗng. Hưởng ứng cuộc vận động Tuần lễ vàng nhằm xây dựng Quỹ độc lập do Chính phủ phát động (từ 17 đến 24-9-1945), cán bộ và nhân dân Thần Sa đã tự nguyện đóng góp tài sản, tư trang của mình cho cách mạng. Qua đợt vận động như vậy, tinh thần yêu nước, yêu độc lập tự do của mỗi người dân Thần Sa lại được nâng lên thông qua những hành động cụ thể, ai ai cũng mong muốn góp một phần công sức của mình vào công cuộc xây dựng và giữ vững nền độc lập của dân tộc.

Để diệt giặc dốt, Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu rõ “một dân tộc dốt là một dân tộc yếu”, vì vậy, phát động chiến dịch xóa nạn mù chữ và nâng cao trình độ văn hóa cho nhân dân là một việc làm cấp bách. Ngày 8-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh thành lập Nha Bình dân học vụ và kêu gọi toàn dân tham gia phong trào diệt giặc dốt, xóa nạn mù chữ. Hưởng ứng lời kêu gọi của Bác Hồ, hưởng ứng sắc lệnh, cuối năm 1945 đầu năm 1946, phong trào “Bình dân học vụ” ở Thần Sa phát triển tốt, thu hút mọi tầng lớp nhân dân đến học, từ thanh niên, phụ nữ, trẻ em... đặc biệt có cả các cụ già trong làng cũng tham gia, tạo nên những tấm gương sáng cho lớp trẻ noi theo về truyền thống hiếu học. Với phương châm: người biết chữ dạy người không biết, người biết nhiều dạy người biết ít... những người biết chữ trong làng được chính quyền cử ra mở lớp và dạy học.

Nhân dân đi học vào các buổi trưa, buổi tối, lớp học là các đình, chùa hoặc nhà dân, phong trào thu hút được mọi tầng lớp nhân dân tham gia. Phong trào bình dân học vụ trở thành cuộc vận động lớn trong huyện. Vì vậy, không bao lâu, đại bộ phận nhân dân đã đọc thông viết thạo, có người còn làm được phép tính hai con số.

Để kiện toàn bộ máy chính trị của đất nước, sau khi giành chính quyền, Đảng, Bác Hồ và Chính phủ chủ trương tiến hành một cuộc tổng tuyển cử trong cả nước để bầu ra Quốc hội đầu tiên của Nhà nước. Ngày 23-12-1945, đồng đảo cử tri Thần Sa nô nức đi bầu cử. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự chỉ đạo của Mặt trận Việt Minh và chính quyền

các cấp, nhân dân được học tập, quán triệt rõ mục đích, ý nghĩa của cuộc tổng tuyển cử, quyền lợi nghĩa vụ của mỗi công dân dưới chế độ mới. Công tác tổ chức bầu cử được chuẩn bị chu đáo và dưới sự hướng dẫn từng tổ phụ trách. Nhờ vậy đã có hơn 90% cử tri đi bầu cử, cuộc Tổng tuyển cử trên địa bàn Thần Sa đã thành công tốt đẹp, an toàn và bầu đủ số lượng đảm bảo chất lượng của đại biểu Quốc hội khóa I nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Như vậy, dưới sự lãnh đạo của Đảng và Mặt trận Việt Minh, nhân dân Thần Sa đã từng bước vượt qua khó khăn, thử thách sau khi giành và tiến hành xây dựng chính quyền dân chủ nhân dân. Đời sống người dân từng bước được cải thiện, chính quyền được củng cố, góp phần tăng cường sức mạnh trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

2. Chi bộ Đảng được thành lập, lãnh đạo nhân dân gia kháng chiến kiến quốc, cùng cả nước đánh thắng thực dân Pháp quay lại xâm lược (1947-1954)

Từ ngày 23-9-1945, được sự hậu thuẫn của quân Anh, thực dân Pháp đã nổ súng chiếm trụ sở Ủy ban nhân dân Nam Bộ, mở màn cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam lần thứ hai. Tiếp đó chúng có nhiều hành động ráo riết chuẩn bị tấn công ra Bắc với mục đích tiêu diệt cơ quan đầu não, xóa bỏ Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa của nhân dân ta. Hành động khiêu khích của chúng đã lan truyền khắp cả nước, làm cho nhân dân Thần Sa hết sức bất bình.

Đề phù hợp với tình hình mới, trước đó ngày 11-11-1945, Đảng cộng sản Đông Dương tuyên bố tự giải tán để giấu sự liên hệ cộng sản, hoạt động dưới tên gọi Hội nghiên cứu chủ nghĩa Mác ở Đông Dương. Đồng thời Trung ương Đảng, Chính phủ mà đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh còn thực hiện sách lược ngoại giao khôn khéo, mềm dẻo, nhằm gạt bớt kẻ thù và tranh thủ thời gian hòa hoãn để chuẩn bị lực lượng kháng chiến. Hiệp định Sơ bộ (6-3-1946) và Tạm ước (14-9-1946) là những minh chứng thể hiện rõ nét đường lối ngoại giao đó của Đảng, của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Mặc dù vậy, với âm mưu quyết chiếm nước ta một lần nữa, thực dân Pháp trắng trợn vi phạm những điều khoản đã ký với Chính phủ. Ngày 18-12-1946, chúng còn gửi tới hậu thư đòi tước vũ khí của lực lượng tự vệ ta, đặt dân tộc ta trước sự lựa chọn cuối cùng là phải cầm vũ khí đứng lên bảo vệ nền độc lập dân tộc. Trước tình thế đó, Trung ương Đảng, Chính phủ và Hồ Chủ tịch quyết định phát động toàn dân kháng chiến. Đêm 19 rạng sáng ngày 20-12-1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến: *“Chúng ta muốn hòa bình, chúng ta phải nhân nhượng, nhưng chúng ta càng nhân nhượng thực dân Pháp càng lấn tới vì chúng quyết tâm cướp nước ta một lần nữa. Không! Chúng ta thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ”*.

Sau lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến của Hồ Chủ tịch, khí thế cách mạng hào hùng của xã được dâng cao chưa từng thấy. Toàn dân tham gia phòng gian bảo mật,

thực hiện “3 không”¹, kiểm tra phát hiện những kẻ lạ mặt khả nghi, tích cực xây dựng phương án chiến đấu bảo vệ làng, xung kích là các đội tự vệ được trang bị bằng giáo mác, mã tấu.

Thực hiện chủ trương của cấp trên, sau khi bầu cử năm 1946, thôn Nghinh Tường và Nghinh Tác sáp nhập thành xã Nghinh Tường. Thôn Thần Sa và Thượng Nung sáp nhập thành xã Thượng Nung.

Trước đây, trên địa bàn Thần Sa chưa có tổ chức Đảng trực tiếp lãnh đạo phong trào cách mạng, mọi hoạt động đều do tổ chức Đảng cấp trên và Mặt trận Việt Minh lãnh đạo. Tháng 6-1946, tổ Đảng xã Thượng Nung (gồm xã Thượng Nung và Thần Sa ngày nay)² được thành lập gồm 6 đồng chí.

Tháng 2-1947, hưởng ứng lời kêu gọi của Hồ Chủ tịch và thực hiện kế hoạch của tỉnh Thái Nguyên, huyện Võ Nhai đã giao nhiệm vụ cho các đội tiêu thổ kháng chiến của các địa phương, đồng thời đắp ụ chiến đấu trên các tuyến đường đi lại để sẵn sàng ngăn cản sự tiến công của thực dân Pháp.

Đề chủ trương của Huyện ủy được thực hiện nhanh

---

1. Phong trào “ba không”: Không nghe, không thấy, không nói.

2. Năm 1945, tại Đình làng Nhò (Cúc Đường), đồng chí Bùi Chí Tâm - cán bộ Việt Minh đã kết nạp 9 đồng chí vào Đảng, trong đó có 3 đồng chí người Thần Sa là Đồng Văn Huy, Trần Văn Bạ và Ma Văn Luận.

chóng, triệt để và huy động tối đa sức mạnh của nhân dân, tháng 7-1947, các xã Nghinh Tường, Thượng Nung (cũ) và Cúc Đình hợp thành Đại xã Cúc Đường. Đồng chí Nông Văn Hương được bầu làm Chủ tịch xã. Tháng 8-1947, tổ Đảng liên xã Cúc Đường tổ chức cuộc họp tại xóm Nhò, được sự nhất trí của cấp trên, Chi bộ liên xã Cúc Đường được thành lập gồm 5 tổ Đảng: Vũ Chấn, Cúc Đường, Thần Sa Nghinh Tường và Thượng Nung. Đồng chí Ma Văn Nghị được cử làm Bí thư Chi bộ. Việc chi bộ liên xã Cúc Đường ra đời có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với phong trào cách mạng ở Thần Sa nói riêng và toàn huyện nói chung, đánh dấu sự phát triển mạnh mẽ của phong trào cách mạng, đánh dấu sự trưởng thành của tổ chức Đảng ở Võ Nhai. Từ đây, nhân dân Thần Sa trong đại xã Cúc Đường có sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của cơ sở Đảng, đưa đường dẫn lối cho phong trào cách mạng của địa phương phát triển vững chắc, hòa nhịp cùng phong trào cả nước.

Thực hiện triệt để đường lối, chủ trương chính sách của Đảng trong công cuộc chống giặc ngoại xâm và củng cố chính quyền sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945. Nhân dân Thần Sa một mặt tích cực tăng gia sản xuất, mặt khác việc xây dựng lực lượng vũ trang, bán vũ trang cũng được tiến hành một cách khẩn trương. Lực lượng tự vệ địa phương cũng được kiện toàn và huấn luyện kỹ chiến thuật quân sự.

Mặc dù trang bị vũ khí còn thô sơ, chủ yếu là kiếm, giáo, mác song toàn thể cán bộ, nhân dân xã Thần Sa vẫn

hăng say luyện tập, chuẩn bị sẵn sàng chiến đấu. Nhân dân trong xã ra sức ủng hộ tiền của mua sắm vũ khí và lương thực, thực phẩm cho các trung đội dân quân, du kích luyện tập và tuần tra canh gác, bảo mật phòng gian một cách cẩn thận theo đúng chủ trương “vũ trang toàn dân”. Với những hoạt động tích cực trên, dân quân tự vệ của xã ngày một phát triển vững mạnh về cả số lượng và chất lượng, trở thành mũi nhọn, tiên phong của cách mạng ở địa phương, dẹp trừ những tệ nạn xã hội như: trộm cắp, cờ bạc, gây rối thôn xóm.

Thực hiện phong trào “Thi đua ái quốc” do Hồ Chủ tịch phát động, ngoài việc phát triển lực lượng vũ trang, du kích, nhân dân Thần Sa cũng luôn chú trọng tới công tác phát triển nông nghiệp, đặc biệt là thủy lợi. Cũng trong thời gian này, phong trào khai hoang đất đai được đẩy mạnh và đạt được nhiều thành tích đáng ghi nhận. Nông dân phấn khởi cày cấy, gieo trồng. Đời sống nhân dân phần nào đã giảm bớt được những khó khăn.

Bước sang năm 1947, chiến tranh du kích của nhân dân ta đã phát triển mạnh ở các chiến trường, gây cho địch nhiều khó khăn. Chiến tranh càng kéo dài thì chúng càng bị sa lầy và có nguy cơ thất bại ngày càng lớn. Chúng buộc phải tìm cách nhanh chóng kết thúc chiến tranh bằng những đòn tấn công chiến lược.

Nhận thức rõ âm mưu của địch, Đảng bộ huyện Võ Nhai cũng như các huyện khác trong tỉnh đã nhận được chỉ thị của Trung ương Đảng nhằm “tích cực chuẩn

bị chống các cuộc quân địch đánh xuyên mũi dùi, đánh vòng thật rộng, nhảy dù đổ bộ sau lưng ta”. Tỉnh ủy Thái Nguyên đã có những nhận định chính xác đó là địch có thể nhảy dù phối hợp với bộ binh càn quét chiếm đóng Thái Nguyên. Chính vì vậy, mọi mặt chuẩn bị cho chống càn, chống địch nhảy dù được nhân dân Thần Sa nói riêng và cả huyện nói chung thực hiện nghiêm túc. Cùng với nhân dân các xã bạn, nhân dân Thần Sa tích cực tham gia thực hiện chủ trương tiêu thổ kháng chiến, phá sập cầu cống nhằm ngăn chặn bước tiến quân của địch trên địa bàn huyện. Hệ thống hầm hào, công sự được đào khắp nơi trong các xóm. Các đội tự vệ của xã thay nhau canh gác ngày đêm, vừa ngăn chặn bọn Việt gian bán nước, vừa làm nhiệm vụ báo động, sẵn sàng chiến đấu khi có chiến sự xảy ra. Ngoài ra, lực lượng tự vệ của các làng còn tích cực tham gia hội thi quân sự của xã, huyện với các nội dung như: ném lựu đạn, đâm lê, bắn súng, bơi lội, chạy vũ trang, diễn tập tiểu đội, trung đội chiến đấu.

Mặc dù trong điều kiện chiến tranh nhưng với truyền thống hiếu học, công tác giáo dục ở Thần Sa vẫn được nhân dân chú trọng. Năm 1948, ở Thần Sa đã có một số người sang Thượng Nung học như ông Kỳ, ông Sinh, ông Thọ, ông Tài, ông Hương. Những công tác y tế, văn hóa, thể dục, thể thao chưa có sự phát triển đáng kể.

Như vậy, sau hơn 2 năm chuẩn bị tham gia kháng chiến, phong trào cách mạng ở Thần Sa nói riêng và huyện Võ Nhai nói chung đã có nhiều chuyển biến tích cực. Đội ngũ cán bộ, đảng viên, du kích được rèn luyện

qua thực tế đấu tranh cách mạng nên đã trưởng thành về mọi mặt, cơ sở Đảng dần được gây dựng rộng khắp trong các thôn xóm. Chính quyền củng cố và ngày càng vững mạnh. Thanh niên hăng hái lên đường nhập ngũ, tham gia vào Vệ quốc đoàn hoặc các đơn vị chủ lực của huyện, tỉnh để đánh giặc cứu nước.

Năm 1949, dưới sự lãnh đạo của Đảng, cuộc kháng chiến của nhân dân ta phát triển sang giai đoạn mới. Tương quan lực lượng giữa ta và địch có sự thay đổi lớn. Lực lượng của ta ngày càng lớn mạnh, địch ngày càng lún sâu vào thế bị động và buộc phải chuyển từ chiến lược “*Đánh nhanh thắng nhanh*” sang đánh lâu dài với ta. Cùng với đó, chúng đẩy mạnh chính sách “*Dùng người Việt trị người Việt*”, củng cố và mở rộng khu vực chiếm đóng. Những cuộc hành quân lớn của thực dân Pháp được thay thế bằng những cuộc hành quân nhỏ. Mục tiêu của chúng không phải tiêu diệt bộ đội chủ lực của ta mà nhằm phá hoại cơ sở kinh tế, chính trị. Cùng với đó, chúng ra sức củng cố ngục quyền, phát triển mạnh ngục quân và tranh thủ sự viện trợ của Mỹ.

Thực hiện khẩu hiệu “toàn dân kháng chiến”, “toàn diện kháng chiến”, nhân dân Thành Sa cũng như nhân dân trong toàn huyện Võ Nhai đã tích cực thi đua lao động sản xuất và chiến đấu. Tháng 5-1949, Ủy ban kháng chiến hành chính tỉnh Thái Nguyên phát động phong trào “*Tuần lễ công dân tự túc và cấp dưỡng bộ đội địa phương*”. Trên các cánh đồng, kể cả các cồn bãi lâu nay bỏ hoang đầu đầu cũng có màu xanh của lúa, ngô, khoai... Các đoàn

thể chính trị tổ chức nhiều đợt làm thủy lợi, khuyến khích nông dân thi đua khai hoang phục hóa, đầu tư vốn, giống giúp người nghèo bảo đảm thời vụ gieo trồng và chăm sóc mùa màng... Nhờ đó, các mặt sản xuất tăng lên, đời sống người dân, nhất là các hộ bản, cố nông từng bước được cải thiện. Phong trào “*Luyện quân lập công bảo vệ xóm làng*” cũng được đẩy lên sôi nổi, thu hút nhiều thanh niên nam, nữ là dân quân tự vệ, dân quân du kích hưởng ứng.

Nhằm khuyến khích nhân dân phát triển kinh tế nông nghiệp, ngày 14-7-1949, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra Sắc lệnh số 78/SL, giảm tô cho tá điền từ 25-35%, lấy ruộng đất của điền chủ người Pháp và người Việt bị ghép tội Việt gian chia cho nông dân nghèo. Đại xã Cúc Đường đã tổ chức cho nhân dân học tập, quán triệt nội dung giảm tô đồng thời cử cán bộ đến gặp các chủ ruộng để vận động họ giảm tô theo Sắc lệnh của Chính phủ. Nông dân trong xã phấn khởi, hăng hái sản xuất, tích cực đóng góp cho cuộc kháng chiến.

Tháng 7-1949, thực hiện chủ trương của cấp trên, Đại xã Cúc Đường được tiến hành chia tách cho phù hợp với tình hình thực tế. Theo đó, các thôn thuộc xã Nghinh Tường, Vũ Chân và Cúc Đường (ngày nay) thành xã Cúc Đường; các thôn của xã Thành Sa và Thượng Nung (ngày nay) lúc này thuộc xã Thượng Nung (cũ). Trong những năm 1949-1950, thực dân Pháp đã nhiều lần tiến hành những cuộc càn quét vào Cúc Đường, Xuân Quang, Mang Trang, Cốc Lùng... gây nhiều thiệt hại cho nhân dân ta.

Tháng 2-1951, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ II được diễn ra tại Chiêm Hóa, Tuyên Quang đã đánh dấu một giai đoạn phát triển mới của cách mạng Việt Nam. Đại hội đổi tên Đảng thành Đảng Lao động Việt Nam và công khai hoạt động trên toàn quốc. Sau khi phân tích tình hình quốc tế và trong nước, Đại hội đã đề ra nhiệm vụ của cách mạng Việt Nam là: *“Đánh đuổi đế quốc Pháp, giành độc lập dân tộc, đồng thời từng bước xóa bỏ hình thức bóc lột phong kiến, thực hiện người cày có ruộng”*.

Về mối quan hệ giữa cách mạng dân tộc và cách mạng dân chủ trong giai đoạn này, Đại hội nhấn mạnh: “Cuộc kháng chiến của dân tộc ta đã chuyển sang giai đoạn tổng phản công. Nhưng muốn tổng phản công, trước hết phải làm tốt chính sách ruộng đất ở nông thôn, vì chính sách ruộng đất sẽ đem lại lợi ích thiết thực cho đại đa số nông dân nghèo đang mặc áo lính ngoài mặt trận”.

Quan triệt chủ trương đó của Đảng, đầu năm 1951, chính phủ đã ban hành sắc lệnh về thuế nông nghiệp. Đây là một chính sách lớn của Đảng về ruộng đất nhằm xóa bỏ hình thức bóc lột của chế độ phong kiến ở nông thôn, đem lại lợi ích cho đại đa số quần chúng nhân dân, đồng viên và khích lệ các chiến sĩ ngoài mặt trận. Chính sách thuế nông nghiệp đã tạo ra động lực thúc đẩy cuộc kháng chiến phát triển, là bước chuẩn bị quan trọng về cả tư tưởng và vật chất cho cuộc tổng phản công.

Được sự chỉ đạo chặt chẽ của Tỉnh ủy, Huyện ủy, xã Thượng Nung đã lãnh đạo nhân dân thực hiện sắc lệnh

thuế nông nghiệp một cách triệt để khẩn trương. Nhân dân hưởng ứng tích cực chủ trương của Trung ương Đảng. Chính vì vậy, việc triển khai và thực hiện chính sách thuế nông nghiệp nhanh chóng được nhân dân thực hiện.

Bước sang năm 1952, thực dân Pháp đặc biệt coi trọng các hoạt động biệt kích cùng với các hoạt động càn quét, cướp phá nhằm chống phá ta ở vùng tự do cũng như vùng tạm chiếm. Tình hình đó đòi hỏi phải nâng cao tinh thần cảnh giác và giáo dục tư tưởng chính trị, đường lối kháng chiến của Đảng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân. Công tác khai hoang phục hóa được mở rộng, nhân dân hăng hái tham gia sản xuất, trồng màu, góp phần cải thiện đời sống và đóng góp cho kháng chiến.

Trong giai đoạn này, năm 1953, thực hiện Luật cải cách ruộng đất của Quốc hội (cũng ban hành năm 1953). Mục đích là đoàn kết bản cố, trung nông, đoàn kết các dân tộc. Nhiệm vụ đặt ra với cải các ruộng đất ở cả nước nói chung là đánh đổ địa chủ, làm cho người cày có ruộng. Đường lối chung là: dựa hẳn vào bản cố nông, đoàn kết với trung nông và liên hiệp với phú nông. Về phương châm: phát động quần chúng nông dân, dựa vào quần chúng nhân dân, xóa sổ dứt điểm thuế thân. Về mặt chính quyền, để thực hiện chủ trương giảm tô và cải cách ruộng đất, Thần Sa được tách khỏi xã Thượng Nung để thành lập một xã riêng. Ông Ma Văn Cao được cử làm Chủ tịch Ủy ban kháng chiến hành chính xã, ông Hoàng Văn Hương làm Phó Chủ tịch Ủy ban kháng chiến hành chính xã, ông Dương Văn Hà làm Ủy viên thường trực,

ông Tưởng Công Khoa làm cán bộ văn phòng Ủy ban xã. Chính quyền xã được thành lập nhanh chóng bắt tay vào công việc lãnh đạo nhân dân tích cực sản xuất, đóng góp sức người, sức của cho cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược.

Thực hiện cải cách ruộng đất là một chủ trương đúng đắn. Nó thể hiện quan điểm “*Nhiệm vụ chống phong kiến phải kết hợp chặt chẽ với nhiệm vụ chống đế quốc*”. Cải cách ruộng đất thực sự là một cuộc cách mạng to lớn, đem lại cho nông dân quyền làm chủ trên mảnh ruộng mình sản xuất, tạo tiền đề về vật chất và tinh thần cho phong trào cách mạng mới của quần chúng nhân dân - cuộc cách mạng xóa bỏ đói nghèo, lạc hậu. Những thành quả trong công cuộc cải cách ruộng đất ở Thần Sa là rất to lớn, sau cải cách nhân dân có ruộng để làm ăn, chăm lo sản xuất, cải thiện đời sống. Sức sản xuất được giải phóng, năng suất lao động tăng nhanh, đời sống của nhân dân ổn định hơn trước. Cùng với đó, tình hình văn hóa - xã hội có nhiều chuyển biến tích cực. Nhân dân hăng hái học tập, tham gia công tác xã hội. Tiêu biểu như các ông: Lê Đức Ký, Lương Văn Sinh, Ngọc Văn Thọ, Hà Văn Tiệp, Hoàng Văn Hương, Ngọc Văn Tài... Các tổ chức được thành lập như: Công nhân cứu quốc, nông dân cứu quốc, quân nhân cứu quốc, thanh niên cứu quốc, phụ nữ cứu quốc, tự vệ cứu quốc.

Về tình hình chiến sự, tháng 7-1953, chính phủ Pháp thực hiện kế hoạch quân sự Nava với hy vọng trong vòng 18 tháng sẽ giành lại thế chủ động chiến lược và chuyển

bại thành thắng, tạo ra những điều kiện quân sự làm cơ sở cho một giải pháp chính trị có danh dự. Trong tình hình mới, Hội nghị Bộ Chính trị quyết định mở cuộc tiến công chiến dịch Đông - Xuân (1953-1954) nhằm đập tan kế hoạch Nava của địch. Từ cuối năm 1953, quân ta liên tục thắng lớn trên nhiều chiến trường, quân Pháp rơi vào thế bị động. Bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương và dân quân du kích đã phá tan kế hoạch bình định đồng bằng của Nava. Tuy nhiên, người Pháp vẫn hi vọng vào trận cuối cùng: trận chiến Điện Biên Phủ. Với âm mưu xây dựng Điện Biên Phủ thành một “cối xay bộ đội chủ lực” của ta thực dân Pháp muốn quyết một trận chiến với quân dân Việt Nam để có lợi thế khi ngồi đàm phán trong việc kết thúc chiến tranh. Về phía ta, Trung ương Đảng, Hồ Chủ tịch, quân đội và đồng bào cả nước đều coi là trận quyết chiến chiến lược của cuộc kháng chiến. Khẩu hiệu “tất cả cho tiền tuyến”, “tất cả cho chiến thắng” được thực hiện ngày càng khẩn trương.

Cuối năm 1953, thực hiện quyết tâm chiến lược của Bộ Chính trị và sự chỉ đạo của Tỉnh ủy Thái Nguyên, Huyện ủy Võ Nhai chỉ đạo cho các địa phương, trong đó có xã Thượng Nung đẩy mạnh phong trào chiến tranh du kích, chống càn, tập kích đánh địch, tiêu hao sinh lực địch, để phối hợp với chiến trường chính; đồng thời vận động nhân dân tích cực tham gia kháng chiến, chi viện sức người, sức của cho chiến dịch Điện Biên Phủ. Thực hiện chủ trương của Trung ương Đảng về huy động lực lượng dân công hỏa tuyến vận chuyển lương thực, vũ khí

đạn dược, thuốc men phục vụ các chiến dịch Thượng Lào và chiến dịch Điện Biên Phủ. Ngay từ những ngày đầu phát động chiến dịch, nhân dân Thần Sa đã tích cực vận động thanh niên hăng hái tham gia.

Trong thời gian diễn ra các chiến dịch lớn trên chiến trường, tại các xóm của Thần Sa chỉ còn người già, học sinh và một số cán bộ có nhiệm vụ giữ an ninh thôn xóm, tất cả đều đi phục vụ chiến đấu. Sáng gọi, chiều đi, đi trước tết, đi trong tết. Với khẩu hiệu ghi trên tường “*Giặc chưa hết, ăn tết chưa ngon*”. Có gia đình cha con cùng đi, có gia đình chồng về thì vợ đi, với tinh thần khấn trương và tin tưởng vào thắng lợi. Thanh niên các làng từng đợt từng đợt đi dân công hỏa tuyến với các thời hạn là 1 tháng, 3 tháng, 6 tháng... phục vụ trên các công trường 5 phía bắc, công trình 217 đi biên giới Việt Lào, đi chiến dịch Điện Biên Phủ. Dân công được tổ chức thành từng trung đội, đại đội tự túc lương thực, thực phẩm.

Ngày 7-5-1954, chiến dịch Điện Biên Phủ toàn thắng. Ngay sau khi nhận được tin chiến thắng, nhân dân Thần Sa đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền thắng lợi to lớn của dân tộc; vận động nhân dân đấu tranh đòi địch phải hạ vũ khí; tăng cường các hoạt động phá tề, trừ gian. Khôi phục kinh tế, ổn định đời sống nhân dân và xây dựng cuộc sống mới.

Trong suốt chặng đường cách mạng 1930-1954, phong trào đấu tranh của nhân dân Thần Sa trải qua rất nhiều khó khăn, thăng trầm cùng lịch sử dân tộc. Với lòng yêu nước

nồng nàn, ngay từ rất sớm nhân dân Thần Sa đã giác ngộ cách mạng, tìm đến ánh sáng của Đảng, đã tổ chức được hội Việt Minh và bí mật hoạt động, góp phần vào thắng lợi của Cách mạng tháng Tám trong cả nước năm 1945. Nhân dân Thần Sa đã cống hiến không tiếc sức người sức của cho kháng chiến chống thực dân Pháp. Nhân dân Thần Sa đã đóng góp cho Nhà nước hàng trăm tấn thóc, hàng ngàn đồng tiền thuế nông nghiệp phục vụ cho cuộc kháng chiến, góp phần xứng đáng vào chiến thắng Điện Biên Phủ. Trong cuộc kháng chiến trường kỳ, đã có hàng trăm người con ưu tú của Thần Sa tham gia bộ đội, trong ấy có 1 người hy sinh vì độc lập dân tộc.

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược trước hết là do có đường lối kháng chiến đúng đắn tài tình của Đảng, toàn dân, toàn diện, lâu dài và tự lực cánh sinh. Đường lối đó được nhân dân Thần Sa quán triệt sâu sắc và vận dụng linh hoạt, chủ động sáng tạo vào hoàn cảnh địa phương. Trong suốt cuộc kháng chiến, nhân dân Thần Sa luôn nhận được sự chỉ đạo sát sao và sự giúp đỡ tận tình của Huyện ủy Võ Nhai. Thắng lợi đó là kết quả của nhiều nhân tố như lòng yêu nước nồng nàn, tinh thần đoàn kết, chung sức, chung lòng của nhân dân và sự kiên cường của các lực lượng vũ trang trong xã. Từ đây, nhân dân Thần Sa dưới sự lãnh đạo của Đảng tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - chính trị - xã hội trong giai đoạn mới. Cùng nhân dân cả nước phấn đấu cho sự nghiệp thống nhất đất nước.

Chương III

CHI BỘ ĐẢNG XÃ THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ THAM GIA KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1954-1975)

I. CHI BỘ ĐẢNG XÃ THẦN SA ĐƯỢC THÀNH LẬP, LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN KHÔI PHỤC, CẢI TẠO VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ, THỰC HIỆN KẾ HOẠCH NHÀ NƯỚC 5 NĂM LẦN THỨ NHẤT (1954-1965)

1. Chi bộ Đảng xã Thần Sa lãnh đạo nhân dân hàn gắn vết thương chiến tranh, khôi phục kinh tế, phát triển văn hóa xã hội (1954-1957)

Chiến dịch Điện Biên Phủ toàn thắng buộc thực dân Pháp phải ngồi vào bàn đàm phán. Ngày 21-7-1954, Hiệp định Giơ-ne-vơ về chấm dứt chiến tranh và lập lại hòa bình ở Đông Dương được ký kết. Theo đó nước ta tạm thời bị chia cắt làm hai miền: miền Bắc được hoàn toàn giải phóng đi lên chủ nghĩa xã hội, miền Nam tạm thời do Pháp, sau là Mỹ - ngụy chiếm đóng.

Tháng 9-1954, Hội nghị Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng đưa ra những nhận định, những nhiệm

vụ đúng đắn và sáng suốt, Hội nghị xác định nhiệm vụ trọng tâm và trước mắt của miền Bắc nước ta trong giai đoạn tới là: “Hàn gắn vết thương chiến tranh, phục hồi kinh tế...”¹. Trên cơ sở đó Đảng ta đề ra hai nhiệm vụ chiến lược cho cách mạng Việt Nam là: thực hiện công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam, xây dựng miền Bắc trở thành hậu phương lớn cho miền Nam đấu tranh chống đế quốc Mỹ xâm lược, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Quán triệt thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, nhân dân miền Bắc nói chung và nhân dân Võ Nhai nói riêng tích cực thực hiện nhiệm vụ trước mắt là: tiến hành cải cách ruộng đất, phục hồi kinh tế, cải thiện đời sống nhân dân. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân xã Thần Sa thi đua tăng gia sản xuất, ổn định và xây dựng cuộc sống mới, góp phần đưa miền Bắc phát triển trở thành hậu phương lớn cho tiền tuyến lớn miền Nam.

Trong chiến tranh, trên toàn miền Bắc ruộng đất bị bỏ hoang nhiều, trình độ sản xuất còn lạc hậu, manh mún, ruộng đất còn tập trung trong tay địa chủ. Nông dân vẫn trong nguy cơ thiếu đói, nhất là trong những năm 1953-1954, toàn miền Bắc có mưa lớn và kéo dài làm cho nước sông dâng cao gây lụt lội, mất mùa, nạn đói nghiêm trọng xảy ra. Thêm vào đó, sau chiến tranh, cán bộ, đảng viên và nhân dân Thần Sa cũng phải đương đầu với hàng loạt

---

1. Văn kiện Đảng, toàn tập, tập IX, xuất bản năm 1977, tr. 246.

khó khăn do chiến tranh để lại: xóm làng tiêu điều, xơ xác, đường sá, đình đền bị phá hủy, ruộng đất bị bỏ hoang, trâu bò bị giết hại, tình hình thiếu đói lương thực diễn ra thường xuyên...

Những khó khăn đó đặt ra cho nhân dân Thần Sa những trách nhiệm nặng nề đối với sự nghiệp cách mạng thời kỳ mới. Tuy nhiên, trong không khí hòa bình, quê hương được giải phóng, nhân dân Thần Sa với tinh thần cách mạng, niềm tin vào đường lối của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy Thái Nguyên, Huyện ủy Võ Nhai, nhân dân Thần Sa đã bắt tay ngay vào “khắc phục hậu quả chiến tranh, ổn định đời sống, phục hồi sản xuất và phát triển kinh tế xã hội”.

Về công tác Đảng, thời kỳ này Thần Sa có 15 đảng viên, tuy có tổ Đảng riêng nhưng vẫn trực thuộc Chi bộ Đảng Thượng Nung. Căn cứ vào nhiệm vụ chính trị và tình hình địa lý cũng như số lượng đảng viên, năm 1954, Huyện ủy Võ Nhai đã cử đồng chí Trần Văn Kỳ - Chi ủy viên Chi bộ Thượng Nung về xã để tiến hành thành lập Chi bộ. Theo đó, ngày 10-8-1954, Chi bộ Đảng xã Thần Sa¹ được thành lập. Ngay sau khi ra đời, Chi bộ đã tiến hành Đại hội Chi bộ lần thứ I (nhiệm kỳ 1954-1957). Đại hội Chi bộ đã đánh giá, tổng kết các mặt công tác của xã trong những năm qua. Đánh giá tình hình thực tế, những mặt mạnh, mặt yếu của xã, đồng thời đưa ra những

---

1. Sau khi chia tách xã năm 1953, đảng viên xã Thần Sa vẫn sinh hoạt trong chi bộ Thượng Nung.

phương hướng, nhiệm vụ trong thời gian tới. Đại hội đã bầu đồng chí Hoàng Văn Bản làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Hương được bầu làm Phó Bí thư, đồng chí Triệu Phúc Tài và Ma Văn Văn Thắc làm Chi ủy viên. Lúc bấy giờ, Chi bộ Đảng xã Thần Sa có 15 đảng viên. Đó là các đồng chí: Hà Văn Tiệu, Đồng Văn Huy, Trần Văn Bạ, Ma Văn Lâm, Trần Văn Kỳ, Triệu Phúc Tài, Ma Văn Thắc, Ma Văn Luận, Hoàng Văn Bản, Hoàng Văn Tài, Lường Văn Sinh, Lê Văn Phong, Dương Văn Hợp, Hoàng Văn Hương và Lý Văn Cường.

Sự ra đời của Chi bộ Đảng và sự thành công của Đại hội Chi bộ khóa I đánh dấu bước phát triển nhanh chóng về cả số lượng và chất lượng của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong xã. Từ đây, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Chi bộ Đảng và chính quyền xã, nhân dân Thần Sa tiếp tục thực hiện các mục tiêu về kinh tế, văn hóa - xã hội và quốc phòng - an ninh. Cùng với mục tiêu phát triển kinh tế, nâng cao mọi mặt về đời sống cho nhân dân trong xã, chi bộ, chính quyền và các đoàn thể quần chúng vận động nhân dân đẩy mạnh tăng gia sản xuất, chú trọng thủy lợi, đầu tư cho nông nghiệp, phát động khai hoang, phục hóa, nhờ vậy mà diện tích gieo trồng cũng như sản lượng lương thực được tăng lên đáng kể. Nhìn chung, sau 3 năm khôi phục kinh tế và hàn gắn vết thương chiến tranh, Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa đã thu được những kết quả to lớn, mọi hoạt động của địa phương đi vào nề nếp, đời sống nhân dân dần ổn định và từng bước được cải thiện. Các cánh đồng trên địa bàn xã trở nên xanh tốt, các tệ nạn

xã hội giảm đi nhiều. Đây là điều kiện thuận lợi để nhân dân Thần Sa tiếp tục sự nghiệp xây dựng quê hương, đất nước thêm giàu đẹp.

2. Phong trào hợp tác hóa nông nghiệp, cải tạo xã hội chủ nghĩa (1958-1960) và thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961-1965)

Phát huy thành quả cải cách ruộng đất ở nông thôn, nhân dân phấn khởi đẩy mạnh sản xuất nâng cao đời sống, xây dựng miền Bắc thành hậu phương vững chắc cho tiền tuyến miền Nam, thực hiện thống nhất nước nhà. Công cuộc cải cách ruộng đất hoàn thành, giai cấp địa chủ đã bị đánh đổ, song ruộng đất vẫn còn hoang hóa, manh mún, phân tán và hình thức sở hữu là cá thể. Bên cạnh đó, phương thức sản xuất vô cùng lạc hậu, mang nặng tính chất tự cấp tự túc, kìm hãm sự phát triển kinh tế nông nghiệp.

Trước tình hình mới, tháng 11-1958, Hội nghị Ban chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 14 (khóa II) đã ra Nghị quyết chủ trương cải tạo xã hội chủ nghĩa với các thành phần kinh tế cá thể của nông dân, thợ thủ công và người buôn bán nhỏ. Tiếp đó, Hội nghị đã ra Nghị quyết về hợp tác hóa nông nghiệp và coi đây là *“Một cuộc vận động cách mạng sâu sắc và triệt để trong nhân dân nước ta”*.

Thực hiện chủ trương của Đảng, đưa nông dân vào con đường làm ăn tập thể, ngay từ năm 1956 đến đầu năm 1958, Thần Sa đã xây dựng được nhiều tổ đổi công với

sự tham gia của đông đảo nhân dân trong xã. Phong trào tổ đổi công đã mang lại nhiều lợi ích thiết thực cho nông dân, bà con trong xã có điều kiện hỗ trợ nhau, trao đổi với nhau, cày cấy kịp thời vụ, thu hoạch nhanh gọn, tình làng nghĩa xóm được mở rộng hơn.

Nhằm kịp thời lãnh đạo nhân dân thực hiện chủ trương cải tạo xã hội chủ nghĩa với thành phần kinh tế cá thể của nông dân, thợ thủ công và buôn bán nhỏ và đẩy mạnh phong trào hợp tác hóa nông nghiệp, trước đó, Chi bộ Đảng Thần Sa đã tiến hành Đại hội Chi bộ lần thứ II (nhiệm kỳ 1957-1960). Đại hội đánh giá đúng những kết quả đạt được trên các lĩnh vực trọng tâm, nghiêm túc kiểm điểm những tồn tại, yếu kém trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Chi bộ trong nhiệm kỳ vừa qua. Đồng thời, Đại hội thông qua nghị quyết vận động nhân dân vào con đường làm ăn tập thể, phấn đấu thực hiện tốt phong trào “Ba ngọn cờ hồng”, phát triển sản xuất, ổn định đời sống nhân dân, tăng cường công tác y tế, giáo dục, đảm bảo an ninh - quốc phòng.

Đại hội bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí. Đồng chí Ma Văn Luận được bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hà Văn Tiệu làm Phó Bí thư Chi bộ.

Đầu năm 1958, quán triệt nghị quyết của Trung ương Đảng, Tỉnh ủy Thái Nguyên và Huyện ủy Võ Nhai, Chi bộ Đảng xã Thần Sa đã tiến hành đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục đường lối, chính sách để xây dựng hợp tác xã nông nghiệp cho nông dân. Chi bộ xã xác định dựa

vào các gia đình cách mạng, các gia đình đảng viên đi đầu trong phong trào vận động nông dân tham gia hợp tác xã.

Thực hiện chủ trương của Đảng, phong trào xây dựng tổ đổi công ở huyện Võ Nhai diễn ra mạnh mẽ. Tính đến năm 1959, toàn huyện đã xây dựng được 152 tổ đổi công, trong đó có 64 tổ đổi công thường xuyên và 48 tổ đổi công bình chấm điểm¹. Nhiều tổ đổi công đã tự nguyện giao hết ruộng đất, trâu bò, nông cụ cho Ban quản lý tổ đổi công quản lý. Cùng với đó, nhiều tổ đổi công đã thực hiện chế độ bình công chấm điểm, điều hành lao động trong sản xuất, thực hiện phân phối sản phẩm theo công điểm.

Năm 1960, phong trào hợp tác hóa phát triển ngày càng mạnh mẽ. Đến tháng 12-1960, toàn huyện Võ Nhai đã thành lập được 69 hợp tác xã với 2.259 xã viên. Hợp tác xã Thần Sa cũng được thành lập trong giai đoạn này.

Bước đầu các hợp tác xã nông nghiệp quy mô nhỏ, chưa có thay đổi nhiều về kỹ thuật trong sản xuất. Tuy nhiên, với khí thế lao động mới, các hợp tác xã đã thu được những thắng lợi đáng kể trên mặt trận sản xuất nông nghiệp. Dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, Chi ủy, nhiệm vụ chống úng, chống hạn luôn được đặt lên hàng đầu để mở mang thời vụ, tăng năng suất cây trồng. Hợp tác xã Thần Sa ra đời là kết quả của việc thi hành những chính sách, chủ trương của Đảng và Chính phủ về cải tạo cái cũ, xây

---

1. Huyện ủy Võ Nhai, Lịch sử Đảng bộ huyện Võ Nhai tập II 1955-2000, Tr.21

dựng cái mới trong quan hệ sản xuất nhằm tạo lập quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa trong nông nghiệp.

Trên mặt trận cải tạo văn hóa - xã hội, dưới sự lãnh đạo của Chi ủy, phong trào xây dựng nếp sống văn hóa mới, bài trừ tệ nạn mê tín dị đoan, loại bỏ những hủ tục lạc hậu đã mang lại những thay đổi lớn trên quê hương. Các phong trào văn hóa văn nghệ cũng được phục hồi và phát triển mạnh mẽ nhằm đáp ứng nhu cầu văn hóa tinh thần của quần chúng nhân dân.

Công tác y tế, giáo dục được Chi bộ Thần Sa chú trọng. Trạm xá xã thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân, sớm hình thành mạng lưới vệ sinh y tế đến từng xóm. Mặt khác, trạm xá đã phối hợp với các đoàn thể tuyên truyền nhân dân ăn chín, uống sôi, làm vệ sinh đường làng, ngõ xóm phong quang, sạch sẽ; đưa các khẩu hiệu "*Phòng bệnh hơn chữa bệnh*" để nhân dân thực hiện; vận động nhân dân làm nhà vệ sinh, chống phóng uế dọc đường, đào giếng khơi ở nơi công cộng và các hộ gia đình. Trạm xá xã Thần Sa trong thời gian này do ông Mai Hanh phụ trách.

Cùng với cải tạo, xây dựng phát triển kinh tế văn hóa, Chi bộ Thần Sa còn tích cực chỉ đạo xây dựng lực lượng dân quân, du kích địa phương có trình độ kỹ thuật và được trang bị vũ khí. Chấp hành quyết định của Hội đồng nghĩa vụ quân sự tỉnh, hàng năm công tác tuyển quân của Thần Sa đều được thực hiện tốt, chỉ tiêu giao quân đảm bảo số lượng.

Bước vào năm 1960, phong trào xây dựng hợp tác xã bậc cao được Chi bộ quán triệt và chỉ đạo kịp thời. Nhân dân tự nguyện vào làm ăn tập thể, tích cực thi đua lao động sản xuất, phát triển kinh tế, xã hội. Chăn nuôi có chiều hướng phát triển tốt, các hợp tác xã chưa có trang trại chăn nuôi tập trung nên gia súc gia cầm được chăn nuôi tại hộ gia đình. Ngoài ra, các hợp tác xã còn phát triển một số ngành nghề. Theo đó, đời sống của xã viên ngày càng được nâng lên, hoàn thành nghĩa vụ với Nhà nước. Cùng với những kết quả trong lĩnh vực kinh tế, công tác văn hóa - xã hội, an ninh - quốc phòng, xây dựng Đảng cũng có những thành tựu.

Tháng 9-1960, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III họp tại Thủ đô Hà Nội, Đại hội đã xác định rõ hai nhiệm vụ chiến lược của cách mạng Việt Nam là: "Đẩy mạnh công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, đồng thời hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam, tiến tới thống nhất đất nước, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và tiến lên chủ nghĩa xã hội".

Về xây dựng chủ nghĩa xã hội của miền Bắc, Đại hội xác định đường lối cơ bản là: ưu tiên phát triển công nghiệp nặng một cách hợp lý trên cơ sở phát triển nông nghiệp và công nghiệp nhẹ; đẩy mạnh cách mạng xã hội chủ nghĩa về tư tưởng, văn hóa và khoa học - kỹ thuật nhằm đưa nước ta thành nước xã hội chủ nghĩa có nền công nông nghiệp hiện đại, văn hóa và khoa học tiên tiến.

Để xây dựng miền Bắc thành hậu phương vững chắc, Đại hội đã đề ra đường lối chung và được cụ thể hóa trong kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961-1965) nhằm xây dựng cơ sở vật chất cho chủ nghĩa xã hội, đồng thời hoàn thành cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với các thành phần kinh tế, củng cố và tăng cường kinh tế quốc doanh, kinh tế tập thể, điều đó có tác dụng to lớn cổ vũ toàn Đảng, toàn dân ta trong sự nghiệp đấu tranh bảo vệ và dựng xây Tổ quốc.

Bước vào thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất xã Thần Sa đã có trên 90% hộ nông dân vào hợp tác xã nông nghiệp. Năm 1961, các hợp tác xã ở Thần Sa được tiến hành hợp nhất lên hợp tác xã toàn xã. Hợp tác xã lúc này do ông Hà Văn Tiệu làm Chủ nhiệm, ông Đồng Văn Huy làm Phó Chủ nhiệm kiêm Kế hoạch. Thành viên Ban Quản trị gồm các ông: Dương Văn Đông làm thủ quỹ, ông Dương Văn Lịch, Hoàng Văn Bản, Dương Văn Cảnh. Ban Kiểm soát hợp tác xã do ông Hoàng Văn Tình làm Trưởng ban, ông Ma Văn Cao làm Phó ban. Mỗi xóm có một tổ tự quản. Hợp tác xã lúc này có 58 hộ với 174 lao động chính, 45 lao động phụ. Hợp tác xã có 136 mẫu ruộng và nhiều dụng cụ phục vụ trong nông nghiệp.

Hợp tác xã Thần Sa lúc này đẩy lên phong trào thi đua “học tập và đuổi kịp hợp tác xã Đại Phong” (một hợp tác xã điển hình tiên tiến ở Quảng Bình). Thực hiện chủ trương cải tiến cơ chế quản lý trong nông nghiệp, Chi bộ Đảng chỉ đạo sát sao hoạt động của các hợp tác xã. Dưới sự chỉ đạo của Chi bộ, các hợp tác xã cử cán bộ và các hộ

xã viên đi tham quan, khảo sát, học hỏi kinh nghiệm sản xuất ở các hợp tác xã điển hình để trao đổi kinh nghiệm, học tập cách làm ăn, góp phần nâng cao hiệu quả kinh tế. Sản xuất lương thực, thực phẩm, các mặt của đời sống xã hội của xã đều đạt và vượt mức đề ra. Bên cạnh việc đẩy mạnh phát triển sản xuất, các hợp tác xã còn đầu tư xây dựng cơ sở vật chất phục vụ cho việc phát triển kinh tế như: nhà kho, chuồng trại chăn nuôi...

Nhận thức được sự phát triển tất yếu phải đi lên con đường xã hội chủ nghĩa với quá trình vận động nhân dân vào hợp tác xã nông nghiệp, dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, của Tỉnh ủy Thái Nguyên, Huyện ủy Võ Nhai, Chi bộ Đảng xã Thần Sa đã tiến hành cuộc vận động hợp tác hóa đối với thợ thủ công và công cuộc vận động cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với công thương nghiệp tư bản tư doanh và những người buôn bán nhỏ. Tính đến năm 1961, công cuộc cải tạo công thương nghiệp và xây dựng hệ thống công thương nghiệp xã hội chủ nghĩa đã trở thành phong trào phát triển mạnh trong toàn xã.

Tháng 6-1961, thi hành Hiến pháp năm 1959, Pháp lệnh về bầu cử Hội đồng nhân dân và Ủy ban hành chính các cấp (được Quốc hội thông qua ngày 28-1-1961)¹, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Thần Sa, cử tri xã Thần Sa nô nức

---

1. Theo quy định của Hiến pháp (năm 1959) và các điều khoản tại Pháp lệnh bầu cử Hội đồng nhân dân và Ủy ban hành chính các cấp (ban hành tháng 1-1961), các đơn vị hành chính đều lập Hội đồng nhân dân cấp tương đương.

tham gia bầu cử Hội đồng nhân dân xã khóa I. Các đại biểu trúng cử là những người có đức, có tài, có tâm huyết với quê hương, được nhân dân tin tưởng, sáng suốt lựa chọn làm người đại diện cho quyền lợi, trách nhiệm của mình tại địa phương, thay mặt nhân dân trong xã quyết định những công việc hệ trọng, liên quan đến sự phát triển kinh tế - xã hội và ổn định an ninh, quốc phòng của xã. Trong phiên họp đầu tiên, Hội đồng nhân dân xã Thần Sa đã bầu các chức danh Chủ tịch, Phó Chủ tịch và Ủy viên Ủy ban hành chính xã. Kết quả, ông Hà Văn Tiệu làm Chủ tịch, ông Hoàng Văn Bản làm Phó Chủ tịch Ủy ban hành chính xã. Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ, Hội đồng nhân dân xã nhanh chóng khẳng định vai trò, chức năng, nhiệm vụ trong thực tiễn phong trào cách mạng của nhân dân địa phương. Thắng lợi của cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân xã Thần Sa, góp phần tạo sự ổn định trong hệ thống cơ quan quyền lực của Nhà nước ở Võ Nhai nói chung.

Tiếp đó, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy Võ Nhai, năm 1962, Chi bộ Đảng xã Thần Sa tiến hành Đại hội¹ lần thứ III (nhiệm kỳ 1962-1964). Đại hội đã tiến hành kiểm điểm vai trò lãnh đạo của Ban Chi ủy khóa II trong công tác lãnh đạo phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội của xã trong những năm 1957-1962.

---

1. Năm 1963, Chi bộ Đảng xã Thần Sa tiến hành Đại hội lần thứ V (nhiệm kỳ 1963-1965). Đồng chí Ma Văn Luận được bầu làm Bí thư Chi bộ.

Đại hội bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí, trong đó đồng chí Ma Văn Luận được bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Hương làm Phó Bí thư Chi bộ.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ lần thứ III và lần thứ V, toàn xã đã đẩy lên phong trào thi đua sôi nổi nhằm thực hiện thắng lợi những nghị quyết Đại hội đã đề ra.

Trong nông nghiệp, nhân dân trong toàn xã đã hưởng ứng phong trào cải tiến nông cụ sản xuất với khẩu hiệu “*Cày 51 lên thay cày Chìa voi*”. Các đội sản xuất cũng thi đua lập các tổ phân công đảm nhận từng công việc như làm phân, cày bừa, cấy, thủy lợi... kết hợp với áp dụng các tiến bộ khoa học vào sản xuất, tạo bước tiến mới trong sản xuất nông nghiệp và phát triển toàn diện các ngành kinh tế.

Bên cạnh đó, chăn nuôi hộ gia đình tiếp tục được các cấp ủy Đảng chỉ đạo phát triển. Mỗi gia đình đều có từ 1-2 con lợn và số lượng đàn gia cầm ngày càng tăng, góp phần đảm bảo đời sống và tăng thêm thu nhập cho nhân dân trong toàn xã. Ngoài việc phát triển trồng trọt và chăn nuôi còn có nhiều nghề phụ như: đan lát, mộc... góp phần giải quyết công ăn việc làm cho bà con nông dân những lúc nông nhàn. Giá trị trong sản xuất nông nghiệp và nghề thủ công luôn đạt hơn 50% tổng thu nhập toàn xã.

Cùng với việc phát triển kinh tế, sự nghiệp văn hóa, giáo dục, y tế ở Thần Sa luôn được Chi bộ Đảng, chính quyền quan tâm, chú trọng.

Về văn hóa, hưởng ứng phong trào “*xây dựng nền văn hóa mới, con người mới*” do Huyện ủy phát động, Chi ủy, chính quyền xã Thần Sa đã triển khai sâu rộng đến từng thôn, xóm. Các phong trào văn hóa thể thao phát triển mạnh với nhiều hình thức và nội dung phong phú. Vào các dịp lễ tết, các ngày kỷ niệm truyền thống, các hợp tác xã đều tổ chức liên hoan văn nghệ quần chúng phục vụ nhân dân. Công tác thông tin tuyên truyền thường xuyên được đảm bảo, kịp thời phổ biến các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cũng như của chính quyền địa phương đến nhân dân. Nhờ đó, trình độ nhận thức của nhân dân được nâng lên một bước, các hủ tục lạc hậu dần được xóa bỏ.

Công tác y tế chăm sóc sức khỏe cho nhân dân ngày càng được Chi bộ quan tâm hơn. Phối hợp với chính quyền và các đoàn thể quần chúng, trạm y tế xã giai đoạn này do đồng chí Mai Hanh phụ trách đã thường xuyên phát động các phong trào vệ sinh phòng chống dịch bệnh, vận động nhân dân ăn chín uống sôi. Vì vậy, trên địa bàn xã không có dịch bệnh lớn xảy ra, sức khỏe người dân ngày càng được nâng cao.

Thực hiện lời dạy của Hồ Chủ tịch “*Vì lợi ích 10 năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người*”, Chi bộ Đảng xã Thần Sa luôn có ý thức coi trọng việc phát triển giáo dục, phát huy truyền thống hiếu học của quê hương.

Trong những năm 1962-1964, học sinh¹ ở Thần Sa phải đi học cấp 2 ở Cúc Đường, do đường sá đi lại khó khăn nên hầu hết phải mang theo gạo, thức ăn dự trữ trong 2 tuần. Mặc dù khó khăn vất vả nhưng các bậc phụ huynh vẫn tạo mọi điều kiện cho con em mình đi học. Việc tiếp cận tri thức là tiền đề quan trọng xây dựng một đội ngũ cán bộ có năng lực phục vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội và quốc phòng - an ninh của xã trong những năm tiếp theo.

Công tác xây dựng Đảng được Chi ủy thường xuyên triển khai và hoạt động có hiệu quả. Các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương Đảng, của Tỉnh ủy, của Huyện ủy nhanh chóng đi vào thực tiễn địa phương. Công tác sinh hoạt Đảng ngày càng đi vào nề nếp, công tác phát triển Đảng được chú trọng, năm 1964, Chi bộ Đảng xã Thần Sa mới chỉ có 18 đảng viên. Các đảng viên luôn gương mẫu và tiên phong trong mọi hoạt động của xã.

Các đoàn thể quần chúng như: Đoàn Thanh niên, Hội phụ nữ, Mặt trận Tổ quốc... đều phát huy tốt vai trò của mình trong từng nhiệm vụ cách mạng.

Thực hiện chủ trương xây dựng thể trận toàn dân, Chi bộ, chính quyền xã tích cực chỉ đạo công tác tuyên truyền, vận động nhân dân luyện tập quân sự, nêu cao tinh thần

---

1. Các thế hệ học sinh thời bấy giờ có thể kể đến các ông Đồng Văn Lan, Trần Huy Liệu, Trần Khắc Sỹ, Ma Văn Tào, Ma Văn Công, Triệu Đức Lý...

cảnh giác, sẵn sàng chiến đấu. Công tác bảo mật phòng gian luôn được đảm bảo, nhân dân trong xã tích cực hưởng ứng Chi thị về Tăng cường công tác phòng không, chuẩn bị sẵn sàng chiến đấu của Bộ Chính trị (tháng 6-1964). Phong trào tòng quân giết giặc diễn ra sôi nổi.

Tháng 8-1964, Mỹ dựng lên “Sự kiện vịnh Bắc bộ” để lấy cớ mở rộng chiến tranh xâm lược miền Bắc. Năm 1965, đế quốc Mỹ dùng lực lượng không quân và hải quân leo thang đánh phá miền Bắc. Công cuộc phát triển kinh tế, xây dựng chủ nghĩa xã hội của nhân dân miền Bắc nói chung, nhân dân Thần Sa nói riêng phải chuyển sang một giai đoạn mới - giai đoạn vừa sản xuất vừa chiến đấu chống đế quốc Mỹ xâm lược, bảo vệ miền Bắc, chi viện cho tiền tuyến miền Nam.

Sau 10 năm (1954-1964) tích cực triển khai, cụ thể hóa các chủ trương, chính sách, đường lối của Đảng; các chỉ thị của Tỉnh ủy Thái Nguyên, Huyện ủy Võ Nhai, Chi bộ và nhân dân Thần Sa đã giành được những thành tựu đáng kể: hoàn thành khôi phục kinh tế, phát triển kinh tế - xã hội, cải tạo xã hội chủ nghĩa. Tỷ lệ hộ nông dân vào hợp tác xã cao, nền kinh tế phát triển toàn diện, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được cải thiện, an ninh - quốc phòng được đảm bảo. Những điều đó không chỉ làm thay đổi sâu sắc bộ mặt nông thôn Thần Sa mà nó còn là động lực, là nguồn cổ vũ để nhân dân Thần Sa bước vào giai đoạn cách mạng mới. Những thành tích của Thần Sa còn chứng minh đường lối lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ta là đúng đắn, kịp thời, Chi bộ Đảng xã biết vận dụng

một cách linh hoạt phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương, góp phần đưa Thần Sa tiếp tục phát triển đi lên.

II. VỪA SẢN XUẤT VỪA CHIẾN ĐẤU CHỐNG CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI CỦA ĐẾ QUỐC MỸ, TÍCH CỰC CHI VIỆN CHO MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (1965-1975)

Trước nguy cơ phá sản hoàn toàn của chiến lược “Chiến tranh đặc biệt”, Mỹ ồ ạt đưa quân viễn chinh và quân chư hầu vào miền Nam nhằm đẩy mạnh chiến tranh xâm lược nước ta, chuyển sang chiến lược “Chiến tranh cục bộ” ở miền Nam để cứu nguy cho chế độ tay sai nguy quyền Sài Gòn và mở rộng chiến tranh phá hoại ra miền Bắc nhằm ngăn chặn sự chi viện của hậu phương lớn đối với tiền tuyến lớn miền Nam.

Trước tình hình đó, dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh nhân dân cả nước nói chung, nhân dân Nam Bộ nói riêng đã quyết tâm chống Mỹ với ý chí “quyết chiến, quyết thắng giặc Mỹ xâm lược”. Hòa trong không khí đấu tranh chống kẻ thù xâm lược của cả nước, nhân dân Thần Sa ra sức thi đua lao động sản xuất, chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến lớn miền Nam.

Thực hiện chủ trương của Huyện ủy Võ Nhai, năm 1964, Chi bộ Đảng xã Thần Sa tiến hành Đại hội lần thứ IV (nhiệm kỳ 1964-1967) với sự tham dự của 18 đồng chí đảng viên trong chi bộ. Đại hội tiến hành kiểm điểm sâu sắc việc lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ lần thứ III. Nhìn chung, Chi bộ đã cơ bản thực hiện tốt

các nhiệm vụ đề ra, sản xuất tiếp tục được giữ vững, hoàn thành nghĩa vụ đóng góp lương thực cho Nhà nước. Các lĩnh vực văn hóa - xã hội phát triển, an ninh - quốc phòng được giữ vững. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền và đoàn thể được quan tâm chỉ đạo... Bên cạnh đó, Đại hội cũng thẳng thắn nhìn nhận những mặt còn tồn tại, đó là: Công tác chỉ đạo phòng không còn chậm và sơ sài, việc bồi dưỡng, kết nạp đảng viên mới còn ít, năng lực sản xuất của một số hợp tác xã chưa tương ứng với tiềm năng, công tác lưu thông, phân phối còn bất cập...

Từ đó, Đại hội đề ra mục tiêu về phát triển kinh tế, xã hội trong giai đoạn tiếp theo là: *Đẩy mạnh phong trào quản lý cải tiến trong nông nghiệp; kiện toàn và nâng cao hiệu quả hoạt động của hợp tác xã nông nghiệp; phát triển kinh tế nông nghiệp, thủ công nghiệp, lấy sản xuất nông nghiệp làm trọng tâm. Tăng cường công tác phòng tránh đánh địch, đáp ứng yêu cầu của tiền tuyến và đảm bảo đời sống nhân dân, chăm lo củng cố Đảng, chính quyền và các tổ chức quần chúng.*

Đại hội bầu Ban Chi ủy nhiệm kỳ 1964-1967 gồm 5 đồng chí. Đồng chí Hoàng Văn Hương được tín nhiệm bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Triệu Phúc Vinh làm Phó Bí thư.

Sau Đại hội, Chi bộ Đảng Thần Sa đã tiến hành các đợt học tập quán triệt đến toàn thể cán bộ, đảng viên, lực lượng dân quân tự vệ và nhân dân tinh thần Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 11 (3-1965) và Nghị

quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 12 (12-1965). Qua đó, nhân dân hiểu sâu sắc tình hình và nhiệm vụ mới, xác định nhiệm vụ chống Mỹ, cứu nước là nhiệm vụ thiêng liêng của cả dân tộc, xác định quyết tâm đánh thắng cuộc chiến tranh phá hoại của Mỹ, xây dựng và bảo vệ miền Bắc xã hội chủ nghĩa, chi viện sức người, sức của cho chiến trường miền Nam. Đợt học tập này đã tạo nên một bước chuyển biến trong nhận thức về tình hình và nhiệm vụ mới, nâng cao ý thức tổ chức và tinh thần của cán bộ, đảng viên.

Với quyết tâm, ý chí đánh thắng giặc Mỹ, Chi bộ Đảng xã Thần Sa đã khẩn trương chỉ đạo chuyển hướng kịp thời mọi hoạt động theo tinh thần của Trung ương, của tỉnh và huyện phù hợp với tình hình và nhiệm vụ mới. Trong hoàn cảnh có chiến tranh, toàn bộ mọi hoạt động của nhân dân trong xã đều phải chuyển sang thời chiến. Chi bộ, chính quyền và các đoàn thể hướng dẫn nhân dân trong toàn xã đào hầm chữ A kiên cố để tránh máy bay địch. Trên các tuyến đường đi quan trọng, những nơi lao động sản xuất, cứ cách 30m lại đào một hố cá nhân để kịp thời trú ẩn khi có máy bay địch đánh phá. Các xóm đều thành lập tổ phòng không nhân dân và trạm quan sát báo động khi có máy bay địch đến. Trong thời gian này, cả huyện Võ Nhai chỉ có 1 trường cấp 3 đào tạo hệ lớp 8, lớp 9 và lớp 10. Học sinh của các xã đều học tập trung. Trường học phải sơ tán vào các hang động. Hệ thống lớp học, bàn ghế vô cùng khó khăn, thiếu thốn, tất cả đều là tạm bợ. Mặc dù trong điều kiện khó khăn do có chiến tranh, nhưng tinh thần hiếu học của con em xã Thần Sa

vẫn được phát huy tới đa. Các ông: Đồng Văn Lan, Đồng Văn Tiễn, Trần Huy Liệu... là những người đã vượt qua nhiều khó khăn, gian khổ để tiếp tục sự nghiệp “trồng người” của xã.

Mặt khác, Chi bộ Đảng có sự điều chỉnh lề lối làm việc của các ban ngành, đoàn thể, các tổ chức quần chúng, định hướng phát triển kinh tế - xã hội cho toàn địa phương. Phân công, bổ nhiệm cán bộ phù hợp với năng lực và nhiệm vụ quản lý cụ thể. Các hợp tác xã đảm bảo về thời gian tiêu chuẩn và thu nhập cho những xã viên tham gia trực chiến.

Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng xã Thần Sa, toàn xã đã đẩy lên phong trào thi đua yêu nước hết sức sôi nổi với tinh thần “*Mỗi người làm việc bằng hai*” và thực hiện khẩu hiệu “*Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người*”. Đoàn Thanh niên phát động phong trào “Ba sẵn sàng”, nhiều đoàn viên thanh niên theo tiếng gọi của Tổ quốc đã hăng hái tình nguyện lên đường đánh Mỹ, nhiều người là con một cũng tình nguyện ghi danh nhập ngũ. Nhiều gia đình có hai thế hệ đi bộ đội. Ngoài ra, còn có một số thanh niên nam nữ tình nguyện đi thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến phục vụ tại các chiến trường.

Phong trào “Ba sẵn sàng” còn góp phần động viên đoàn viên thanh niên hăng hái tăng gia sản xuất, học tập, sẵn sàng đi bất cứ đâu khi Tổ quốc cần.

Hưởng ứng phong trào của huyện, Hội Phụ nữ xã Thần Sa cũng phát động phong trào “Ba đảm đang”. Các

chị em phụ nữ đảm đang việc nhà cho chồng, con yên tâm chiến đấu, tích cực tham gia sản xuất, đảm bảo cung cấp lương thực, thực phẩm cho chiến trường, đảm đang phục vụ chiến đấu, bảo vệ quê hương.

Các phong trào do Tỉnh ủy phát động được toàn dân hưởng ứng mạnh mẽ như: phong trào “Ba giỏi” (sản xuất giỏi; chiến đấu giỏi; giao thông, vận tải giỏi)... công tác ba quản (quản lý ruộng đất, quản lý lao động và quản lý tài chính) của các hợp tác xã cũng được thực hiện và đi vào nề nếp. Trên các cánh đồng “Bà Triệu” của phụ nữ, cánh đồng “5 tấn chống Mỹ” của thanh niên, phong trào thi đua phục vụ sản xuất nông nghiệp diễn ra sôi nổi ở nhiều ngành, nhiều mặt hoạt động. Các hoạt động công nghiệp, thủ công nghiệp có nhiều chuyển biến khá. Do đó, sản xuất nông nghiệp và sản xuất hàng hóa ngày càng phát triển đảm bảo phục vụ cho đời sống nhân dân trong xã, hoàn thành nghĩa vụ đóng góp cho Nhà nước và có dự trữ. Bên cạnh đó, công tác xây dựng cơ sở vật chất phục vụ sản xuất kinh tế cũng được quan tâm đúng mức, đáp ứng được nhu cầu phát triển của xã nhà.

Trong năm 1967, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi bộ Đảng xã Thần Sa tiến hành Đại hội¹ lần thứ V (nhiệm kỳ 1967-1969) với sự có mặt của 18 đảng viên

---

1. Năm 1969, Đại hội Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ VI (nhiệm kỳ 1969-1971) được tiến hành. Đồng chí Hà Văn Tiệu được bầu làm Bí thư. Đồng chí Hoàng Văn Hương làm Phó Bí thư.

trong chi bộ. Đại hội đã bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí. Đồng chí Hoàng Văn Hương được bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Mai Hanh làm Phó Bí thư Chi bộ.

Bước sang năm 1968, đế quốc Mỹ tiếp tục đẩy mạnh cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc nước ta với mức độ ác liệt và thủ đoạn xảo quyệt hơn trước, chúng dùng máy bay đánh phá nhiều nơi trên miền Bắc.

Dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng, nhân dân Thần Sa tiếp tục làm tốt công tác phòng không, sơ tán, nâng cao tinh thần cảnh giác trong nhân dân luôn luôn *“sẵn sàng trong lao động sản xuất và sẵn sàng trong chiến đấu”*. Đẩy mạnh hơn nữa sản xuất nông nghiệp, cung cấp nhu yếu phẩm cần thiết cho chiến trường và phục vụ chiến đấu tại địa phương với khẩu hiệu *“Làm ngày không đủ, tranh thủ làm đêm”*.

Ngày 1-11-1968, với thắng lợi to lớn trên chiến trường cả hai miền Nam - Bắc đã buộc Mỹ phải ngồi vào bàn đàm phán với Chính phủ ta tại Pa-ri và tuyên bố xuống thang chiến tranh, chấm dứt ném bom miền Bắc. Thực hiện chủ trương của Đảng, của Tỉnh ủy Bắc Thái, Huyện ủy Võ Nhai, Chi bộ Đảng xã Thần Sa đã lãnh đạo nhân dân tiến hành sửa chữa đường sá, thực hiện các chính sách mới trong sản xuất nông nghiệp để tăng năng suất. Đồng thời đẩy nhanh phát triển kinh tế với các phong trào thi đua làm thủy lợi, làm phân bón diễn ra ngày càng sôi nổi. Phong trào học tập và áp dụng khoa học - kỹ thuật vào nông nghiệp được thể hiện rõ ở phong trào *“Ba sẵn sàng”* của thanh niên và *“Ba đảm đang”* của phụ nữ. Nhờ đó,

năng suất và sản lượng lương thực tăng nhanh, đời sống nhân dân được ổn định, góp phần chi viện tích cực cho tiền tuyến lớn miền Nam.

Từ năm 1969 trở đi, thực hiện Nghị quyết của Đảng bộ huyện, Nghị quyết của Đại hội Chi bộ lần thứ VII và VIII, Chi bộ Đảng xã tiếp tục lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ cải tiến quản lý hợp tác xã, sự nghiệp hợp tác hóa gắn liền với thủy lợi hóa, tiến hành cải tiến kỹ thuật trong sản xuất. Một phong trào thi đua lao động sản xuất diễn ra sôi nổi trong toàn xã. Các hợp tác xã đã đóng góp nhân lực, vật lực đào mương dẫn nước, lắp đặt hệ thống cống thoát nước, mương tiêu khi mùa mưa lũ đến để kịp thời tiêu úng. Chỉ trong một thời gian ngắn, chiến dịch thủy lợi đã hoàn thành, chủ động tưới tiêu hợp lý nên đã rút ngắn thời gian cấy lúa. Do đó, năng suất và sản lượng lúa đều tăng. Đời sống của xã viên được cải thiện đồng thời đóng góp đầy đủ nghĩa vụ lương thực với Nhà nước. Các hợp tác xã đều mua sắm được xe cải tiến, xe kéo để vận chuyển lúa, phân bón,... giải phóng đôi vai cho xã viên.

Trong lúc Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa đang phấn khởi trước những thành tựu cách mạng đạt được, ra sức thi đua chào mừng kỷ niệm ngày Quốc khánh 2-9 thì được tin Bác Hồ muôn vàn kính yêu qua đời. Đây là một tổn thất vô cùng lớn lao đối với dân tộc. Chi bộ và nhân dân Thần Sa đã tổ chức lễ truy điệu Bác trong niềm tiếc thương vô hạn. Toàn thể Chi bộ và nhân dân trong xã nguyện thể sẽ noi theo tấm gương vĩ đại và quyết tâm ra sức thực hiện trọn vẹn Di chúc thiêng liêng của Người.

Thông qua học tập Di chúc của Người, điều lệ hợp tác xã, đa số đảng viên trong xã đã thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống. Đảng viên phải rèn luyện phẩm chất trong lao động, sản xuất, học tập và trong sinh hoạt hàng ngày. Cũng qua đợt học tập này, Chi bộ Đảng xã Thần Sa đã nêu bật được vai trò lãnh đạo của mình, tăng cường được khối đoàn kết toàn dân, tạo niềm tin trong nhân dân với Đảng.

Trong không khí thi đua sôi nổi thực hiện Nghị quyết của Tỉnh ủy, Huyện ủy, đầu năm 1971, Đại hội Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ VII (nhiệm kỳ 1971-1973) được tiến hành. Đại hội tổng kết và tuyên dương những thành tích đã đạt được, đồng thời nhấn mạnh: nhiệm vụ trọng tâm lúc này là ra sức phát triển sản xuất trên cơ sở đẩy mạnh việc thâm canh cây lúa, hoa màu và một số cây công nghiệp có giá trị kinh tế cao đồng thời phấn đấu phát triển chăn nuôi gia súc, gia cầm trở thành ngành chính trong nông nghiệp. Đại hội cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của công tác xây dựng Đảng và phát triển đảng viên trong giai đoạn cách mạng tiếp theo.

Đại hội bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí và bầu đồng chí Lường Văn Sinh làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Tình làm Phó Bí thư.

Quán triệt Nghị quyết của Đại hội Chi bộ xã lần thứ VII, đến cuối năm 1973, Thần Sa đã đạt được nhiều thành tích quan trọng trên nhiều lĩnh vực. Diện tích gieo trồng, tổng sản lượng lương thực, năng suất không ngừng tăng.

Công tác thủy lợi được chú trọng đầu tư. Chăn nuôi phát triển khá mạnh mẽ. Xã đã hoàn thành nghĩa vụ đóng góp lương thực, thực phẩm cho Nhà nước.

Các ngành nghề tiểu thủ công nghiệp, thương nghiệp, dịch vụ, mua bán tiếp tục phát triển và có những đổi mới về phương thức hoạt động có hiệu quả, năng suất lao động tăng, chất lượng và doanh thu đạt kế hoạch đề ra.

Về văn hóa, giáo dục, y tế tuy còn nhiều thiếu thốn và khó khăn nhưng dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng, các mặt công tác vẫn đảm bảo đáp ứng nhu cầu của nhân dân.

Các đoàn thể quần chúng hoạt động có hiệu quả. Đoàn Thanh niên có phong trào thi đua học tập và làm theo gương anh hùng Lê Mã Lương, nhiều thanh niên đã tình nguyện đăng kí lên đường nhập ngũ. Thanh niên luôn là lực lượng nòng cốt đi đầu trong các phong trào, các hoạt động như: làm thủy lợi, làm đường giao thông...

Trong phong trào xây dựng dân quân tự vệ thành lực lượng hậu bị vững mạnh, Thần Sa có phong trào học tập xã Triệu Phong (đơn vị xây dựng phong trào tốt). Phong trào thu hút đông đảo thanh niên trong lứa tuổi, những anh chị em phục viên, xuất ngũ còn nằm trong độ tuổi đều hăng hái tham gia. Xã đội đã phân chia thành đại đội, trung đội, chọn những đồng chí có năng lực, trình độ làm cán bộ, sắp xếp đội ngũ hợp lý, đồng đều, có trang bị vũ khí và thường xuyên luyện tập. Đội ngũ đảm bảo đúng kỷ luật, học tập tốt.

Trong hai năm 1970 - 1971, quân và dân ta liên tiếp giành thắng lợi to lớn trên mặt trận quân sự. Chiến lược “*Việt Nam hóa chiến tranh*” từng bước bị phá sản. Tháng 5-1971, Hội nghị Bộ Chính trị đã chỉ rõ: ta phải kịp thời nắm thời cơ lớn, giành thắng lợi quyết định trong năm 1971. Tiếp đó, tháng 6-1971, Hội nghị Quân ủy Trung ương nêu quyết tâm chiến lược đẩy mạnh tiến công trên cả ba vùng chiến lược, tạo nên bước chuyển biến căn bản làm thay đổi cục diện chiến trường. Thực hiện chủ trương đó, Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa đã bắt tay ngay vào công tác chuẩn bị cho cuộc tổng tiến công của dân tộc. Huy động nhiều hơn nữa sức người, sức của chi viện cho tiền tuyến miền Nam, cho công cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Mặc dù trong hoàn cảnh có chiến tranh song sự nghiệp giáo dục, đào tạo của xã vẫn được Chi bộ Đảng hết sức quan tâm. Đi đôi với công tác giáo dục, công tác y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân cũng được chú ý. Đội ngũ cán bộ y tá của xã được cử đi học nhằm bồi dưỡng và nâng cao chuyên môn, đảm bảo tốt nhu cầu khám, chữa bệnh cho nhân dân. Hàng năm, trạm xá xã đã tiếp nhận khám và chữa bệnh cho nhiều lượt bệnh nhân. Bên cạnh đó, trạm xá xã còn tích cực vận động nhân dân thực hiện vệ sinh, phòng chống dịch bệnh. Toàn xã tích cực hưởng ứng phong trào xây dựng hố xí hai ngăn và giếng nước hợp vệ sinh.

Công tác phát triển Đảng trong giai đoạn này vẫn nhận được sự quan tâm sát sao của Chi bộ, chính quyền và

các đoàn thể trong xã. Tính đến đầu năm 1973, số lượng đảng viên trong toàn Chi bộ là 25 đồng chí. Sự phát triển của công tác Đảng có vai trò hết sức quan trọng trong việc lãnh đạo nhân dân thực hiện các nhiệm vụ kinh tế - chính trị và an ninh - quốc phòng của xã.

Giữa lúc cán bộ, đảng viên và nhân dân Thần Sa đang hăng hái thi đua thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện và Nghị quyết Đại hội Chi bộ xã lần thứ IX thì cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc nước ta lần thứ hai do đế quốc Mỹ gây nên lại diễn ra ác liệt. Tháng 4-1972, Mỹ ném bom B52 vào một số nơi trong tỉnh. Trước tình hình đó, với bản lĩnh chính trị vững vàng và kinh nghiệm từ cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ nhất, Chi bộ Đảng xã Thần Sa đã bình tĩnh lãnh đạo nhân dân vượt qua thử thách, kiên cường chiến đấu và phục vụ chiến đấu, bảo vệ an toàn về tài sản và tính mạng của nhân dân, các trọng điểm kinh tế, quân sự, giao thông.

Cuối tháng 12-1972, quân và dân ta đã lập chiến công vang dội đánh bại cuộc tập kích bằng không quân của đế quốc Mỹ vào Thủ đô Hà Nội, Hải Phòng và một số tỉnh lân cận, buộc chúng phải ký Hiệp định Pa-ri về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam (ngày 27-1-1973), chấm dứt chiến tranh phá hoại ở miền Bắc, tiến tới đánh cho ngụy nhào, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Từ đây, nhân dân Thần Sa lại cùng cả nước tiếp tục xây dựng quê hương, góp phần chi viện cho miền Nam đến ngày toàn thắng.

Năm 1973, Đại hội Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ VIII (nhiệm kỳ 1973-1975) được tiến hành với sự tham dự của 19 đảng viên trong toàn Chi bộ. Đại hội đã bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 6 đồng chí. Đồng chí Lương Văn Sinh làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Tình làm Phó Bí thư.

Ban Chi ủy đã gắn nhiệm vụ chính trị với việc đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, lấy sản xuất lương thực, thực phẩm làm trọng tâm, coi trọng sản xuất thâm canh, thực hiện từng bước chuyên canh nhằm tăng nhanh sản phẩm xã hội và thu nhập quốc dân. Cuối năm 1973 đầu năm 1974, hậu quả bão lụt và rét đậm kéo dài đã gây nhiều thiệt hại nặng nề cho sản xuất và đời sống nhân dân. Nhưng dưới sự lãnh đạo của Huyện ủy, của Chi bộ và chính quyền, Thần Sa nhanh chóng ổn định tình hình, duy trì và phát triển sản xuất. Trong năm 1974, xã tiếp tục đẩy mạnh công tác thủy lợi, tu bổ hệ thống kênh mương, bờ vùng, bờ thửa.

Trong không khí vui mừng, phấn khởi, các đội sản xuất hăng hái thi đua cải tạo ruộng đồng, đắp bờ vùng, bờ thửa, làm giao thông, thủy lợi nội đồng để chuẩn bị bước vào vụ chiêm xuân 1975 giành thắng lợi. Hợp tác xã hoàn thành mọi nghĩa vụ đóng góp cho Nhà nước. Bên cạnh việc phát triển nông nghiệp, công tác cải tạo ruộng đồng, chuyển đổi cơ cấu mùa vụ, đưa vào gieo trồng các giống lúa mới phù hợp với đất đai, thổ nhưỡng của Thần Sa, đẩy mạnh các biện pháp thâm canh, tăng vụ, tăng cường phân bón được Chi bộ chỉ đạo kịp thời, góp phần tăng năng suất

và sản lượng cây trồng. Các lĩnh vực tiểu thủ công nghiệp và thương nghiệp đều có bước tiến bộ, đáp ứng được nhu cầu phát triển sản xuất và đời sống của nhân dân trong xã.

Hợp tác xã có kế hoạch phân bổ lại lao động một cách hợp lý, phát huy được vai trò, năng lực hoạt động của các hợp tác xã, điều đó còn có tác dụng động viên sức lao động và tinh thần đoàn kết của bà con xã viên. Cùng với sự phát triển, đổi mới phương thức hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp, Chi bộ Đảng luôn quan tâm đến hoạt động của các hợp tác xã tín dụng, hợp tác xã mua bán. Tạo điều kiện thuận tiện cho việc trao đổi, mua bán hàng hóa của xã viên.

Công tác văn hóa, giáo dục, y tế được Chi bộ, chính quyền xã quan tâm thường xuyên. Về văn hóa - giáo dục, nhân dân trong xã nhiệt tình hưởng ứng thực hiện phong trào xây dựng nếp sống mới trong cưới xin, ma chay, lễ hội... Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao từng bước phát triển, đáp ứng nhu cầu tinh thần của người dân. Về y tế, trong giai đoạn này, xã đã làm tốt công tác vệ sinh phòng bệnh, thực hiện ăn chín, uống sôi, do đó không để xảy ra dịch bệnh trên địa bàn.

Công tác xây dựng và phát triển Đảng được chú trọng. Nâng cao công tác kiểm tra, đấu tranh tự phê bình và phê bình, lấy ý kiến của quần chúng tham gia đóng góp xây dựng Chi bộ. Đảng viên trong Chi bộ luôn ý thức được vai trò, trách nhiệm của mình đối với sự nghiệp đấu tranh

và dựng xây nước nhà, không trốn tránh nghĩa vụ quân sự, động viên con em lên đường nhập ngũ, chấp hành tốt Điều lệ của Đảng, gương mẫu thực hiện mọi nhiệm vụ, mọi công tác được giao. Chi bộ thường xuyên tiến hành kiểm điểm, đánh giá và xếp loại đảng viên một cách nghiêm túc, thẳng thắn và trung thực nhằm làm trong sạch đội ngũ Đảng.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Chi bộ, chính quyền, các đoàn thể quần chúng xã Thần Sa đã đẩy lên phong trào thi đua yêu nước hết sức sôi nổi, mạnh mẽ với tinh thần *“mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt”*. Phong trào tòng quân giết giặc diễn ra sôi nổi trong toàn xã. Những năm qua Thần Sa luôn hoàn thành chỉ tiêu giao quân. Trong những năm 1973-1975, Đoàn Thanh niên tiếp tục thi đua thực hiện phong trào *“Ba sẵn sàng”* do Trung ương Đoàn phát động (2-1965) với hàng chục thanh niên trong xã hăng hái viết đơn tình nguyện lên đường nhập ngũ, phục vụ chiến đấu ở các chiến trường, đi thanh niên xung phong, đi dân công hỏa tuyến... Nhiều người đã anh dũng hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc. Là lực lượng xung kích, đi đầu, các đoàn viên thanh niên không chỉ hăng hái trong chiến đấu mà trong cả lao động sản xuất, làm thủy lợi, làm đường giao thông.

Hội phụ nữ với phong trào *“Ba đảm đang”*, các chị, các mẹ đã phấn đấu hoàn thành tốt công việc gia đình, đồng áng và phục vụ chiến đấu, luôn là hậu phương, là chỗ dựa về tinh thần giúp chồng, con yên tâm lên đường đánh giặc giữ nước.

Ngày 30-4-1975, chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử toàn thắng, kết thúc cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, Bắc - Nam sum họp một nhà. Toàn Đảng, toàn dân ta nói chung, Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa nói riêng phấn khởi bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên độc lập, tự do và tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội trên phạm vi cả nước.

Trong 21 năm (1954-1975), Chi bộ và nhân dân Thần Sa đã phát huy truyền thống yêu nước, bất khuất, kiên cường vượt qua mọi khó khăn, thử thách, phấn đấu hết mình vì mục tiêu chung của cả dân tộc. Chi bộ đã chỉ đạo nhân dân trong xã ra sức phát triển sản xuất, góp phần không nhỏ vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội trên quê hương đồng thời không tiếc sức người, sức của phục vụ tiền tuyến lớn miền Nam. Theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc nhiều người con của Thần Sa tình nguyện nhập ngũ, đi thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến... Nhiều người đã ngã xuống vì sự bình yên của quê nhà, vì độc lập, tự do của đất nước. Trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, Thần Sa có 6 người hy sinh vì độc lập tự do của dân tộc. Về chi viện sức của, trung bình mỗi năm, Thần Sa đã đóng góp cho Nhà nước được 30 tấn lương thực và 25 tấn thịt, cùng nhiều rau quả ủng hộ trực tiếp vào các bếp nấu ăn của bộ đội khi về đóng quân ở địa phương... Trực tiếp tham gia các trận chiến đấu đánh trả máy bay địch, tham gia hàng ngàn ngày công xây dựng các công trình công cộng, đường giao thông, góp phần cùng nhân dân cả nước chống chiến tranh phá hoại của Mỹ, bảo vệ quê

huong, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc. Với những thành tích đó, cán bộ và nhân dân Thần Sa được Đảng và Nhà nước tặng thưởng nhiều huân, huy chương cao quý như Huân chương kháng chiến, Huy chương kháng chiến cùng hàng trăm bằng khen các loại.

Có được những thành tích trên là nhờ vào tinh thần yêu nước, sự đoàn kết chiến đấu, lao động sản xuất của nhân dân Thần Sa, nhờ vào đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam mà trực tiếp là Chi bộ Đảng xã Thần Sa. Trong 21 năm lãnh đạo nhân dân thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược, Chi bộ Đảng Thần Sa luôn lấy công tác xây dựng Đảng làm then chốt. Cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng viên thực hiện “Bốn tốt”, các đợt học tập Nghị quyết của Trung ương Đảng, các lớp đào tạo, bồi dưỡng đảng viên... đã thực sự làm cho Chi bộ ngày càng vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Hầu hết cán bộ, đảng viên đều nêu cao phẩm chất đạo đức cách mạng, gương mẫu trong tư tưởng và hành động, kịp thời đấu tranh khắc phục những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, mất đoàn kết nội bộ. Từ thực tiễn cách mạng, Chi bộ trở thành trung tâm của khối đại đoàn kết toàn dân, trở thành cầu nối giữa Đảng với quần chúng. Từ đó, đã huy động được sức mạnh tổng hợp để thực hiện thắng lợi những mục tiêu cách mạng do Trung ương Đảng đề ra. Những thành công và bài học kinh nghiệm đó sẽ là niềm tự hào to lớn, vừa là cơ sở quan trọng cho Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa bước vào thời kỳ xây dựng và bảo vệ quê hương, tiến lên con đường xã hội chủ nghĩa.

Chương IV

CHI BỘ ĐẢNG THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN TIẾP TỤC CÔNG CUỘC XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI (1975-1986)

Đại thắng mùa xuân năm 1975 đã mở ra một thời kỳ mới cho đất nước, cả nước thống nhất đi lên chủ nghĩa xã hội - tiếp tục con đường mà Đảng và Bác Hồ đã lựa chọn. Hòa chung không khí thắng lợi của toàn dân tộc, Chi bộ Đảng và nhân dân xã Thần Sa vô cùng phấn khởi bước vào thời kỳ mới, ổn định tình hình sau chiến tranh, đẩy mạnh sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trên quê hương, sẵn sàng tham gia chiến đấu bảo vệ biên giới tổ quốc.

I. THẦN SA THỰC HIỆN KẾ HOẠCH NHÀ NƯỚC 5 NĂM LẦN THỨ HAI (1976-1980)

Hòa bình lập lại, Chi bộ Đảng xã bắt tay vào lãnh đạo công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội với những khó khăn và thuận lợi nhất định, đòi hỏi toàn thể nhân dân trong xã chung sức, đồng lòng bắt tay hàn gắn vết thương chiến tranh, khôi phục và xây dựng quê hương.

Trong không khí tung bừng của những ngày chiến thắng, trên cơ sở quán triệt và vận dụng đường lối của Trung ương Đảng đã đề ra nhiệm vụ và hướng đi thích hợp cho tỉnh Bắc Thái lúc này là: “trong hoàn cảnh vô cùng thuận lợi, Đảng bộ và nhân dân tỉnh ta phải hướng tập trung hơn nữa vào phục vụ nhiệm vụ trung tâm công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa, xây dựng từng bước nền sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa... phát huy khả năng của 4 vùng đồng bằng, trung du, miền núi, miền biển, đi sâu vào tổ chức lại sản xuất, cải tiến một bước công tác quản lý từ cơ sở, tích cực xây dựng các điều kiện sản xuất nhanh hơn; giải quyết vững chắc vấn đề lương thực, tăng thực phẩm và hàng tiêu dùng, tăng nhanh hàng xuất khẩu góp phần xứng đáng vào sự nghiệp công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa, cải thiện một bước đời sống nhân dân”.

Để thực hiện Nghị quyết và sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi bộ Đảng và chính quyền xã Thần Sa tập trung chỉ đạo công tác củng cố hợp tác xã, phát triển sản xuất, các hợp tác xã nông nghiệp, mua bán và hợp tác xã tín dụng tiến hành thống kê tài sản, ruộng đất, ngân quỹ, nhân sự để đề ra kế hoạch tổ chức kinh doanh cho phù hợp và hiệu quả hơn. Bên cạnh đó, công tác đón nhận những người con quê hương thắng trận trở về, Chi bộ và chính quyền và các đoàn thể tạo điều kiện vật chất và tinh thần, sắp xếp công tác cho các đồng chí bộ đội xuất ngũ nhằm phát huy năng lực của họ vào công cuộc xây dựng quê hương.

Năm 1975, Đại hội¹ Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ IX (nhiệm kỳ 1975-1977) được tiến hành. Đại hội đã tiến hành thảo luận những vấn đề cần phải giải quyết trước mắt là hàn gắn vết thương chiến tranh, khôi phục sản xuất và ổn định đời sống nhân dân.

Đại hội đã bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 7 đồng chí. Các đồng chí trong Ban Chi ủy được phân công nhiệm vụ như sau: Đồng chí Lương Văn Sinh làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Tình được bầu làm Phó Bí thư.

Tháng 12-1976, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV của Đảng Cộng sản Việt Nam được tiến hành tại thủ đô Hà Nội. Đại hội nhấn mạnh đường lối chung của cách mạng xã hội chủ nghĩa nước ta trong giai đoạn lịch sử mới là: “nắm vững chuyên chính vô sản, phát huy quyền làm chủ tập thể của nhân dân lao động, tiến hành đồng thời 3 cuộc cách mạng: cách mạng quan hệ sản xuất, cách mạng khoa học - kỹ thuật, cách mạng tư tưởng văn hóa, trong đó cách mạng khoa học - kỹ thuật là then chốt, đẩy mạnh công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa; ưu tiên phát triển công nghiệp nặng một cách hợp lý trên cơ sở phát triển nông nghiệp và công nghiệp nhẹ; vừa xây dựng kinh tế trung ương vừa phát triển kinh tế địa phương trong một cơ cấu kinh tế quốc dân thống nhất, kết hợp phát triển lực lượng

---

1. Năm 1977, Đại hội Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ X (nhiệm kỳ 1977-1979) được tiến hành. Đồng chí Lương Văn Sinh tiếp tục được tín nhiệm bầu giữ chức Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Tình được bầu làm Phó Bí thư chi bộ.

sản xuất với xác lập và hoàn thiện quan hệ sản xuất mới”

Quán triệt chủ trương của Trung ương, Tỉnh ủy Bắc Thái, Huyện ủy Võ Nhai và quán triệt Nghị quyết Đại hội Chi bộ Đảng lần thứ XI và XII, toàn xã đã giắt lên phong trào thi đua sôi nổi, hăng hái trên khắp các mặt trận sản xuất nông nghiệp. Với khẩu hiệu của toàn Đảng, toàn dân *“tất cả cho sản xuất, tất cả để xây dựng chủ nghĩa xã hội, vì tổ quốc giàu mạnh, vì hạnh phúc của nhân dân”*. Xã Thần Sa đã tập trung sản xuất, với khẩu hiệu *“cây dày đầy bồ”*. Chi bộ chỉ đạo các hợp tác xã triển khai kỹ thuật cây dày, chống thưa. Bên cạnh đó, hợp tác xã tổ chức nhiều chiến dịch làm thủy lợi, cải tạo đồng ruộng. Đồng thời, các phong làm trào phân bón, thâm canh tăng vụ đồng, các khâu làm giống luôn được hợp tác xã quan tâm và thực hiện tốt. Cùng với cây lúa, các loại hoa màu như ngô, khoai, đậu, lạc, các loại rau... cũng hợp tác xã chú ý, tận dụng đất không cày cấy được trồng thêm, đảm bảo đủ lương thực cho những ngày giáp hạt. Ngành chăn nuôi chủ yếu là chăn nuôi lợn và gia cầm (gà, vịt) có những bước phát triển khá cả về số lượng và trọng lượng. Do có kế hoạch sản xuất, mở rộng diện tích, tích cực áp dụng khoa học - kỹ thuật, chủ động được nguồn tưới tiêu nên sản xuất nông nghiệp của xã được phát triển toàn diện, năng suất không ngừng tăng lên góp phần cải thiện đời sống nhân dân.

Bước sang năm 1979, giữa lúc nhân dân cả nước nói chung, nhân dân xã Thần Sa nói riêng đang hăng hái thi đua lao động sản xuất, hàn gắn vết thương chiến tranh,

chăm lo xây dựng cuộc sống mới thì cuộc chiến tranh biên giới phía bắc và tây nam diễn ra, nhân dân cả nước tiếp tục cầm súng bảo vệ tổ quốc.

Trước những diễn biến mới của tình hình trong nước, để lãnh đạo quán triệt hơn nữa các chủ trương của các cấp ủy Đảng, Đại hội Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ XI (nhiệm kỳ 1979-1982) được tiến hành ngày 15-4-1979 với sự tham dự của 20 đảng viên trong Chi bộ. Đại hội bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí. Đồng chí Lê Thanh Hà được bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hà Văn Tiệu làm Phó Bí thư.

Để góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, thực hiện lời kêu gọi của Đảng, Chính phủ, Tỉnh ủy và Huyện ủy Võ Nhai, hàng chục thanh niên trong xã Thần Sa hăng hái lên đường chiến đấu và lập công xuất sắc. Trước tình hình mới, nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh trật tự trong xã được chú trọng. Chỉ trong một thời gian ngắn, hàng trăm ngày công đã được huy động khẩn cấp để xây dựng hàng loạt cụm chiến đấu sẵn sàng đối phó với kẻ thù trong bất kỳ tình huống nào. Lúc này, lực lượng dân quân tự vệ được củng cố, tăng cường và luyện tập thường xuyên.

Từ năm 1976-1980, Hợp tác xã ở Thần Sa được củng cố lại về mặt tổ chức và cơ chế quản lý. Hợp tác xã nông nghiệp đã phát huy được tính ưu việt, nhờ có sức mạnh của tập thể của giai cấp nông dân, dưới sự lãnh đạo của Đảng, hợp tác xã nông nghiệp đã có sức mạnh được nhiều

việc như: cải tạo đồng ruộng, khai hoang, phục hóa, khai mương lấy nước chống hạn. Trong những năm sâu bệnh phát triển trên diện rộng làm hại mùa màng, đội bảo vệ đã làm tốt công tác phòng trừ, diệt sâu bệnh, áp dụng các phương pháp khoa học, và sử dụng các kỹ thuật mới, thuốc trừ sâu mới để đảm bảo năng suất cho hợp tác xã. Và từ hợp tác xã, tinh thần làm ăn tập thể, tình cảm yêu thương, đùm bọc, giúp đỡ lẫn nhau trong xóm làng được biểu hiện tốt.

Mặc dù có những khó khăn nhất định về kinh tế, đời sống nhân dân vẫn còn thấp kém, tuy nhiên với tình hình chính trị, trật tự an toàn thôn xóm được đảm bảo, cùng với quá trình tổ chức lại sản xuất, Chi bộ Đảng xã chú trọng chăm lo cho các lĩnh vực văn hóa, giáo dục, y tế và xem đây là một trong những công tác trọng tâm. Các phong trào bình dân học vụ, xóa nạn mù chữ tiếp tục được triển khai và thu được nhiều kết quả đáng khích lệ. Năm 1978, xã đã có trường học dạy các lớp 5,6,7,8,9. Học sinh cấp II của xã không phải đi học ở các xã khác. Hiệu trưởng đầu tiên của trường là thầy Lê Đức Ký. Trạm xá xã đã có nữ y tá, hộ sinh. Công tác đọc sách báo cho nhân dân được đẩy mạnh.

Công tác xây dựng đảng và các tổ chức đoàn thể luôn được củng cố và hoạt động có nề nếp. Phong trào “4 tốt” trong Đảng luôn được đẩy mạnh, Chi bộ Đảng xã Thần Sa luôn phấn đấu, rèn luyện nâng cao hơn nữa trình độ lý luận, năng lực lãnh đạo của mình đưa quê hương ngày càng giàu đẹp, nâng cao đời sống nhân dân.

Trong quá trình thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ 2, Chi bộ Đảng xã Thần Sa gặp không ít khó khăn, tuy nhiên với sự nỗ lực vượt bậc, Chi bộ, chính quyền và nhân dân Thần sa đã vượt qua đồng thời tổ chức lại nền kinh tế theo hướng sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa, từng bước cải thiện đời sống nhân dân và đóng góp nghĩa vụ ngày càng nhiều cho nhà nước.

II. CHI BỘ ĐẢNG XÃ THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN THỰC HIỆN ĐỔI MỚI CƠ CHẾ QUẢN LÝ TRONG NÔNG NGHIỆP (1981-1985)

Vào cuối những năm 70 của thế kỷ XX, nền kinh tế nước ta lâm vào tình trạng khủng hoảng, sản xuất, phân phối lưu thông đình trệ. Cơ chế quản lý kinh tế mang tính chất hành chính, quan liêu, bao cấp tồn tại quá lâu, đã trở thành lực cản trên con đường phát triển kinh tế đất nước. Để khắc phục khó khăn về sản xuất, từng bước giải phóng sức lao động và nâng cao hiệu quả kinh tế, Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IV (8-1979) đã họp bàn về nhiệm vụ phát triển kinh tế trước mắt.

Tiếp đó, ngày 13-1-1981, Ban Bí thư Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị số 100-CT/TW về khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động trong hợp tác xã, gọi là “Khoán 100”, thể hiện sự đổi mới tư duy trong việc cải cách một phần cơ chế hoạt động của hợp tác xã. Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng là kết quả của quá trình tìm tòi, đổi mới tư duy trong việc cải cách một bước mô hình hợp tác xã nông nghiệp, mở ra một hướng làm ăn

mới cho nền sản xuất nông nghiệp và nông thôn Việt Nam nói chung, Thần Sa nói riêng.

Thực hiện Chỉ thị số 100-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng, sản xuất nông nghiệp của Thần Sa trong những năm 1981-1985 được tổ chức theo cơ chế khoán đến tận người lao động và xã viên, gọi là khoán 5 khâu 3 việc. Theo đó, ruộng đất khoán cho từng lao động, mỗi lao động nhận được 8 sào và đảm nhiệm 3 khâu: cấy, chăm sóc, thu hoạch và giao nộp sản phẩm; còn hợp tác xã thực hiện 5 khâu: giống, điều hành nước, làm đất, phân bón, phòng trừ sâu bệnh. Theo cơ chế khoán này, nếu vượt khoán thì xã viên được hưởng. Do đó, đã phát huy được tính tích cực lao động của xã viên Thần Sa, thúc đẩy họ tăng thêm sức, tận dụng đất đai, đầu tư phân bón, cải tiến khoa học - kỹ thuật, tận thu mùa màng để có năng suất và sản lượng cao.

Có thể nói Chỉ thị số 100-CT/TW đối với sản xuất nông nghiệp Thần Sa cũng như các địa phương khác trên cả nước đã tạo ra một động lực mới. Chưa có hình thức kinh tế nào khi xuất hiện lại được nhiều người bàn luận sôi nổi và mở rộng nhanh chóng, biến thành một phong trào quần chúng sâu rộng, thu hút hàng triệu nông dân, không những đem lại hiệu quả kinh tế mà còn mở ra triển vọng tốt đẹp cho việc cải tiến quản lý nông nghiệp như hình thức khoán sản phẩm đến người lao động. Với hình thức khoán này, tuy còn ở trình độ thấp nhưng đã tạo nên không khí phấn khởi trong nông dân. Nhiều hiện tượng tiêu cực trong sản xuất và phân phối, tình trạng chênh

mảng trong lao động tồn tại hàng chục năm ở không ít hợp tác xã, trải qua nhiều đợt cải tiến quản lý không khắc phục được, thì nay chỉ trong một vụ, với việc áp dụng cách khoán mới đã giảm nhiều.

Năm 1982, thực hiện chủ trương của cấp trên, Đại hội¹ Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ XII (nhiệm kỳ 1982-1985) được tiến hành. Đại hội thông qua báo cáo tổng kết nhiệm kỳ, khẳng định những thành tích đạt được, đồng thời cũng thẳng thắn nhìn nhận những khuyết điểm, yếu kém trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo sản xuất và công tác cán bộ.

Đại hội nhận định: Trong bối cảnh nền kinh tế đất nước có những khó khăn, vật tư phục vụ sản xuất và hàng tiêu dùng khan hiếm. Sản xuất nông nghiệp luôn gặp thiên tai. Song những năm 1979-1982, đặc biệt là trong 2 năm (1981-1982) xã đã đạt nhiều kết quả, nổi bật là sản xuất lương thực, công tác an ninh và tuyển quân. Đời sống của nhân dân đi vào ổn định. Trên cơ sở đó, Đại hội rút ra những bài học kinh nghiệm cho công tác lãnh đạo, chỉ đạo phát triển mọi mặt của xã nhà. Đại hội đưa ra những phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu cụ thể trên từng lĩnh vực kinh tế, văn hóa- xã hội, an ninh - quốc phòng và công tác xây dựng, phát triển Đảng trong quá trình lãnh đạo tiếp theo.

---

1. Năm 1985, Đại hội Chi bộ Đảng xã Thần Sa lần thứ XIII (nhiệm kỳ 1985-1987) được tiến hành. Đồng chí Lê Thanh Hà được bầu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Tình làm Phó Bí thư.

Đại hội bầu Ban Chấp hành khóa mới gồm 5 đồng chí, trong đó đồng chí Lê Thanh Hà được bầu làm Bí thư, đồng chí Hoàng Văn Tình được bầu làm Phó Bí thư.

Sau Đại hội, Ban Chi ủy khóa mới tiếp lãnh đạo nhân dân trong xã tích cực thực hiện thắng lợi mục tiêu kinh tế xã hội mà Nghị quyết Đại hội đã đề ra.

Song song với việc tập trung xây dựng và phát triển kinh tế, xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật, công tác văn hóa, giáo dục, y tế của xã được quan tâm, chú trọng. Công tác giáo dục đạt kết quả tốt, chất lượng giảng dạy hàng năm được nâng lên. Công tác y tế cộng đồng có những tiến bộ nhất định, hệ thống trạm xá được nâng cấp, sửa chữa. Đội ngũ cán bộ liên tục được bồi dưỡng, nâng cao chuyên môn nghiệp vụ, điều trị các bệnh thông thường tại tuyến xã đảm bảo chất lượng. Chi bộ và chính quyền xã luôn quan tâm, chú trọng đến sức khỏe của nhân dân trong xã bằng việc tổ chức khám và điều trị cho hàng trăm bệnh nhân trên toàn xã. Trong thời gian này, dịch bệnh sốt rét trên địa bàn xã được đẩy lùi. Chính sách xã hội được thực hiện một cách đầy đủ và kịp thời, Chi bộ và chính quyền xã luôn thăm hỏi thường xuyên, động viên và tạo điều kiện cho các gia đình thương binh, liệt sỹ, các hộ gia đình neo đơn, khó khăn. Các phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao diễn ra sôi nổi hơn so với trước, các tệ nạn xã hội, mê tín dị đoan ngày càng được đẩy lùi, các tập tục cũ, lạc hậu dần được xóa bỏ và thay bằng những hoạt động lành mạnh và văn minh hơn.

Công tác an ninh - quốc phòng, bảo vệ trật tự trị an thôn xóm vẫn thường xuyên được Chi bộ lãnh đạo và nhân dân quan tâm, nhất là sau diễn biến của tình hình chiến tranh biên giới phía tây nam và phía bắc, trước âm mưu diễn biến hòa bình, gây bạo loạn lật đổ của bọn đế quốc bành trướng và phản động. Tổ chức dân quân tự vệ của xã luôn đảm bảo được củng cố cả về số lượng và chất lượng. Lực lượng an ninh thôn xóm được kiện toàn, công tác phòng thủ, tác chiến, thường xuyên luyện tập, sẵn sàng ứng phó với những tình huống bất ngờ xảy ra, nhờ đó an ninh địa phương luôn được đảm bảo. Thực hiện chủ trương của Đảng: “vừa tập trung xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa sẵn sàng chiến đấu bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”, thanh niên đến tuổi trưởng thành đều hăng hái lên đường làm nghĩa vụ quân sự. Hàng năm, xã đã hoàn thành 100% chỉ tiêu tuyển quân, không có trường hợp nào đảo ngũ.

Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể đang dần được đổi mới về hình thức và chất lượng, luôn thực hiện tốt các phong trào do tỉnh và huyện phát động, từ đó tạo ra một khí thế mới trong lao động sản xuất và xây dựng nông thôn mới. Các phong trào thi đua yêu nước được đẩy mạnh, tạo nên động lực lớn cho nhân dân hăng hái sản xuất và xây dựng đời sống văn hóa tiên bộ.

Bên cạnh đó, công tác xây dựng và phát triển Đảng cũng được coi trọng, có tính chất quyết định cho những năm tiếp theo. Nhất là việc thực hiện Nghị quyết số 36 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về công tác tư tưởng

trong tình hình mới. Hàng năm, Chi bộ quan tâm đến công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng ngăn ngày cho cán bộ, đảng viên, qua đó góp phần nâng cao tính tiên phong gương mẫu của mỗi cán bộ đảng viên. Cùng với đó, thực hiện Chỉ thị số 72, Chỉ thị số 83 của Trung ương Đảng, đồng thời căn cứ vào tình hình cụ thể của địa phương, Chi ủy chú trọng đến việc đào tạo đội ngũ cán bộ kế cận, phát triển lớp đảng viên mới, xây dựng kế hoạch chỉ đạo không ngừng củng cố, tăng cường cấp ủy, nâng cao chất lượng sinh hoạt các cấp. Chi ủy luôn coi công tác đào tạo đội ngũ cán bộ kế cận là nhiệm vụ then chốt quyết định đến sự nghiệp phát triển lâu dài của xã nhà. Chính vì vậy, trong những năm 1981-1985, nhiều đồng chí cán bộ, đảng viên thường xuyên được cử đi học các lớp nghiệp vụ chuyên môn nhằm nâng cao hơn nữa trình độ, năng lực và phẩm chất chính trị. Năm 1982, qua phân loại chất lượng đảng viên, 14/29 đồng chí đủ tư cách, 7/29 đồng chí được tín nhiệm và 8/29 đồng chí không đủ tư cách.

Tuy nhiên trong thời gian qua, Thần Sa còn mắc phải nhiều sai lầm, khuyết điểm và hạn chế cần được khắc phục: Trong sản xuất những chỉ tiêu kinh tế lớn trong kế hoạch nhiều năm không hoàn thành, kinh tế nông nghiệp còn nhiều khó khăn, thiếu ổn định, năng suất đạt chưa cao, quản lý điều hành của các cấp ủy Đảng và Ban Quản lý hợp tác xã nông nghiệp đôi khi còn chưa sâu sát làm thiệt hại tài sản của tập thể và nhân dân, nhìn chung đời sống nhân dân toàn xã còn khó khăn và bấp bênh.

Đó chính là thử thách lớn đối với Chi bộ Đảng và nhân dân xã Thần Sa trước tình hình mới, đòi hỏi quyết tâm cao và nỗ lực hết mình của Chi bộ Đảng cũng như nhân dân trong xã. Để khắc phục những yếu kém đang tồn tại, Chi ủy nhìn nhận lại và đánh giá một cách khách quan nhất, đồng thời từng bước tháo gỡ những khó khăn trước mắt, hướng mục tiêu tiếp tục đổi mới toàn diện hơn nông nghiệp và nông thôn, để người dân tin tưởng, hăng hái tham gia lao động sản xuất.

Như vậy, qua 10 năm (1975-1985) tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội, trong điều kiện đất nước thống nhất, Chi bộ và nhân dân Thần Sa đã đoàn kết một lòng bắt tay vào khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục và phát triển kinh tế, tiến hành làm thủy lợi, áp dụng khoa học - kỹ thuật vào sản xuất, từng bước đẩy nhanh tốc độ tăng trưởng kinh tế của xã nhà. Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa đã thực hiện thắng lợi Chỉ thị số 100-CT/TƯ của Ban Bí thư Trung ương Đảng, bước đầu tạo đà cho nền kinh tế nông nghiệp của xã phát triển. Tuy còn nhiều khó khăn, hạn chế song những thành tựu đã đạt được và những bài học kinh nghiệm được rút ra trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo của Chi bộ Đảng và nhân dân Thần Sa cùng với toàn huyện thực hiện công cuộc đổi mới trong những giai đoạn tiếp theo, mở ra một trang mới trong lịch sử xã nhà.

Chương V

THỜI KỲ THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI VÀ CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN (1986-2000)

I. ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA ĐƯỢC THÀNH LẬP, LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG (1986-1996)

1. Thần Sa trong 5 năm đầu đổi mới (1986-1990)

Bước vào cuối những năm 70 đầu những năm 80 của thế kỷ XX, cơ chế tập trung, quan liêu bao cấp đã tỏ ra không còn phù hợp trước những biến đổi của tình hình kinh tế và trở thành lực cản trên con đường phát triển của đất nước. Qua 5 năm thực hiện Khoán 100, công tác quản lý của hợp tác xã nông nghiệp tỏ ra không theo kịp tình hình mới. Giá ngày công thực tế của các xã viên còn rất thấp. Việc đưa tiến bộ khoa học - kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp còn chậm, vấn đề ba lợi ích chưa được đặt ra đúng mức. Tình trạng tồn đọng sản phẩm trong hợp tác xã còn nhiều. Cơ sở vật chất của tập thể ngày càng xuống cấp. Hệ thống dịch vụ cho sản xuất nông nghiệp còn thiếu thốn và chưa mang lại hiệu quả.

Như vậy, kết quả đạt được trong Khoán 100 tỏ ra không bền vững và chưa mang lại hiệu quả cao. Thu nhập của xã viên trong hợp tác xã có tăng hơn những năm trước nhưng vẫn chưa tương xứng với năng lực lao động, chưa đáp ứng được nhu cầu chính đáng của nhân dân, do đó không tạo được động lực trong lao động sản xuất dẫn đến tình trạng xã viên trả lại ruộng khoán hoặc để hoang không cày cấy. Khủng hoảng kinh tế ngày càng nặng nề, sản xuất đình trệ, hàng hóa khan hiếm ... Mặt khác, cuộc Tổng điều chỉnh giá - lương - tiền (cuối năm 1985) khiến lạm phát tăng cao, giá cả leo thang .. đời sống nhân dân hết sức khó khăn, xã hội nảy sinh nhiều hiện tượng tiêu cực, lĩnh vực văn hóa - xã hội có biểu hiện xuống cấp nghiêm trọng.

Trong khi đó vào cuối những năm 70 của thế kỷ trước, bối cảnh thế trên thế giới cũng diễn biến hết sức phức tạp. Các nước xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu và Liên Xô đang lâm vào tình trạng khủng hoảng sâu sắc và có tác động không nhỏ đến tình hình nước ta.

Trước tình hình đó, Đảng ta đã thẳng thắn nhìn nhận lại những sai lầm, khuyết điểm và quyết tâm đổi mới đất nước, trước hết là đổi mới tư duy lý luận. Với tinh thần nhìn thẳng vào sự thật, nói rõ sự thật và đánh giá đúng sự thật, từ ngày 15 đến ngày 18-12-1986, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng diễn ra tại thủ đô Hà Nội. Đại hội đã tiến hành kiểm điểm sâu sắc tình hình phát triển kinh tế, chính trị - xã hội của đất nước sau hơn 10 năm thống nhất, đồng thời khẳng định những thành tựu đã

đạt được trong quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Đại hội khẳng định: “Chúng ta phải kiên quyết xóa bỏ cơ chế tập trung, quan liêu, bao cấp, xây dựng cơ chế mới phù hợp với quy luật khách quan và trình độ phát triển của nền kinh tế”. Trên cơ sở ấy, Đại hội đề ra nhiệm vụ chung cho cả chặng đường đầu của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội là: “toàn Đảng toàn dân và toàn quân ta đoàn kết một lòng, quyết tâm đem hết tinh thần và lực lượng tiếp tục thực hiện thắng lợi hai nhiệm vụ chiến lược, xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”¹ và “Trong khi không ngừng chăm lo nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, Đảng và nhân dân ta tiếp tục đặt lên hàng đầu nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội, xây dựng chế độ làm chủ tập thể nền kinh tế mới, nền văn hóa mới và con người mới xã hội chủ nghĩa”². Đại hội khẳng định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của nước ta là cả một quá trình lâu dài, khó khăn phải trải qua nhiều chặng và hiện chúng ta đang ở chặng đường đầu tiên. Có thể nói, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng đã thể hiện bước đột phá mới về cả tư duy và thực tiễn của Đảng ta, mở ra thời kỳ phát triển mới trong tiến trình phát triển chung của đất nước.

---

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI, NXB Chính trị Quốc gia, sđd, tr 37,37.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI, NXB Chính trị Quốc gia, sđd, tr 40.

Trong tình hình đó, thực hiện Luật tổ chức Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, dưới sự chỉ đạo của cấp trên và Đảng ủy xã, giữa năm 1987, cử tri xã Thần Sa nô nức đi bỏ phiếu, đã bầu các đại biểu Hội đồng nhân dân xã. Tại kỳ họp thứ nhất, Hội đồng nhân dân xã Thần Sa đã bầu ra các chức danh Chủ tịch, Phó Chủ tịch và các Ủy viên Ủy ban nhân dân xã. Ông Mai Hanh được bầu là Chủ tịch xã, ông Trần Văn Tập làm Phó Chủ tịch. Cũng tại kỳ họp này, Hội đồng nhân dân đã ra chương trình hành động nhiệm kỳ 1987 - 1989, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ 6 tháng đầu năm 1987, phương hướng mục tiêu 6 tháng cuối năm 1987.

Cuối năm 1987, Chi bộ Đảng xã Thần Sa tiến hành Đại hội lần thứ XIV (nhiệm kỳ 1987-1989) với sự tham dự của 25 đảng viên trong toàn Chi bộ. Đại hội đã thẳng thắn nhìn nhận và đánh giá những thành tích, những ưu khuyết điểm của Chi bộ và nhân dân xã trong nhiệm kỳ 1983-1987. Đại hội cũng đã đưa ra phương hướng, nhiệm vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội và an ninh - quốc phòng của xã trong những năm tới.

Đại hội đã bầu Ban Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí. Đồng chí Lê Thanh Hà làm Bí thư Chi bộ. Đồng chí Mai Hanh làm Phó Bí thư.

Ngày 15-7-1989, căn cứ vào số lượng đảng viên và nhiệm vụ chính trị đặt ra, cấp trên quyết định chuyển Chi bộ Đảng xã Thần Sa lên thành Đảng bộ 2 cấp. Đây là mốc son quan trọng đánh dấu sự phát triển của Chi bộ Đảng về cả số lượng và chất lượng. Từ đây, dưới sự lãnh đạo của

Chi bộ, nhân dân Thần Sa tích cực bắt tay vào thực hiện công cuộc đổi mới quê hương, đất nước. Sau khi lên Đảng bộ, trong năm 1989, Đảng bộ Thần Sa tổ chức Đại hội lần thứ XV (nhiệm kỳ 1989-1991)¹. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành khóa XV gồm 7 đồng chí. Đồng chí Trần Huy Liệu làm Bí thư Đảng bộ, đồng chí Lê Thanh Hà làm Phó Bí thư. Thực hiện tinh thần đổi mới toàn diện đất nước của Đảng và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XIV và XV, trước thực trạng kinh tế, xã hội ở địa phương, dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy các ban ngành, đoàn thể đã tổ chức triển khai cụ thể và linh hoạt, sáng tạo theo tinh thần đổi mới để giải quyết các vấn đề cấp bách ở địa phương.

Những năm đầu thực hiện công cuộc đổi mới, Thần Sa đã giành được những kết quả nhất định trên tất cả các mặt của đời sống xã hội. Tuy nhiên, cũng bắt đầu bộc lộ những hạn chế, yếu kém trong phát triển nông nghiệp nông thôn. Việc bố trí cơ cấu kinh tế, tổ chức sản xuất, kinh doanh dịch vụ còn nhiều bất cập. Nông nghiệp vẫn chưa được phát triển toàn diện, chưa phá được thế độc canh, cơ cấu vụ mùa thiếu hợp lý... giá trị ngày công và thu nhập của xã viên chưa cao, có những lúc còn giảm sút, nợ đọng của hợp tác xã có xu hướng tăng lên. Các ngành nghề trên địa bàn xã chưa phát triển đa dạng, lao động vẫn tập trung vào trồng trọt là chủ yếu. Đời sống nhân dân còn nhiều khó khăn, số hộ nghèo vào thời kỳ giáp hạt còn gay

---

1. Nhiệm kỳ Đại hội Đảng bộ Thần Sa được tính kế tiếp từ các kỳ Đại hội Chi bộ.

gắt. Công tác quản lý kinh tế của hợp tác xã nông nghiệp còn nhiều mặt yếu kém, có biểu hiện vi phạm quản lý kinh tế.

Trước tình hình kinh tế - xã hội diễn biến phức tạp trên phạm vi toàn quốc, ngày 5-4-1988, Bộ Chính trị đã ra Nghị quyết số 10-NQ/TU về “Đổi mới quản lý kinh tế trong nông nghiệp” đánh dấu sự mở đầu thời kỳ đổi mới sâu sắc và toàn diện trong nông nghiệp và nông thôn (gọi tắt là Khoán 10). Nghị quyết nhấn mạnh chủ trương: Đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp, giải phóng sức sản xuất hàng hóa theo hướng chuyên môn hóa kết hợp với kinh doanh tổng hợp, giải quyết cơ bản vấn đề lương thực, thực phẩm, tăng thêm nguồn nguyên liệu cho sản xuất hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu.

Với chính sách Khoán 10 bộ mặt nông nghiệp, nông thôn ở Thần Sa nói riêng và cả nước nói chung đã thay đổi nhanh chóng theo chiều hướng tốt đẹp. Thực hiện chính sách Khoán 10, người nông dân đã thực sự làm chủ trên ruộng đất của mình, từ đó đã tạo ra động lực lớn, tinh thần phấn khởi để tập trung lao động sản xuất có hiệu quả cao nhất. Cũng từ đây, mô hình hợp tác xã chuyển dần sang mô hình hợp tác xã dịch vụ, phục vụ các nhu cầu sản xuất và đời sống của nhân dân trên nguyên tắc thỏa thuận, hoặc hợp đồng kinh tế ... Trong quá trình thực hiện chính sách Khoán 10 đã có tác dụng huy động được đất đai, lao động, tiền vốn một cách thuận lợi, nhanh chóng. Chỉ sau mấy năm thực hiện đường lối đổi mới và chính sách khoán 10, tình hình sản xuất của Thần Sa đã thu được kết quả đáng

mừng. Ở hầu hết các xóm, sản xuất 3 vụ trong năm đã hình thành rõ rệt, nhất là diện tích vụ đông và hè thu từng bước được mở rộng nhiều hơn. Đặc biệt sản xuất nông nghiệp đã khắc phục nhanh tình trạng độc canh, mất cân đối để đi vào sản xuất các loại nông sản một cách đa dạng theo hướng hàng hóa.

Thực hiện đường lối đổi mới đất nước, Đảng bộ và nhân dân Thần Sa chủ động triển khai công cuộc đổi mới, lấy đổi mới kinh tế làm trọng tâm, tích cực tháo gỡ khó khăn, từng bước đưa địa phương thoát khỏi tình trạng khủng hoảng kinh tế - xã hội. Đồng thời đề ra giải pháp đổi mới cơ cấu kinh tế, cơ cấu đầu tư, tập trung mọi nguồn lực nhằm thực hiện thành công ba chương trình kinh tế: lương thực - thực phẩm - hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu. Tiếp tục đổi mới cơ chế khoán trong nông nghiệp, ổn định quy mô hợp tác xã và tổ chức lại sản xuất cho phù hợp, chú trọng giống cây trồng thích hợp, củng cố lại các đội chuyên thủy lợi, bảo vệ thực vật, thú y ... ưu tiên vốn đầu tư cho sản xuất nông nghiệp.

Trong nhiệm kỳ, thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, trên tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI; với quan điểm lấy dân làm gốc, công tác xây dựng chính quyền vững mạnh thực sự của dân, do dân, vì dân tiếp tục được Đảng và Nhà nước hoàn thiện. Ngày 30-6-1989, tại kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa VIII đã thông qua luật bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp và luật tổ chức Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp. Từ đây, nhiệm kỳ của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân

các cấp là 5 năm, Hội đồng nhân dân bầu ra Thường trực Hội đồng nhân dân. Thi hành Luật bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân, Luật tổ chức Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp; thực hiện sự lãnh đạo trực tiếp của Ủy ban nhân dân huyện và Đảng ủy xã, cuối năm 1989 cử tri đi bỏ phiếu bầu Hội đồng nhân dân 3 cấp là: tỉnh, huyện và xã. Tại kỳ họp thứ nhất, Đại biểu Hội đồng đã bầu Thường trực Hội đồng nhân dân xã, bầu ủy viên Ủy ban nhân dân xã, kết quả như sau: ông Đồng Văn Lan được bầu làm Trưởng Ban thư ký Hội đồng. Về các Ủy viên Ủy ban, ông Lê Thanh Hà làm Chủ tịch xã, Trần Văn Tập làm Phó Chủ tịch.

Trong giáo dục - đào tạo, bước đầu đã thực hiện xã hội hóa giáo dục. Nhà trường bám sát nhiệm vụ trung tâm là dạy học bằng các biện pháp: đẩy mạnh phong trào thi đua “Dạy tốt, học tốt”, thực hiện dân chủ, tổ chức thi đua liên tục, động viên kịp thời.

Công tác an ninh - trật tự được duy trì, đảm bảo trên toàn xã. Lực lượng công an luôn hoàn thành trách nhiệm, cảnh giác và có những biện pháp tuyên truyền kịp thời tới toàn thể nhân dân phòng chống những hoạt động gây mất đoàn kết và ảnh hưởng đến cuộc sống cũng như sản xuất của người dân.

Công tác phát triển Đảng của xã trong những năm này có nhiều chuyển biến tích cực. Năm 1989, xã có 36 đảng viên là những cán bộ cốt cán, có trình độ, năng lực và tinh thần trách nhiệm cao. Hàng năm, Đảng ủy xã đều tạo điều kiện cho các đồng chí đảng viên tham gia các lớp học nhằm nâng cao hơn nữa năng lực, phẩm chất kịp thời đáp ứng được sự nghiệp phát triển của xã nhà.

Dù gặp nhiều khó khăn do thiên tai và nằm trong bối cảnh kinh tế đất nước chưa ổn định trước tình hình mới, song dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo đúng đắn của cấp trên cùng sự nỗ lực hết mình của Chi bộ (Đảng bộ từ năm 1989) và nhân dân xã Thần Sa, nhiều mục tiêu, kế hoạch đặt ra được hoàn thành. Các mặt kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, an ninh quốc phòng đều đạt những kết quả có ý nghĩa quan trọng, tạo điều kiện cho Thần Sa phát triển hơn nữa trong những năm tiếp theo. Những khó khăn, hạn chế những bài học kinh nghiệm trong quá trình lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của Đảng bộ Thần Sa cùng cả nước phấn đấu xây dựng quê hương trong giai đoạn tiếp theo.

2. Tiếp tục phát triển kinh tế - xã hội, ổn định an ninh - quốc phòng (1991-1995)

Tháng 6-1991, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII của Đảng được tổ chức tại thủ đô Hà Nội. Đại hội tiếp tục khẳng định và bổ sung đường lối đổi mới của Đảng, định ra những nguyên tắc lãnh đạo trong thời kỳ đổi mới. Đại hội thông qua “Chương trình xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội” và “Chiến lược ổn

định, phát triển kinh tế đến năm 2000”; quyết định nhiệm vụ kinh tế - xã hội 5 năm 1991-1995; thông qua báo cáo xây dựng Đảng, Điều lệ Đảng (sửa đổi). Đại hội xác định: Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng và yêu cầu đặt ra phải nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh toàn diện, sâu sắc. Trong bối cảnh thế giới đang diễn biến phức tạp, các nước xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu sụp đổ, cuộc khủng hoảng trầm trọng ở Liên Xô dẫn đến sự tan rã của Liên bang Xô Viết (19-8-1991), điều đó đã ảnh hưởng đến tư tưởng của cán bộ, đảng viên và nhân dân. Những thành công của Đại hội Đảng lần thứ VII đã chứng minh cho đường lối lãnh đạo của Đảng ta là đúng đắn và sáng tạo.

Tháng 5-1991, Đại hội Đảng bộ xã Thần Sa lần thứ XVI (nhiệm kỳ 1991-1993) đã được tiến hành. Đại hội tiến hành đánh giá những kết quả đạt được trong nhiệm kỳ trước và đề ra phương hướng, nhiệm vụ cho nhiệm kỳ tiếp theo. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 7 đồng chí. Đồng chí Trần Huy Liệu được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Lê Thanh Hà làm Phó Bí thư.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XVI, Đảng bộ Thần Sa đã tranh thủ nguồn vốn hỗ trợ của cấp trên, tập trung đầu tư xây dựng các công trình phục vụ sản xuất và phúc lợi công cộng. Đồng thời, Đảng bộ đã khuyến khích và tạo điều kiện để nhân dân vay vốn, động viên các ban ngành, đoàn thể nhân dân, các tổ chức đóng góp vốn giúp đỡ nhau để phát triển kinh tế, thực hiện chủ

trương xóa đói giảm nghèo. Nhân dân được vay vốn để sản xuất kinh doanh nên đã tận dụng được sức lao động, phát huy được tiềm năng của đất đai, sản xuất thêm nhiều mặt hàng. Nhờ có vốn của hợp tác xã, kinh tế của nhiều hộ gia đình ngày một khá hơn. Trên địa bàn xã còn xóa bỏ được tình trạng cho vay nặng lãi, hợp tác xã tín dụng đang mang lại lợi ích thiết thực cho cả người gửi và người vay. Trong những năm qua, hợp tác xã tín dụng đã góp phần thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, phục vụ phát triển nông nghiệp và làm giàu cho quê hương Thần Sa.

Trong sản xuất nông nghiệp, Đảng bộ xã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, đồng thời tập trung khắc phục khó khăn về thời tiết như: hạn hán, lũ lụt, sâu bệnh, đưa tiến bộ khoa học - kỹ thuật vào sản xuất, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, phát triển phong trào V.A.C, thực hiện tốt các Nghị quyết của Đảng, động viên nhân dân hăng hái lao động sản xuất, đạt những chỉ tiêu kế hoạch đề ra trong từng giai đoạn.

Thực hiện chủ trương và chính sách của Đảng và Nhà nước. Đảng bộ và nhân dân Thần Sa đẩy mạnh sản xuất, không ngừng cải thiện đời sống. không còn hộ đói, số hộ nghèo được thu hẹp, các hộ có mức sống khá cũng không ngừng tăng lên, đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân từ đó cũng được nâng lên, cuộc sống của nhân dân dần đi vào ổn định và từng bước được nâng cao.

Đi đôi với phát triển sản xuất, tăng thu nhập ổn định đời sống cho nhân dân, công tác giáo dục đào tạo con

người mới xã hội chủ nghĩa. Hàng năm xã đều dành một khoản kinh phí lớn để củng cố, xây dựng mới trường lớp; đầu tư thêm các trang thiết bị phục vụ cho công tác giảng dạy và học tập. Đảng bộ thường xuyên quan tâm đến đội ngũ giáo viên, giúp đỡ về cơ sở vật chất, tạo điều kiện ổn định đời sống để họ yên tâm giảng dạy. Nhờ đó, dù còn nhiều khó khăn, thiếu thốn nhưng Đảng bộ và nhân dân trong xã vẫn cố gắng để đưa sự nghiệp giáo dục từng bước đi lên.

Nhằm thực hiện tốt hơn nữa công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân, xã đã củng cố lại trạm y tế, thường xuyên quan tâm tới chất lượng đội ngũ thầy thuốc và trang thiết bị phục vụ cho công tác khám, chữa bệnh. Sức khỏe của nhân dân được đảm bảo, việc chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em được thực hiện tốt. Hàng năm, trạm y tế xã còn tổ chức các đợt tiêm chủng định kỳ cho trẻ em trong xã.

Công tác văn hóa thông tin thời kỳ này được quan tâm và hoạt động rất sôi nổi luôn gắn liền với mọi chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, phục vụ thiết thực cho đời sống tinh thần của nhân dân. Trong các dịp lễ tết, xã đều tổ chức các hoạt động văn hóa - văn nghệ - thể thao nhằm ôn lại truyền thống tốt đẹp của quê hương đồng thời động viên nhân dân hăng hái thi đua lao động sản xuất. Các phòng trào bóng đá, bóng chuyền diễn ra sôi nổi, hàng năm tổ chức hội trại cho thiếu niên, nhi đồng... Bên cạnh đó phong trào xây dựng nếp sống gia đình văn hóa mới ở nông thôn có nhiều kết quả đáng mừng. Trên địa bàn xã lúc này, hầu

như các thủ tục lạc hậu trong việc cưới, việc tang... đã được loại bỏ, thực hiện nếp sống mới với không khí vui tươi, lành mạnh trên khắp các thôn xóm.

Bên cạnh công tác giáo dục, để thực hiện đạo lý uống nước nhớ nguồn, công tác đền ơn đáp nghĩa được Đảng bộ và các đoàn thể quan tâm, thăm hỏi, động viên các gia đình thương binh, liệt sỹ, người già neo đơn. Những chính sách của Đảng và Nhà nước luôn được thực hiện đầy đủ, đảm bảo quyền lợi cho mỗi cá nhân, gia đình. Vào các dịp lễ, tết, đại diện Đảng ủy, Ủy ban nhân dân đều thăm hỏi, tặng quà các gia đình chính sách, bà mẹ Việt Nam anh hùng, đồng thời vận động nhân dân đóng góp, giúp đỡ xây dựng được nhà tình nghĩa tặng cho các đối tượng chính sách và gia đình thân nhân liệt sỹ neo đơn.

Công tác an ninh - trật tự vẫn được duy trì tốt. Trong nhiều năm qua, Thần Sa đã không xảy ra các vụ việc gây rối, mất đoàn kết trong cộng đồng, nhất là trong các dịp lễ hội. Đặc biệt từ khi có Chỉ thị số 135 của Hội đồng Bộ trưởng, Ban Công an xã đã kết hợp với các ban ngành, đoàn thể khác tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân để quần chúng nhân dân nâng cao tinh thần cảnh giác, kịp thời báo cho công an những tin tức về trật tự trị an ở thôn xóm. Trong năm 1995, thực hiện Chỉ thị 406 của Thủ tướng Chính phủ về cấm buôn bán, tàng trữ, vận chuyển, đốt pháo, nổ nìn và được nhân dân trong xã thực hiện nghiêm chỉnh.

Công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng cũng như chính quyền, đoàn thể vẫn được xem là nhiệm vụ trọng tâm. Để thực hiện những mục tiêu của những năm đầu công cuộc đổi mới của Đảng, Đảng bộ đã tập trung quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng về nông nghiệp và phát triển nông thôn, thành lập các ban chỉ đạo thường xuyên bám sát các nghị quyết chỉ thị của Tỉnh ủy, Huyện ủy, từng bước thực hiện các chính sách của Đảng như Khoán 10, Nghị quyết Trung ương 5 (khóa VII). Đồng thời quán triệt sâu sắc Nghị quyết số 4 của Bộ Chính trị khóa VI “Về cuộc vận động làm trong sạch và nâng cao sức chiến đấu của cán bộ, đảng viên, tổ chức Đảng và bộ máy Nhà nước” đến nghị quyết số 03 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa VII) “Về đổi mới và chỉnh đốn Đảng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”, công tác xây dựng thường xuyên được cấp ủy quan tâm được thực hiện tốt cả ba mặt: chính trị, tư tưởng, tổ chức và kiểm tra.

Bên cạnh đó, Đảng ủy đã tổ chức quán triệt đầy đủ, kịp thời và nghiêm túc các chỉ thị, nghị quyết của Đảng đến mọi cán bộ, đảng viên chấn chỉnh chế độ, nề nếp sinh hoạt đảng, quản lý giáo dục, rèn luyện tốt đội ngũ cán bộ, chú trọng bồi dưỡng và phát triển Đảng đối với quần chúng. Đến năm 1993, toàn Đảng bộ có 54 đảng viên, sinh hoạt ở 4 chi bộ.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, hệ thống đoàn thể Mặt trận Tổ quốc, Đoàn Thanh niên, hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh và các đoàn thể quần chúng khác cũng có nhiều đóng góp thiết thực cho công cuộc đổi mới của xã. Các đoàn thể

đã tập hợp được đông đảo mọi tầng lớp quần chúng tham gia tích cực mọi phong trào tại địa phương, đồng thời làm góp phần làm tăng cường sự đoàn kết, nhất trí trong nhân dân. Mặt trận Tổ quốc đã phát huy các chính sách đại đoàn kết dân tộc để tạo thêm sức mạnh cho sự nghiệp đổi mới. Các tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ là lực lượng nòng cốt, luôn gương mẫu đi đầu trong mọi phong trào. Lực lượng cựu chiến binh phát huy được phẩm chất anh bộ đội cụ Hồ để động viên quần chúng nhân dân tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đa số các đoàn thể đạt tiêu chuẩn vững mạnh, toàn diện, thực sự là chỗ dựa của Đảng và Chính quyền trong việc triển khai thực hiện các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh quốc phòng của địa phương.

Hội Cựu chiến binh xã được thành lập ngày 19-11-1993. Với phương châm hỗ trợ lẫn nhau phát triển kinh tế gia đình, động viên, nhắc nhở đến hội viên và quần chúng nhân dân tiếp tục phát huy truyền thống anh bộ đội cụ Hồ, tiếp tục đem hết năng lực, trí tuệ góp phần thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới của Đảng và Nhà nước, để xứng đáng với lời dạy của Bác Hồ kính yêu “Trung với nước, hiếu với dân, sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập tự do của tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội. Nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, đồng thời thi hành Luật bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân (sửa đổi), Chỉ thị của Thủ tướng chính phủ, thực hiện sự lãnh đạo tỉnh và

huyện, sau gần 4 tháng chuẩn bị, cuối năm 1994 cử tri xã Thần Sa đã đi bỏ phiếu bầu đại biểu Hội đồng nhân dân 3 cấp: tỉnh, huyện và xã. Kết quả thành công tốt đẹp. Tại kỳ họp thứ nhất, Hội đồng nhân dân đã thông qua báo cáo thẩm tra tư cách đại biểu. Hội đồng nhân dân đã bầu ra Thường trực Hội đồng nhân dân xã Thần Sa gồm ông Đồng Văn Lan - Chủ tịch Hội đồng nhân dân. Đồng thời Hội đồng nhân dân đã bầu ra các thành viên Ủy ban nhân dân xã, ông Hoàng Văn Quyết làm Chủ tịch.

Cũng trong năm 1994, Đại hội Đảng bộ xã Thần Sa lần thứ XVII (nhiệm kỳ 1994-1996) đã được tiến hành. Đại hội tiến hành đánh giá những kết quả đạt được trong nhiệm kỳ trước và đề ra phương hướng, nhiệm vụ cho nhiệm kỳ tới. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ mới gồm 7 đồng chí. Đồng chí Trần Văn Tập được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Quyết làm Phó Bí thư.

Năm 1995-1996, Ủy ban nhân dân và các ban ngành đoàn thể của xã được chuyển sang xóm Kim Sơn. Do chưa có đường ô tô đi vào nên ban đầu, công sở xã được xây dựng bằng đá hộc. Tập thể cán bộ và nhân dân xã đứng trước nhiều khó khăn, thử thách. Nền kinh tế còn mang nặng tính chất sản xuất nhỏ, tự túc, tự cấp là chủ yếu. Khi chuyển sang cơ chế mới, một bộ phận nhân dân chậm đổi mới, kể cả trong nhận thức và trong sản xuất, kinh doanh, chậm chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cơ cấu cây trồng vật nuôi, cơ cấu đầu tư và kế hoạch tổ chức lao động, mở rộng ngành nghề trong mỗi hộ gia đình.

Bên cạnh đó, thời tiết rét đậm, mưa lụt kéo dài, sâu bệnh phát triển thành dịch... cũng gây nhiều khó khăn cho việc phát triển sản xuất. Những khó khăn đó được Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa cũng có những thuận lợi cơ bản, đó là: Kinh tế nông nghiệp đã có bước chuyển dịch mạnh mẽ về cơ cấu cây trồng theo hướng sản xuất hàng hóa gắn với thị trường tiêu thụ có hiệu quả để tăng thêm việc làm và thu nhập cho người lao động. Song song với sự phát triển kinh tế, công tác văn hóa xã hội ngày càng được quan tâm nhằm phát huy nhân tố con người trong việc thực hiện các nhiệm vụ đổi mới nền kinh tế, xã hội.

Trong những năm 1994-1996, nền kinh tế Thần Sa có những chuyển biến rõ nét. Nhờ làm tốt công tác thủy lợi nên Thần Sa đã chủ động được nguồn nước tưới tiêu phục vụ mùa màng thuận lợi. Phong trào thâm canh tăng vụ phát triển mạnh trong sản xuất nông nghiệp. Các hợp tác xã thể hiện được vai trò trong công tác dịch vụ như cung cấp giống, phân bón, thuốc trừ sâu. Sản xuất phát triển đã góp phần cải thiện đời sống nhân dân, hoàn thành thuế, nghĩa vụ lương thực cho Nhà nước.

Bên cạnh phát triển kinh tế, Đảng bộ xã luôn quan tâm và giải quyết tốt chính sách xã hội cho những người tàn tật, người cô đơn không nơi nương tựa, người được hưởng trợ cấp thường xuyên... Đồng thời tạo điều kiện để các cán bộ đảng viên, nhân dân trong xã có công lao trong sự nghiệp giải phóng dân tộc được hưởng trợ cấp theo quy định của Nhà nước. Cũng cố thêm niềm tin của nhân dân vào chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Công tác giáo dục đã có thành quả bước đầu quan trọng: tỷ lệ học sinh bỏ học giảm hẳn, chất lượng dạy và học không ngừng được nâng lên. Cơ sở vật chất của nhà trường luôn được củng cố, đáp ứng được nhu cầu dạy và học. Hàng năm đều có học sinh giỏi, giáo viên giỏi cấp huyện và tỉnh. Công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân đã kịp thời triển khai, thực hiện tốt chương trình chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em. Công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình được tổ chức tuyên truyền sâu rộng qua các phương tiện thông tin đại chúng. Qua đó, giảm được tỷ lệ tăng dân số tự nhiên.

Công tác tổ chức cán bộ trong Đảng bộ xã có nhiều chuyển biến tích cực, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ trong thời đại mới. Nâng cao năng lực lãnh đạo của chi bộ và chất lượng đảng viên theo tinh thần Nghị quyết số 03 của Trung ương Đảng.

Qua 10 năm thực hiện đường lối đổi mới của Đảng (1986-1995), Đảng bộ và nhân dân Thần Sa cùng ra sức phấn đấu khắc phục khó khăn, tổ chức sản xuất, kinh doanh, hoàn thành thắng lợi kế hoạch đề ra. Đời sống của nhân dân được nâng lên rõ rệt, cơ cấu kinh tế chuyển dịch đúng hướng, bước đầu phát huy hiệu quả. Sản xuất nông nghiệp có bước tăng trưởng khá. Trong xây dựng cơ bản đã huy động được khả năng của toàn dân để đầu tư cho các công trình phúc lợi. Kinh tế nhiều thành phần đã và đang được khuyến khích phát triển. Cơ chế thị trường đã đi vào cuộc sống theo hướng tích cực. Các hoạt động văn hóa, giáo dục, y tế ngày càng mở rộng, đáp ứng nhu cầu

của nhân dân và xã hội. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh đã tạo ra những điều kiện cần thiết giữ vững ổn định chính trị, tạo ra môi trường lành mạnh cho Đảng bộ, nhân dân trong xã xây dựng quê hương trong điều kiện mới. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể nhân dân có nhiều tiên bộ quan trọng, trình độ, phẩm chất của đội ngũ lãnh đạo, tập hợp, đoàn kết, tổ chức hướng dẫn nhân dân triển khai sự nghiệp đổi mới toàn diện, sâu sắc và đúng hướng, đưa sự nghiệp đổi mới trên quê hương Thần Sa đi vào thế ổn định và phát triển.

Bên cạnh những thành tựu đạt được trong quá trình triển khai đường lối đổi mới, Đảng bộ và nhân dân Thần Sa vẫn còn một số tồn tại, hạn chế nhất định. Đó là chưa khắc phục được thế độc canh trong sản xuất nông nghiệp. Trong xây dựng cơ bản và giao thông thủy lợi còn chắp vá nhỏ lẻ, nhiều công trình thủy lợi xuống cấp. Tuy còn nhiều hạn chế nhưng những kết quả của Đảng bộ và nhân dân Thần Sa đạt được cùng với những bài học kinh nghiệm từ thực tiễn 10 năm đầu thực hiện đường lối đổi mới đã tạo nên thế và lực giúp Đảng ủy, chính quyền, các đoàn thể quần chúng và nhân dân toàn xã quyết tâm giành thắng lợi lớn ở những giai đoạn tiếp theo.

II- ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN TIẾP TỤC THỰC HIỆN CÔNG CUỘC ĐỔI MỚI, TẠO TIỀN ĐỀ VỮNG CHẮC TIẾN VÀO THẾ KỶ XXI (1996-2000)

Từ ngày 28-6 đến ngày 1-7-1996, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII của Đảng họp tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội quyết định tiến hành sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ và văn minh”, vững bước tiến vào thế kỉ XXI. Xuất phát từ tình hình đất nước và trên thế giới, Đại hội nêu rõ mục tiêu của cách mạng nước ta là tiếp tục nắm vững hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Năm 1996, Đảng bộ Thần Sa tiến hành Đại hội lần thứ XVIII (nhiệm kỳ 1996-2000) được tiến hành. Đại hội bầu Ban Chấp hành khóa mới gồm 7 đồng chí. Đồng chí Trần Văn Tập làm Bí thư Đảng bộ, đồng chí Hoàng Văn Quyết làm Phó Bí thư, đồng chí Lương Văn Đa làm Thường trực Đảng.

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XVIII, cán bộ, đảng viên và nhân dân Thần Sa tích cực thực hiện các nhiệm vụ kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội và quốc phòng - an ninh.

Trong phát triển nông nghiệp, xã luôn quán triệt quan điểm của Đảng về hiện đại hóa nông nghiệp trên lĩnh vực trồng trọt. Đảng bộ đã chỉ đạo đầu tư hoàn chỉnh hệ thống

mương tưới tiêu, đưa từ 2 vụ lên 3 vụ sản xuất chính, tăng diện tích vụ đông, tăng năng suất và sản lượng cây trồng. Các giống lúa mới cho năng suất cao được đưa vào sản xuất. Cùng với đó, các biện pháp kỹ thuật được áp dụng rộng rãi hơn. Cùng với trồng trọt, việc đưa chăn nuôi vào sản xuất hành hóa luôn được Đảng bộ chú trọng phát triển. Nhờ đó, cơ cấu đàn gia súc, gia cầm đã bước đầu có sự chuyển dịch theo hướng hàng hóa. Đàn trâu, bò, lợn hàng năm đều tăng về số lượng và chất lượng.

Thực hiện đường lối của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII về xây dựng cơ sở hạ tầng “*Nâng cấp, cải tạo, mở rộng và xây mới có trọng điểm kết cấu hạ tầng kinh tế, trước hết là ở những khâu ách tắc và yếu kém cản trở sự phát triển*”, trong 5 năm (1996-2000), số vốn đầu tư cho xây dựng cơ sở hạ tầng của xã gấp nhiều lần so với thời kỳ trước. Vốn đầu tư tập trung đúng hướng tạo ra nguồn lực phục vụ cho sản xuất và đời sống.

Nhận thức giáo dục đào tạo và công tác xã hội hóa giáo dục được nâng lên. Cơ sở vật chất phục vụ cho dạy và học hàng năm đều được tăng cường. Học sinh không phải học 3 ca. Chất lượng giáo dục toàn diện được chú ý, học sinh giỏi các cấp học, các môn học hàng năm đều tăng.

Công tác tuyên truyền được đẩy mạnh nhằm truyền đạt nhanh chóng, kịp thời những chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước đến nhân dân. Bên cạnh đó, Đảng ủy và chính quyền luôn chú trọng

đến công tác xây dựng gia đình văn hóa. Bước đầu thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội, khôi phục văn hóa và lễ hội truyền thống, góp phần giữ gìn bản sắc dân tộc.

Công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân luôn được Đảng bộ và chính quyền xã Thần Sa quan tâm chỉ đạo. Cơ sở vật chất phục vụ khám chữa bệnh được tăng cường. Việc chăm sóc sức khỏe cho bà mẹ, trẻ em, người già, người nghèo, các đối tượng chính sách được quan tâm hơn.

Phong trào thể dục, thể thao được duy trì và hoạt động sôi nổi khắp các xóm bản, cơ quan, đoàn thể. Các môn thể thao như: bóng đá, bóng bàn... có xu hướng phát triển nhanh chóng. Việc thực hiện chính sách xã hội, xóa đói giảm nghèo, nâng cao đời sống của nhân dân luôn được Đảng bộ và chính quyền quan tâm sát sao. Việc chi trả cho các đối tượng chính sách được thực hiện kịp thời, theo đúng chế độ của Đảng và Nhà nước. Các hoạt động nhân đạo, từ thiện cũng được nhân dân nhiệt tình ủng hộ.

Đi đôi với việc phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, công tác quốc phòng - an ninh được Đảng ủy quan tâm và quán triệt sâu sắc. Phát huy truyền thống cách mạng qua mỗi thời kỳ, Đảng bộ và nhân dân Thần Sa luôn quán triệt và thực hiện nghiêm túc đường lối quốc phòng toàn dân, gắn thể trận quốc phòng toàn dân với thể trận an ninh nhân dân. Đảng ủy và chính quyền làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức về nhiệm vụ quốc

phòng - an ninh, nâng cao cảnh giác cho cán bộ, đảng viên và nhân dân. Vì vậy, hàng năm xã đều hoàn thành chỉ tiêu khám và giao đủ số quân lên đường nhập ngũ do huyện đề ra. Đồng thời, lực lượng dự bị động viên được quản lý chặt chẽ, sẵn sàng chiến đấu khi có bất cứ tình huống nào xảy ra.

Trong 5 năm (1996-2000), Thần Sa đã thực hiện tốt cơ chế Đảng lãnh đạo, chính quyền điều hành, cơ quan công an, quân sự làm tham mưu, phát huy sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị. Vai trò lãnh đạo của các cấp ủy được đề cao. Nhờ vậy, tình hình an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn xã luôn ổn định.

Hoạt động của Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân trong những năm qua đã có nhiều thay đổi trong các lĩnh vực, phát huy được quyền làm chủ của nhân dân.

Hội đồng nhân dân xã đã có cố gắng trong việc coi trọng phương pháp làm việc, thực hiện chức năng quyền hạn, giám sát việc thực hiện những chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước. Hội đồng nhân dân đã xây dựng được chương trình làm việc và công tác, tổ chức các kỳ họp và đề ra những nghị quyết đảm bảo đúng luật, sát với thực tế địa phương, đồng thời phản ánh đúng tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân các dân tộc trong xã với Đảng và Nhà nước. Đồng thời, Hội đồng nhân dân đã phối hợp với Ủy ban nhân dân, các ban ngành đoàn thể giải quyết nhiều vấn đề trong xã. Chất lượng đại biểu Hội đồng nhân dân ngày càng

được củng cố và tăng cường. Ngày 14-11-1999, cử tri xã Thần Sa đi bỏ phiếu bầu đại biểu Hội đồng nhân dân 3 cấp tỉnh, huyện và xã; kết quả thành công tốt đẹp. Tại kỳ họp đầu tiên, ông Trần Văn Tập được bầu làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã; về phía Ủy ban, ông Hoàng Văn Quyết được bầu làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, ông Trần Danh Tuyên được bầu làm Phó Chủ tịch.

Ủy ban nhân dân đã thể hiện được vai trò điều hành của mình, duy trì chế độ làm việc và có cố gắng trong việc tổ chức thực hiện các chủ trương, nghị quyết của Đảng ở địa phương. Ủy ban nhân dân đã từng bước cụ thể hóa Nghị quyết của Đảng bộ xã trong Đại hội lần thứ XVII và XVIII, bằng cách lập kế hoạch thực hiện các nhiệm vụ sản xuất phát triển kinh tế, ổn định đời sống, chỉ đạo chuyển dịch cơ cấu kinh tế, mùa vụ, cây con cho phù hợp. Ủy ban nhân dân đã xây dựng chương trình làm việc đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo cá nhân phụ trách. Đồng thời, sự lãnh đạo của Đảng ngày càng được nâng cao.

Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong xã luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Đảng ủy. Đặc biệt, công tác tổ chức và cán bộ từ xã đến xóm được bố trí khoa học và phù hợp với trình độ, năng lực của đội ngũ cán bộ. Mặt trận Tổ quốc đã duy trì thường xuyên chế độ làm việc, công tác được đổi mới về nội dung và phương pháp cho phù hợp với đoàn thể của mình và điều kiện thực tế của xã. Mặt trận đã tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ hội viên, tích cực

đi đầu trong công tác tuyên truyền vận động, gương mẫu chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước.

Hội Nông dân đã phát động các phong trào “Gia đình sản xuất giỏi”, “Nhà nông đua tài”, tạo điều kiện cho nhân dân vay vốn xóa đói giảm nghèo. Đoàn Thanh niên với phong trào hỗ trợ nhau phát triển kinh tế, lập nghiệp, xung kích trên các mặt trận. Hội Phụ nữ với phong trào sinh đẻ có kế hoạch, nuôi con khỏe dạy con ngoan, giỏi việc nước đảm việc nhà. Hội Cựu chiến binh giáo dục cho hội viên phát huy truyền thống anh bộ đội cụ Hồ, cùng địa phương tiếp tục cống hiến công sức, trí tuệ của mình trên các lĩnh vực công tác trong tình hình mới, đoàn kết và giúp đỡ lẫn nhau trong cuộc sống. Hội Người cao tuổi với phong trào xây dựng gia đình, ông bà mẫu mực con cháu thảo hiền, sống vui sống khỏe và làm gương cho con cháu noi theo. Ban dân vận “Khéo” tuy mới thành lập nhưng đã có những hoạt động tích cực mang lại nhiều hiệu quả đáng kể.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân đã thực sự đi vào hoạt động có nề nếp, khối đại đoàn kết toàn dân được củng cố. Các phong trào xây dựng gia đình văn hóa, làng xóm văn hóa, công tác dân số và kế hoạch hóa gia đình được thực hiện tốt. Những hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể có tác động tích cực tới việc ổn định đời sống của nhân dân trong xã.

Về công tác xây dựng Đảng: Công tác chính trị tư tưởng được coi là nhiệm vụ thường xuyên. Cấp ủy đã

kip thời giáo dục chính trị tư tưởng trong Đảng bằng chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, coi đó là kim chỉ nam cho mọi hành động các mạng.

Đảng bộ thường xuyên duy trì công tác ở chi bộ, lấy công tác xây dựng Đảng làm then chốt, phát triển kinh tế làm trọng tâm; lấy nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình làm quy luật xây dựng Đảng; thường xuyên kịp thời phát hiện những sai lệch để uốn nắn, giáo dục. Đảng bộ kiên quyết xử lý những đảng viên thoái hóa, biến chất, vi phạm đạo đức lối sống ra khỏi hàng ngũ của Đảng, đặc biệt, trong đợt kiểm điểm xây dựng chính đón Đảng theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 lần II. Đảng bộ đã đi sâu sát thực tế nhằm nắm tình hình, những diễn biến tư tưởng và giải đáp các vấn đề thuộc tâm tư nguyện vọng của quần chúng nhân dân, tạo sự thống nhất trong toàn Đảng bộ.

Trong công tác tổ chức, Đảng bộ đã thực hiện các nghị quyết của Trung ương, của tỉnh, huyện nhằm tập trung chỉ đạo đề ra các chủ trương, biện pháp cho công tác xây dựng chi bộ trong sạch vững mạnh, xóa chi bộ yếu kém. Năm 1996-1997, Đảng bộ xã đạt Trong sạch vững mạnh. Năm 1998, Đảng bộ được xếp loại Khá. Đến năm 1999, Đảng bộ tiếp tục đạt Trong sạch vững mạnh.

Công tác kiểm tra Đảng ủy đã bám sát nhiệm vụ kiểm tra chi bộ, đảng viên trong việc chấp hành Điều lệ Đảng, thực hiện chỉ thị, nghị quyết của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước, quy chế làm việc của Đảng ủy. Đảng

bộ đã tiến hành giải quyết dứt điểm các đơn thư tố cáo, khiếu nại tập thể, cá nhân; cùng với các ban ngành đoàn thể tiến hành xác minh, kiểm tra làm rõ và có kết luận chính xác đồng thời xử lý nghiêm minh các vụ việc. Chính những việc làm này đã có tác động tích cực đến việc giáo dục, cảnh tỉnh, răn đe và ngăn chặn những vi phạm nảy sinh trong công tác và trong cuộc sống.

Cùng với sự phát triển đi lên của nền kinh tế đất nước, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Thần Sa đã nỗ lực phấn đấu thực hiện thắng lợi những mục tiêu, nhiệm vụ mà Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh, huyện và Nghị quyết của Đại hội Đảng bộ xã Thần Sa lần thứ XVIII đề ra. Những kết quả mà Đảng bộ và nhân dân Thần Sa đạt được trên các lĩnh vực kinh tế - văn hóa - xã hội, an ninh - quốc phòng và xây Đảng, hệ thống chính trị sẽ là tiền đề quan trọng để Thần Sa tiếp tục tiến lên con đường đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong những năm tiếp theo.

Chương VI

ĐẢNG BỘ THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN ĐẨY MẠNH SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN VÀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI (2000-2015)

I. PHÁT HUY NỘI LỰC, TRANH THỦ NGOẠI LỰC, TẠO BƯỚC ĐỘT PHÁ VỀ TỐC ĐỘ PHÁT TRIỂN KINH TẾ, XÃ HỘI (2000-2005)

Năm 2000 là năm chuyển giao từ thế kỷ XX sang thế kỷ XXI, là năm Đảng và nhân dân ta kỷ niệm 70 năm thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 25 năm giải phóng miền Nam thống nhất đất nước, 110 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 55 năm Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội Chủ nghĩa Việt Nam. Trong không khí cả nước đầy mạnh phong trào thi đua yêu nước, chào mừng các ngày lễ lớn trong năm, tháng 4-2000, tại hội trường Ủy ban nhân dân xã Thần Sa đã diễn ra Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XIX (nhiệm kỳ 2000-2005). Đại hội thông qua Báo cáo chính trị và kiểm điểm vai trò lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ khóa XVIII, đánh giá việc triển khai học tập Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2). Đại hội nhận định sau 5 năm đầu thực hiện ổn định địa giới hành chính, phát

triển kinh tế - xã hội, tạo thế và lực bước vào thế kỷ XXI, tình hình kinh tế, văn hóa - xã hội, quốc phòng - an ninh đã chuyển biến đúng định hướng, hệ thống chính trị được củng cố là điều kiện thuận lợi để Đảng bộ lãnh đạo nhân dân bước vào thời kì đẩy mạnh công nghiệp hóa - hiện đại hóa đi vào chiều sâu vững chắc.

Trên cơ sở báo cáo và những đánh giá đó, Đại hội đã thảo luận, rút ra các bài học kinh nghiệm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo từ đó xác định nhiệm vụ cơ bản trong giai đoạn 2000-2005: Đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế, thúc đẩy phát triển nông nghiệp, chăn nuôi gia súc, gia cầm; phát triển ngành nghề tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ, quan tâm hơn nữa đến việc đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội; chăm lo sự nghiệp văn hóa giáo dục, giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội; đồng thời nâng cao chất lượng hoạt động đối với đoàn thể quần chúng; thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, chăm lo xây dựng chính quyền trong sạch vững mạnh; tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đáp ứng yêu cầu lãnh đạo và thực hiện nhiệm vụ chính trị ở địa phương, tạo động lực để xã thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới do Đảng khởi xướng và lãnh đạo.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành khóa XIX gồm 9 đồng chí. Ban Chấp hành trong phiên họp đầu tiên đã bầu 3 đồng chí vào Ban Thường vụ. Đồng chí Trần Văn Tập được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Quyết làm Phó Bí thư, đồng chí Lương Văn Đa làm Thường trực Đảng ủy.

Vận dụng thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp vào tình hình thực tiễn của xã, đặc biệt là thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XIX, Đảng ủy xã đã lãnh đạo, chỉ đạo nhân dân Thần Sa đạt kết quả tốt trên tất cả các lĩnh vực kinh tế, văn hóa - xã hội và an ninh - quốc phòng.

1. Trên lĩnh vực phát triển kinh tế

Sản xuất nông nghiệp có nhiều chuyển biến tích cực. Nhân dân trong xã đã chủ động áp dụng những tiến bộ khoa học - kỹ thuật và đưa những giống mới cho năng suất cao vào sản xuất. Đặc biệt, cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi có năng suất cao có nhiều đổi mới. Trong trồng trọt, năng suất lúa bình quân tăng từ 36,8 tạ/ha (năm 2000) lên 40 tạ/ha (năm 2005). Diện tích ngô lai của xã năm 2001 đạt 35ha, năm 2004 tăng lên 42,59ha. Năng xuất bình quân năm 2001 đạt 26,5 tạ/ha, năm 2005 đạt 28 tạ/ha. Tổng sản lượng lương thực năm 2000 của xã đạt 668,7 tấn, năm 2005 đạt 773,15 tấn. Cùng với đó, các loại cây mủi nhọn của xã như: đỗ tương, lạc hàng năm đều đạt và vượt kế hoạch đề ra về cả diện tích, năng suất và sản lượng. Bình quân lương thực của xã năm 2005 đạt 336 kg/người/năm. Đây là bước tiến đáng kể của Đảng bộ Thần Sa trong việc ổn định đời sống vật chất của nhân dân trong xã.

Cùng với trồng trọt, chăn nuôi cũng chiếm tỷ trọng giá trị quan trọng trong tổng thu nhập của xã. Năm 2000, toàn xã có 872 con trâu, năm 2005 có 484 (bình quân hàng năm giảm 9,7%). Đàn bò của xã tăng nhanh về số

lượng và chất lượng. Năm 2000, toàn xã có 68 con, đến năm 2005 tăng lên đạt 216 con. Năm 2000, tổng đàn lợn của xã có 480 con, năm 2005 tăng lên đạt 1.244 con. Cùng với đó, đàn gia cầm phát triển với số lượng lớn, hàng năm tăng 2,8%. Chăn nuôi của xã nhìn chung có sự phát triển nhanh. Nhờ áp các biện pháp phòng trừ dịch bệnh, xây dựng chuồng trại đúng quy định, thoáng mát, sạch sẽ nên ngành chăn nuôi của xã đã thu về những thành công đáng kể.

Kinh tế lâm nghiệp và trồng cây ăn quả cũng được xã quan tâm chỉ đạo sát sao, bước đầu chuyển từ khai thác tự nhiên sang trồng mới và chăm sóc, bảo vệ rừng. Trong 5 năm (2000-2005), toàn xã đã trồng được 229ha rừng các loại. Cùng với đó, toàn xã trồng được 20.180 cây ăn quả gồm các loại: Na, hồng, nhãn, xoài... Công tác chăm sóc và bảo vệ rừng đã trồng được chú trọng. Phần lớn đội ngũ cán bộ, đảng viên đều thể hiện được sự gương mẫu đối với các công tác, phong trào của xã, đặc biệt là trong công tác trồng và bảo vệ diện tích rừng. Mặc dù vậy, tình trạng khai thác, buôn bán, vận chuyển gỗ trái phép trên địa bàn xã vẫn còn xảy ra.

Hoạt động tiêu thụ công nghiệp dịch vụ có nhiều chuyển biến đáng khích lệ, tạo được việc làm tại chỗ và phục vụ thiết thực sản xuất cũng như đời sống của nhân dân trong xã. Các ngành nghề phát triển như: may đo, xay xát, dịch vụ và hàng hóa...

Các lĩnh vực kinh tế có sự phát triển tốt đã tạo điều kiện cho công tác xây dựng cơ bản của xã có nhiều chuyển biến tích cực. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, xã đã tập trung xây dựng một số công trình thiết thực phục vụ cho sinh hoạt và sản xuất của nhân dân. Xã đã tiến hành tu sửa và nâng cấp hoàn chỉnh đường dây tải điện trong toàn xã. Các công trình như: trụ sở làm việc của Ủy ban nhân dân, đường giao thông liên thôn... được tiến hành tu sửa, tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình sản xuất của nhân dân trong xã. Trong 5 năm (2000-2005), với vốn hỗ trợ của Nhà nước và sự đóng góp của nhân dân, Đảng bộ Thành Sa đã lãnh đạo tiến hành xây dựng 13 công trình với kinh phí trên 4 tỷ đồng.

Các hoạt động tài chính của xã có nhiều chuyển biến quan trọng. Xã đã xây dựng kế hoạch thu chi cụ thể từng năm theo đúng luật định. Hàng tháng, công tác kiểm kê được tiến hành công khai và có sự giám sát, thẩm định của Hội đồng nhân dân. Hoạt động ngân sách của xã về cơ bản đã đáp ứng được nhu cầu thu chi của xã, duy trì tốt sự hoạt động của Đảng ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong xã. Tổng thu ngân sách của xã năm 2005 đạt 394.298.000 đồng (tăng 50.630.000 đồng so với năm 2000).

Công tác hỗ trợ đầu tư vay vốn và sử dụng vốn cho phát triển sản xuất của xã có nhiều chuyển biến tích cực. Các hộ được vay vốn đúng với hoàn cảnh, chính sách. Hầu hết, các hộ dân được vay vốn đã sử dụng vào sản xuất, kinh doanh và mang lại hiệu quả tốt. Cùng với đó,

công tác quản lý đất đai, tài nguyên, môi trường sinh thái đã đạt được những thành tựu khả quan.

2. Công tác văn hóa - xã hội và an ninh - quốc phòng

Công tác thông tin tuyên truyền đạt được nhiều thành tích quan trọng. Xã đã duy trì được các phong trào, khơi dậy được bản sắc dân tộc. Ban thông tin truyền thông của xã đã tuyên truyền sâu rộng các đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước đến nhân dân. Chính vì vậy, công tác tư tưởng, chính trị được đáp ứng, đảm bảo thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị của Đảng. Ngoài ra, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao vừa góp phần rèn luyện thân thể, nâng cao sức khỏe cho nhân dân vừa tạo động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của xã.

Kinh tế có bước phát triển đã tạo điều kiện cho nền giáo dục của xã nhận được sự quan tâm, đầu tư lớn trong việc xây dựng và tu bổ cơ sở vật chất hạ tầng phục vụ cho công tác dạy và học. Xã đã tiến hành tu sửa trường lớp, mua sắm trang thiết bị phục vụ học tập. Cùng với đó, các phong trào chính trị trong nhà trường được duy trì thường xuyên. Đội ngũ cán bộ, giáo viên tâm huyết với nghề nghiệp. Sự nghiệp giáo dục của xã nhận được sự quan tâm của toàn Đảng bộ, chính quyền, các ban ngành đoàn thể và nhân dân trong xã. Chính vì vậy, chất lượng giáo dục của xã được nâng cao toàn diện. Số học sinh lên lớp ngày một tăng. Tỷ lệ học sinh tốt nghiệp cấp I đạt 99-100%, cấp II đạt 90-96%. Tỷ lệ học sinh cấp I lên lớp đạt từ 96-98%,

cấp II từ 98-100%. Hàng năm, tỷ lệ học sinh khá, giỏi của xã tăng bình quân 5-7%. Xã đã hoàn thành phổ cập giáo dục tiểu học năm 2002, hoàn thành phổ cập giáo dục trung học cơ sở năm 2004. Công tác khuyến học được duy trì và củng cố thường xuyên nhằm kịp thời khích lệ tinh thần học tập của con em trong xã.

Dưới sự chỉ đạo của Đảng bộ, chính quyền xã, công tác chăm sóc sức khỏe, dân số và kế hoạch hóa gia đình của xã có nhiều chuyển biến tích cực. Trạm y tế đã làm tốt công tác phòng chống dịch bệnh và chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân. Đội ngũ cán bộ dày dặn kinh nghiệm, luôn nhiệt tình và tận tâm với người bệnh. Cùng với đó, đội ngũ cán bộ y tế kế cận luôn được quan tâm đào tạo, cơ sở vật chất cũng thường xuyên được quan tâm. Hàng năm, trạm y tế xã đã khám chữa bệnh cho hàng trăm lượt bệnh nhân.

Công tác kế hoạch hóa gia đình, chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em được quan tâm chỉ đạo sát sao. Việc tuyên truyền tư vấn và cung cấp đầy đủ dịch vụ cho kế hoạch hóa gia đình được thực hiện tốt. Hàng năm, xã đều hoàn thành vượt mức chỉ tiêu trên giao. Tỷ lệ sinh thô của xã giảm xuống 0,13‰, tỷ lệ sinh con thứ 3 giảm, tỷ lệ tăng dân số tự nhiên hàng năm bình quân đạt 1,3%.

Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục - thể thao được tổ chức định kỳ hàng năm vào các dịp kỷ niệm những ngày lễ lớn. Xã đã thực hiện tốt phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa như: gia đình văn

hóa, xóm - bản văn hóa, cơ quan văn hóa theo 6 mục tiêu và 8 nội dung. Tính đến năm 2005, toàn xã đã có trên 50% số hộ đạt danh hiệu Gia đình văn hóa.

Cùng với đó, các phong trào như “Uống nước nhớ nguồn”, “Đền ơn đáp nghĩa”, giúp đỡ các hộ nghèo, tàn tật, các cháu bị nhiễm chất độc màu da cam được thực hiện chu đáo. Xã đã làm tốt công tác điều tra chứng nhận đề nghị Nhà nước khen thưởng những người có công với đất nước qua các thời kỳ. Công tác chi trả cho các đối tượng chính sách được thực hiện theo đúng quy định của Đảng và Nhà nước.

Được sự chỉ đạo sát sao của Đảng bộ, công tác quân sự và an ninh - quốc phòng của xã có những thành tích đáng khích lệ. Ban công an xã đã kết hợp với các ban ngành đoàn thể tham mưu cho cấp ủy Đảng tổ chức có hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục, đấu tranh phòng chống có hiệu quả các tệ nạn xã hội diễn ra trong xã. Ban công an đã kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm minh mọi hành vi vi phạm pháp luật, thường xuyên đi sâu, sát với địa bàn dân cư nhằm quản lý tốt các công tác hộ tịch, hộ khẩu.

Ban chỉ huy quân sự xã đã hoàn thành tốt nhiệm vụ tham mưu cho cấp ủy Đảng, chính quyền về công tác quân sự. Hàng năm, việc khám tuyển cho thành niên đến tuổi được thực hiện nghiêm túc. Chỉ tiêu giao quân hàng năm của xã đạt hiệu quả cao (23 thanh niên), không có hiện tượng đào ngũ. Cùng với đó, công tác tổ chức huấn luyện

dân quân tự vệ được thực hiện chu đáo. Công tác củng cố tổ chức, xây dựng lực lượng, kiểm tra báo động tập duyệt sẵn sàng đối phó với mọi tình huống xảy ra được thực hiện tốt. Lực lượng dân quân tự vệ tích cực tham gia lao động sản xuất, phát triển kinh tế, phối hợp với lực lượng phòng chống bão lụt, giữ gìn trật tự an ninh xóm bản.

Cùng với đó, công tác thanh tra tư pháp cũng được thực hiện tốt và theo đúng luật định. Đảng bộ đã phối hợp với các đoàn thể nhằm giải quyết kịp thời những đơn thư khiếu nại của nhân dân, không để tình trạng khiếu kiện vượt cấp. Công tác tiếp dân được duy trì tốt, thể hiện được sự dân chủ trong tiếp xúc và giải quyết thắc mắc của nhân dân.

Do làm tốt công tác quốc phòng, an ninh nên tình hình chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn xã luôn được giữ vững. Nhân dân ngày càng tin tưởng hơn nữa vào đường lối lãnh đạo của Đảng. Khối đại đoàn kết toàn dân được duy trì và củng cố thường xuyên.

3. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội

Quán triệt quan điểm của Đảng “phát triển kinh tế là trọng tâm, xây dựng Đảng là then chốt”, bên cạnh việc lãnh đạo, chỉ đạo phát triển kinh tế - xã hội, Đảng ủy luôn quan tâm thường xuyên đến công tác xây dựng Đảng và công tác cán bộ. Đảng ủy triển khai kịp thời các chỉ thị, nghị quyết và những văn bản hướng dẫn của cấp trên đến đảng viên trong toàn Đảng bộ. Từ đó, ý thức trách nhiệm,

ý thức chính trị, đạo đức và lối sống lành mạnh của cán bộ đảng viên được cải thiện đáng kể. Sức chiến đấu của tổ chức cơ sở Đảng và đảng viên ngày càng được nâng cao, đảm bảo Đảng là hạt nhân lãnh đạo của cả hệ thống chính trị cơ sở.

Công tác chính trị, tư tưởng luôn được Đảng bộ coi là nhiệm vụ trọng tâm, hàng đầu. Đảng bộ thường xuyên tổ chức quán triệt sâu sắc đường lối chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và linh hoạt vận dụng vào điều kiện cụ thể của địa phương. Năm 2002, Đảng bộ tổ chức quán triệt Nghị quyết Trung ương 3, 4, 5 khóa IX; tổng kết Nghị quyết Trung ương 3 khóa VIII về công tác tổ chức cán bộ; Nghị quyết Trung ương 2 khóa VIII về công tác khoa học công nghệ - giáo dục và đào tạo. Năm 2004, Đảng bộ đã tổ chức quán triệt Nghị quyết Trung ương 9, 10 về tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng với Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong xã. Ngoài ra, cấp ủy Đảng cũng thường xuyên tổ chức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân học tập chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh, lấy đó làm kim chỉ nam cho mọi hành động các mạng. Công tác tổ chức các chuyên đề giao ban tư tưởng, văn hóa Trung ương được thực hiện đúng quy định. Cùng với đó, Đảng bộ đã tổ chức thành công Hội thi bí thư chi bộ giỏi, Báo cáo viên giỏi cấp huyện. Song song với đó, công tác đào tạo cán bộ, đảng viên nhằm nâng cao hơn nữa năng lực lãnh đạo, quản lý cũng được thực hiện tốt. Chính vì vậy, trình độ và năng lực của đội ngũ cán bộ xã ngày càng có sự chuyển biến mạnh về

chất lượng. Niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng bộ và chính quyền xã ngày càng được củng cố.

Cùng với chính trị tư tưởng, công tác tổ chức, cán bộ luôn được Đảng bộ quan tâm chỉ đạo sát sao. Các chi bộ duy trì tốt chế độ sinh hoạt và báo cáo đều đặn. Nội dung sinh hoạt Đảng thường xuyên được đổi mới, lấy nhiệm vụ phát triển kinh tế làm trọng tâm, công tác xây dựng Đảng là then chốt. Trong sinh hoạt, các đồng chí đảng viên đã nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình nội dung Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2). Công tác kiểm điểm, đánh giá chất lượng đảng viên và cơ sở Đảng được thực hiện theo định kỳ; tập trung phấn đấu xây dựng tổ chức cơ sở Đảng, Đảng bộ trong sạch vững mạnh; xóa đơn vị yếu kém và đơn vị trắng. Cùng với đó, quy chế làm việc, xây dựng kế hoạch, chương trình công tác được Đảng ủy thường xuyên bổ sung nhằm đảm bảo dân chủ trong mối quan hệ giữa Đảng với Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong xã nhưng vẫn theo đúng nguyên tắc: Đảng lãnh đạo, vai trò quản lý và điều hành của Nhà nước, chức năng tham mưu của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, nhân dân làm chủ; tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách. Kết quả phân loại tổ chức Đảng và đảng viên trong những năm 2001-2004 của Đảng bộ xã đều đạt kết quả tốt. Năm 2000, xã có 1/5 chi bộ xếp loại Trong sạch vững mạnh. Năm 2004, xã có 3/7 chi bộ xếp loại Trong sạch vững mạnh. Tổng số đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ hàng năm đạt 30-32%. Đảng viên hoàn thành nhiệm vụ đạt từ 60-61%, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ

đạt từ 5-7%. Cùng với đó, Ủy ban kiểm tra Đảng sau khi được thành lập đã xây dựng quy chế làm việc, tham mưu cho cấp ủy xây dựng chương trình kế hoạch nhằm kiểm tra, đánh giá đảng viên. Thông qua công tác kiểm tra đã giúp cho các bí thư cấp ủy nâng cao năng lực lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện tốt chương trình công tác. Đồng thời, qua kiểm tra, phân loại, Ủy ban kiểm tra kịp thời phát hiện những dấu hiệu vi phạm, giải quyết kịp thời đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân, góp phần làm trong sạch Đảng bộ. Cụ thể, trong nhiệm kỳ 2000-2005, xóa tên 2 đảng viên dự bị, xét kỷ luật Đảng 4 đồng chí. Trong đó, cách chức Đảng ủy viên 1 đồng chí, cảnh cáo 2 đồng chí và khiển trách 1 đồng chí.

Công tác phát triển đảng viên mới được cấp ủy quan tâm sát sao. Đảng ủy đã tiến hành bồi dưỡng 45 quần chúng ưu tú, xét kết nạp cho 35 đồng chí, chuyển chính thức cho 22 đảng viên dự bị. Song song với đó, Đảng bộ thường xuyên quan tâm chăm lo bồi dưỡng và đào tạo đội ngũ cán bộ phục vụ cho sự nghiệp phát triển của xã nhà. Việc trẻ hóa đội ngũ cán bộ được thực hiện tốt. Công tác luân chuyển, đề bạt cán bộ được tiến hành phù hợp nhằm phát huy tối đa khả năng của nguồn nhân lực. Đảng bộ đã cử 6 đồng chí đi học lớp tại chức trung cấp lý luận chính trị, 7 đồng chí học lớp trung cấp kinh tế, 5 đồng chí học lớp quản lý Nhà nước. Cùng với đó, Đảng bộ đã làm tốt công tác bảo vệ chính trị nội bộ, tạo được sự thống nhất, đoàn kết trong toàn Đảng bộ. Đội ngũ cán bộ, đảng viên ngày càng có bản lĩnh chính trị vững vàng trước những

khó khăn, thử thách trong công cuộc phát triển kinh tế, xã hội của xã nhà.

Cũng trong nhiệm kỳ (2000-2005), công tác dân vận của Đảng bộ và chính quyền xã luôn được quan tâm đúng mức. Cán bộ làm công tác dân vận thường xuyên sâu sát, nắm bắt cơ sở. Căn cứ vào nhiệm vụ của xã, các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, tổ chức tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân tích cực tham gia hưởng ứng. Xã đã tổ chức thành công Hội thi cán bộ dân vận khéo lần thứ nhất. Đây là thành công đáng khích lệ, thể hiện sự nỗ lực không ngừng của Đảng bộ và chính quyền xã trong việc nâng cao khối đại đoàn kết toàn dân.

Hội đồng nhân dân xã đã phát huy được vai trò, chức năng giám sát có nội dung chương trình hoạt động thiết thực, chất lượng đại biểu hội đồng nhân dân được nâng lên. Được sự quan tâm chỉ đạo của cấp ủy Đảng, sự phối kết hợp của Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, Hội đồng nhân dân xã đã tổ chức thành công cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2004-2009, đảm bảo số lượng, chất lượng, cơ cấu. Hội đồng nhân dân xã đã bám sát mục tiêu, nhiệm vụ và quyền hạn. Thường trực Hội đồng nhân dân và các đại biểu Hội đồng nhân dân đã chú trọng nâng cao chất lượng hoạt động. Trước các kỳ họp Hội đồng nhân dân đều tổ chức tiếp xúc cử chi để lắng nghe ý kiến, phản ánh những tâm tư, nguyện vọng của cử chi với Hội đồng nhân dân và các cơ quan chức năng kịp thời. Thực hiện chức năng giám sát

thông qua kiểm tra việc thực hiện các nghị quyết của Hội đồng nhân dân. Nội dung, chất lượng của các báo cáo, các kỳ họp, chất lượng chất vấn và trả lời chất vấn có nhiều tiến bộ, phát huy được trí tuệ tập thể trong việc quyết định các vấn đề quan trọng của xã nhà.

Ủy ban nhân dân có vai trò quan trọng trong việc tổ chức, quản lý, điều hành các nhiệm vụ, mục tiêu kinh tế - xã hội của xã. Ủy ban nhân dân xã đã bám sát các chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết của các cấp ủy, của Hội đồng nhân dân nhằm triển khai những mục tiêu kinh tế, xã hội đã đề ra. Công tác tiếp dân, giải quyết đơn thư khiếu nại tố cáo của công dân được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật. Việc thực hiện chế độ một cửa được ỏ chức tốt. Cùng với đó, quy ước xóm tổ, bản, đội ngũ cán bộ xã được kiện toàn.

Công tác phát triển Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong xã luôn được chú trọng. Được sự quan tâm của các cấp ủy Đảng, Mặt trận Tổ quốc xã đã bố trí đội ngũ cán bộ trẻ, nhiệt tình đảm nhiệm nhiều vị trí công tác. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể xã đã làm tốt công tác tuyên truyền, vận động và thuyết phục hội viên, đoàn viên tham gia sinh hoạt hội; thường xuyên duy trì và làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng đi đôi với việc triển khai tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước. Cùng với đó, quy chế hoạt động được thực hiện nghiêm túc, nội dung và phương thức hoạt động thường xuyên được đổi mới, coi trọng chất lượng và hiệu quả công tác. Với hạt nhân là Mặt trận Tổ quốc,

khối thống nhất, đại đoàn kết toàn dân luôn được củng cố và duy trì. Những thành tích của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể trong xã luôn được huyện đánh giá là đơn vị Khá và Vững mạnh.

II. THẦN SA TIẾP TỤC ĐẨY MẠNH SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HÓA - HIỆN ĐẠI HÓA VÀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI (2005-2015)

1. Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XXI, tạo nền tảng để Thần Sa phát triển nhanh, bền vững (2005-2010)

Nhiệm kỳ 2000-2005, Đảng bộ xã Thần Sa đã lãnh đạo nhân dân thực hiện thành công những nhiệm vụ đã đề ra từ Đại hội Đảng bộ lần thứ XIX của xã, phấn khởi trước những thành tích đã đạt được trong mọi lĩnh vực: kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội, an ninh - quốc phòng, nhân dân ngày càng tin tưởng hơn nữa vào sự lãnh đạo của Đảng và chính quyền xã. Thực hiện sự chỉ đạo của cấp trên, tháng 7-2005, Đại hội Đảng bộ xã Thần Sa lần thứ XX đã được tiến hành tại hội trường Ủy ban nhân dân xã.

Đại hội đã thông qua Báo cáo chính trị và kiểm điểm vai trò lãnh đạo của Ban chấp hành Đảng bộ khóa XIX, thông qua phương hướng nhiệm vụ cho năm năm 2005-2010 với những vận hội mới và cả những khó khăn, thách thức đặt ra là: Phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân, khai thác triệt để mọi tiềm năng, lợi thế, tích cực, chủ động khắc phục khó khăn, không ngừng phấn đấu vươn lên, tạo sự phát triển đồng bộ trên các lĩnh vực, nâng cao

giá trị nền kinh tế, tiếp tục đầu tư phát triển hạ tầng kinh tế - xã hội đảm bảo sự nghiệp quốc phòng - an ninh, xây dựng cơ sở vững mạnh, địa bàn an toàn làm chủ, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Đại hội thống nhất đưa ra một số mục tiêu căn bản đến năm 2010, bình quân lương thực đạt 405 kg/người/năm, tổng sản lượng lương thực đạt 1.007,12 tấn, tỷ lệ tăng dân số tự nhiên bình quân 1,3 %/năm, giảm tỷ lệ hộ nghèo xuống mỗi năm 5-7%, giữ vững ổn định về an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội. Tăng cường củng cố, xây dựng chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các Đoàn thể từ xã đến các cơ sở ngày càng vững mạnh đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ trong tình hình mới. Coi trọng công tác giáo dục tư tưởng chính trị cho cán bộ, Đảng viên và nhân dân. Chăm lo công tác đào tạo bồi dưỡng cán bộ, tạo nguồn phát triển đảng viên. Giữ vững danh hiệu Đảng bộ trong sạch vững mạnh, phấn đấu 70% chi bộ đạt trong sạch vững mạnh, phấn đấu đến năm 2010, 100% số thôn bản có chi bộ.

Đại hội bầu Ban chấp hành Đảng bộ xã lần thứ XX (nhiệm kỳ 2005-2010) gồm 9 đồng chí, Ban chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí. Đồng chí Hoàng Văn Quyết được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Trần Văn Tập làm Phó bí thư, đồng chí Lê Văn Tiến làm Thường trực Đảng ủy.

Đại hội được tiến hành vào thời điểm đất nước đã trải qua 20 năm thực hiện công cuộc đổi mới, thu được những

thành tựu to lớn. Đây là một trong những tiền đề quan trọng để Đảng bộ và nhân dân Thần Sa thực hiện thành công các mục tiêu Đại hội đề ra.

Trên lĩnh vực phát triển kinh tế. Ngành nông nghiệp của xã trong những năm 2005-2010 có bước chuyển biến tích cực. Các biện pháp khoa học - kỹ thuật mới được đưa vào sản xuất. Cơ cấu cây trồng có nhiều đổi mới. Những giống cây có năng suất cao, phù hợp với đất đai, khí hậu, thời tiết của địa phương được đưa vào trồng. Năm 2005, năng suất lúa của xã đạt 45 tạ/ha, năm 2009 tăng lên 48 tạ/ha. Tổng sản lượng lương thực có hạt năm 2005 đạt 796 tấn, năm 2009 tăng lên đạt 1.050 tấn. Bình quân lương thực của xã năm 2009 đạt 434 kg/người/năm. Thu nhập trung bình của nhân dân trong xã năm 2009 đạt 3.200.000 đồng/người/năm.

Các loại cây công nghiệp ngắn ngày như: chè, lạc, đỗ... đều được ổn định và phát triển. Đặc biệt, cây chè phát triển mạnh về cả diện tích và năng suất. Diện tích trồng lại năm 2009 đạt 27ha (năm 2005 là 10,38ha). Ngoài ra, các loại rau màu khác cũng được nông dân trồng thâm canh tăng vụ nhằm tăng thu nhập cho cuộc sống hàng ngày.

Cùng với trồng trọt, chăn nuôi của xã cũng có sự phát triển đáng khích lệ. Đàn gia súc, gia cầm phát triển tốt. Những dịch bệnh lớn không xảy ra trên địa bàn xã. Mạng lưới thú y viên của xã hàng năm đã chủ động tiêm phòng cho đàn gia súc, gia cầm theo đúng quy định. Tính đến năm 2009, toàn xã có 532 con trâu, 235 con bò. Đàn lợn

của xã duy trì ở mức 1.200 con đến 2.200 con. Đàn gia cầm ổn định ở mức 22.000 con đến 26.000 con.

Được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Đảng bộ, nhân dân xã Thần Sa đã tập trung trồng và phát triển mạnh các loại cây lâm nghiệp. Xác định thế mạnh của xã đi lên từ sản xuất nông - lâm nghiệp, trồng và phát triển rừng, toàn xã đã trồng mới được 145,2ha rừng bằng các dự án 661. Ban Lâm pháp xã và các tổ chức quản lý bảo vệ rừng xóm đã phối hợp cùng các cơ quan chức năng của huyện ngăn chặn và xử lý kịp thời những vụ vi phạm. Mặc dù vậy, trong công tác quản lý và bảo vệ rừng vẫn còn nhiều bất cập. Tình trạng khai thác, buôn bán vận chuyển lâm sản trái phép trên địa bàn xã vẫn còn diễn biến phức tạp.

Công tác quản lý đất đai của xã có nhiều chuyển biến quan trọng. Xã thực hiện tốt các nội dung về quản lý Nhà nước trong lĩnh vực đất đai trên địa bàn như: xây dựng quy hoạch tổng thể về kế hoạch sử dụng đất đai, thủ tục cấp đất, thu hồi đất, đền bù và giải phóng mặt bằng... Nhìn chung, trên địa bàn xã trong những năm qua, công tác quản lý đất đai đã từng bước đi vào nề nếp. Mặc dù vậy, tình trạng tự ý chuyển đổi mục đích sử dụng đất vẫn còn xảy ra. Nhận thức của nhân dân về Luật đất đai còn hạn chế nhất định.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, công tác quản lý tài nguyên khoáng sản được thực hiện nghiêm túc. Một số địa bàn có nguồn tài nguyên khoáng sản phong phú đã được trên cấp phép cho các doanh nghiệp khai thác. Tình

trạng khai thác trái phép đã từng bước được hạn chế.

Được sự quan tâm của các cấp trên, cơ sở vật chất hạ tầng của xã được đầu tư xây dựng với tổng vốn đầu tư 37 tỷ đồng trong vòng 5 năm từ 2005 đến 2009. Trong đó, một số công trình tiêu biểu như: tuyến đường từ Ủy ban nhân dân xã Thần Sa đi xã Cúc Đường với số vốn 12 tỷ đồng, các trường học, các công trình thủy lợi, các công trình phục vụ đời sống của nhân dân...

Cũng trong nhiệm kỳ 2005-2010, các chương trình 135, 134, 167... được Đảng ủy và chính quyền xã Thần Sa thực hiện nghiêm túc. Các hộ gia đình chính sách, hộ nghèo được hỗ trợ mua công cụ phát triển sản xuất. Đời sống nhân dân có nhiều chuyển biến theo chiều hướng tích cực.

Công tác thu chi ngân sách của xã đảm bảo cho Đảng ủy, chính quyền và các đoàn thể hoạt động thường xuyên. Năm 2005, tổng thu của xã Thần Sa đạt 78.000.000 đồng, chi đạt 545.021.000 đồng. Năm 2009, tổng thu của toàn xã đạt 1.509.680.217 đồng, chi đạt 1.365.858.000 đồng. Công tác thu chi theo đúng luật định, đảm bảo thu đúng, thu đủ, chi tiêu hợp lý.

Về văn hóa - xã hội và an ninh - quốc phòng. Bên cạnh việc đẩy mạnh phát triển kinh tế, lĩnh vực văn hóa - xã hội vẫn luôn được Đảng bộ, chính quyền xã Thần Sa quan tâm đầu tư đúng mức. Trong lĩnh vực văn hóa - xã hội, Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa đã đạt được những thành tựu quan trọng.

Công tác giáo dục đào tạo tiếp tục có những chuyển biến tích cực. Được sự quan tâm của cấp Ủy cấp trên, cơ sở vật chất cho giáo dục được cải thiện rõ rệt, phục vụ hiệu quả cho công tác dạy học. Chất lượng giáo dục có nhiều chuyển biến rõ rệt. Trong những năm 2005-2009, tỷ lệ tốt nghiệp bậc Tiểu học đạt 98%; Trung học cơ sở là đạt 93,2%. Tỷ lệ giáo viên dạy giỏi, chiến sĩ thi đua của xã đạt 25%. Xã đã tiến hành phổ cập xong giáo dục Trung học phổ thông. Công tác khuyến học, khuyến tài được nhân dân trong xã chú trọng. Với những nỗ lực và thành tích đã đạt được, năm 2006, trường Mầm non và trường Trung học cơ sở được công nhận chuẩn quốc gia.

Phong trào văn nghệ, thể dục - thể thao thường xuyên được duy trì. Tính đến năm 2009, 8/9 xóm đã xây dựng nhà văn hóa, có sân chơi thể thao, đội văn nghệ, đội bóng chuyền nam, nữ hàng năm đều tổ chức thi đấu tại các giải xã, huyện. Trong nhiệm kỳ 2005-2010, xã đã tổ chức thành công Đại hội thể dục - thể thao lần thứ III. Trong lĩnh vực thông tin, truyền thông: Công tác tuyên truyền tiếp tục có nhiều chuyển biến tích cực. Các chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước được phổ biến rộng rãi và kịp thời đến nhân dân. Đảng bộ xã đã đầu tư kinh phí để đặt mua báo chí cho các chi bộ. Bưu điện văn hóa xã đã làm tốt vai trò chung chuyển báo chí, công văn, thư từ và các loại theo quy định của ngành. Công tác xây dựng gia đình văn hóa đạt kết quả tốt. Toàn xã có 325/522 hộ gia đình đạt danh hiệu Gia đình văn hóa.

Công tác y tế, chăm sóc sức khỏe được Đảng ủy và chính quyền xã đặc biệt quan tâm. Nhờ đó, công tác y tế có những chuyển biến tích cực. Trạm y tế xã được đầu tư xây dựng căn bản có 1 bác sỹ và 2 y sỹ và 1 điều dưỡng. Hàng năm, số lượt người đến khám chữa bệnh và điều trị tăng. Công tác y tế dự phòng cũng được chú ý quan tâm, thực hiện định kỳ tiêm chủng, ngăn chặn kịp thời các loại dịch bệnh. Mạng lưới y tế thôn bản hoạt động có hiệu quả. Công tác kế hoạch hóa gia đình tiếp tục đạt được những thành tựu mới. Hoạt động truyền thông về dân số kế hoạch hóa gia đình được đổi mới cả về nội dung và hình thức, góp phần tích cực nâng cao nhận thức của người dân. Nhờ vậy, các biện pháp tránh thai được sử dụng hiệu quả, tỷ lệ người sinh con thứ 3 giảm, tỷ lệ sinh thô của xã giảm xuống 0,2‰, tỷ lệ tăng dân số tự nhiên bình quân là 1,5%. Nhận thức của nhân dân về công tác kế hoạch hóa gia đình được sâu rộng hơn.

Việc thực hiện công tác chính sách xã hội được các cấp ủy Đảng và chính quyền xã thường xuyên quan tâm chỉ đạo sát sao. Phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn” được duy trì triển khai hàng năm. Các đối tượng thuộc diện chính sách được toàn Đảng, toàn dân quan tâm. Cùng với đó, thông qua Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn, Ngân hàng chính sách, xã đã tạo điều kiện hỗ trợ nhân dân vay vốn phát triển sản xuất, cải thiện thu nhập và nâng cao đời sống của nhân dân trong xã.

Cùng với việc đẩy mạnh phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, Đảng bộ xã Thần Sa luôn quan tâm đến công tác an ninh - quốc phòng, đảm bảo trật tự an toàn xã hội, thực hiện đầy đủ nghĩa vụ quốc phòng đối với đất nước.

Đảng ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Mặt trận tổ quốc, các ban ngành đoàn thể đã tiến hành rà soát, bổ sung các văn kiện, phương án, kế hoạch công tác quân sự quốc phòng cho sát với tình hình thực tế địa phương, đảm bảo xử lý các tình huống bất thường. Hàng năm, xã đều tổ chức quán triệt cho cán bộ, đảng viên, lực lượng dân quân tự vệ, dự bị động viên, quần chúng nhân dân đề cao cảnh giác, nhận thức rõ âm mưu “*Diễn biến hòa bình, bạo loạn lật đổ*” của các thế lực thù địch. Lực lượng dân quân, tự vệ thường xuyên được huấn luyện, nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu. Công tác tuyển quân được thực hiện tốt gắn liền với chính sách hậu phương quân đội. Hàng năm đều hoàn thành chỉ tiêu giao quân cấp trên giao.

An ninh chính trị tiếp tục ổn định, trật tự an toàn xã hội có nhiều chuyển biến, phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc được duy trì. Xã đã tiến hành xử lý 34 vụ vi phạm an ninh, trật tự. Trong đó giải quyết ở xã 28 vụ, chuyển lên cấp trên xử lý 6 trường hợp. Công tác tuần tra, kiểm tra được thực hiện nghiêm túc, đội ngũ công an viên thường xuyên được tập huấn nâng cao trình độ, nghiệp vụ công tác. Cùng với đó, công tác tôn giáo, dân tộc được Đảng ủy và chính quyền quan tâm sát sao. Căn cứ vào Nghị định số 22 của Chính phủ năm 2005, xã đã

cấp phép cho 2 nhóm đạo tin lành Việt Nam (Miền Bắc) ở xóm Ngọc Sơn I và Xuyên Sơn. Các tín đồ của 2 nhóm đạo này không có biểu hiện vi phạm pháp luật, thực hiện tốt các chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Về thực hiện cơ chế một cửa theo Quyết định số 93/2007/QĐ-TTg về Quy chế thực hiện cơ chế một cửa, cơ chế một cửa liên thông tại các cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương. Ban tư pháp xã và các bộ phận liên quan đã thường xuyên làm tốt từ khâu tiếp nhận, phân loại đến việc xem xét mức độ, thẩm quyền xử lý, giải quyết nhanh chóng, chính xác các vụ việc nhằm đáp ứng tâm tư, nguyện vọng của nhân dân và theo đúng quy định của pháp luật.

Công tác xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận tổ quốc và các đoàn thể quần chúng. Nhận thức sâu sắc vai trò vị trí của công tác chính trị tư tưởng, trong những năm qua, các cấp Ủy Đảng luôn quan tâm đến công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên. Đảng ủy xã đã đi sâu vào quán triệt, triển khai kịp thời các chỉ thị, nghị quyết của Đảng bộ các cấp đến với cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân. Số đảng viên tham gia học tập, quán triệt thường xuyên đạt trên 95%. Sau các đợt quán triệt, học tập, nhận thức của cán bộ, đảng viên được nâng cao, từ đó tạo nên sự thống nhất cao về tư tưởng và hành động trong Đảng bộ.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ được Đảng ủy quan tâm chỉ đạo sát sao. Trong những năm 2005-2009, Đảng ủy đã cử 11 đồng chí đi học lớp trung cấp lý luận chính trị do tỉnh và huyện mở, 7 đồng chí học sơ cấp lý luận chính trị, 6 đồng chí học trung cấp chuyên môn, 4 đồng chí theo học Đại học, 50 quần chúng ưu tú tham gia học lớp phát triển Đảng tại Trung tâm bồi dưỡng chính trị huyện. Đảng ủy đã tiến hành kết nạp 31 đồng chí đảng viên mới, chuyển Đảng chính thức cho 29 đồng chí, phát thẻ Đảng cho 35 đồng chí. Cùng với đó, 22 đồng chí đã được trao tặng Huy hiệu 30, 40, 50, 60 năm tuổi Đảng. Công tác quy hoạch và đào tạo cán bộ được Đảng ủy chú trọng. Công tác quy hoạch đảm bảo tính kế thừa, coi trọng trẻ hóa cán bộ, kịp thời bổ sung cấp ủy Đảng, chính quyền, các ban ngành đoàn thể.

Về công tác kiểm tra, giám sát: Ủy ban kiểm tra Đảng ủy xã đã thường xuyên chỉ đạo làm tốt công tác kiểm tra và tự kiểm tra của các chi ủy, chi bộ và đảng viên, giám sát việc thực hiện Điều lệ, Quy chế hoạt động của cấp ủy. Trong 5 năm 2005-2010, Ủy ban kiểm tra đã tiến hành nhiều đợt kiểm tra ở các chi bộ qua các lĩnh vực: tình hình chấp hành Điều lệ, Quy định của Đảng, thu chi Đảng phí, chế độ sinh hoạt định kỳ, phương pháp đổi mới nội dung sinh hoạt. Qua phân tích chất lượng đảng viên năm 2009, số đảng viên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ là đạt 7,14%, hoàn thành tốt nhiệm vụ đạt 58,9%, đảng viên hoàn thành nhiệm vụ đạt 33,9%, có 3 đồng chí vi phạm tư cách. Trong năm 2009, 4/11 chi bộ xếp loại trong sạch vững mạnh (đạt

36,4%). Qua đó, đã củng cố thêm lòng tin của quần chúng nhân dân, của cán bộ, đảng viên đối với Đảng, phát huy tốt hơn trong thực hiện quy chế dân chủ.

Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” đã được các cấp ủy Đảng xã thực hiện nghiêm túc và bước đầu đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận. Cuộc vận động đã tạo nên những chuyển biến tích cực trong mỗi cá nhân cộng đồng xã hội. Nhiều cán bộ đảng viên, công nhân viên chức đã có ý thức tự giác rèn luyện đạo đức, lối sống, học tập và có tinh thần trách nhiệm với công việc được giao. Việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh và 40 năm thực hiện Di chúc của Người được Đảng bộ và chính quyền gắn liền với việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội X của Đảng với cuộc vận động xây dựng và chỉnh đốn Đảng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí.

Hoạt động của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tiếp tục được đổi mới về nội dung và phương thức hoạt động, phù hợp với luật tổ chức Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, nhờ đó hiệu quả, hiệu lực tăng lên đáng kể. Chất lượng các kỳ họp Hội đồng nhân dân được nâng cao, lựa chọn và bàn bạc dân chủ, quyết định các vấn đề kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng sát với thực tiễn địa phương. Công tác tiếp xúc cử tri được thực hiện có hiệu quả, kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của các tầng lớp nhân dân trong xã, kịp thời chuyển đến cơ quan chức năng xem xét giải quyết và đưa vào chương trình nghị sự của Hội đồng nhân dân. Chức năng giám sát của Hội đồng

nhân dân đối với Ủy ban nhân dân, các ban ngành đoàn thể, cơ sở thôn xóm được thực hiện tốt, sớm phát hiện được các vi phạm, vướng mắc và có giải pháp khắc phục kịp thời. Chất lượng đại biểu Hội đồng nhân dân được nâng cao, tiến bộ, tích cực trong công việc, gần dân, hiểu dân, được nhân dân tin tưởng.

Ủy ban nhân dân xã đã thực hiện tốt công tác cải cách hành chính, phân định chức năng, quyền hạn, nhiệm vụ cho từng thành viên Ủy ban nhân dân. Thực hiện tốt nguyên tắc “Tập thể lãnh đạo, cá nhân phục trách” trong tập thể Ủy ban nhân dân. Đảng ủy, chính quyền xã đã quan tâm đến xây dựng quy chế hoạt động cho Ủy ban nhân dân, quy chế phối hợp với Mặt trận Tổ quốc và các ban ngành đoàn thể; thường xuyên quan tâm đến chất lượng, hiệu quả công tác của đội ngũ cán bộ xã. Đặc biệt, trong các lĩnh vực “nhạy cảm” như quản lý đất đai, thu chi ngân sách, xây dựng cơ bản, thực hiện các chính sách cơ bản, Ủy ban thực hiện nghiêm túc pháp lệnh dân chủ, công khai các khoản thu chi, các đợt cứu trợ đột xuất. Dưới sự chỉ đạo của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân xã, sự phối kết hợp của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể quần chúng, Ủy ban nhân dân xã đã đẩy mạnh thực hiện quy hoạch sử dụng đất đai hàng năm, tăng cường chỉ đạo công tác phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Xử lý kịp thời những vấn đề phát sinh, ổn định đời sống nhân dân, tạo động lực thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển.

Công tác tiếp dân, giải quyết đơn thư khiếu nại tố cáo của công dân được thực hiện theo đúng quy định của

pháp luật. Ủy ban nhân dân đã xây dựng được quy chế làm việc, lịch tiếp dân, quy ước xóm bản được duy trì. Đội ngũ cán bộ xóm, xã được kiện toàn, thường xuyên được bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực và phẩm chất chính trị. Công tác cải cách hành chính được quan tâm chỉ đạo nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho nhân dân và các tổ chức đến liên hệ công việc được nhanh gọn, không gây phiền hà sách nhiễu. Trong những năm 2005-2009, xã đã tiến hành giải quyết được 419 công việc theo đúng thẩm quyền quy định.

Bên cạnh đó, cấp ủy, chính quyền địa phương cũng thường xuyên quan tâm, tạo điều kiện cho hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị mà Đại hội Đảng bộ đã đề ra. Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể quần chúng đã tích cực tham gia vào các hoạt động ủng hộ, từ thiện, xóa đói giảm nghèo, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, xây dựng hội ngày càng vững mạnh. Mặt trận và các đoàn thể cũng luôn chủ động, tích cực đổi mới nội dung, phương pháp hoạt động cho sát với tình hình thực tế của xã, thu hút được đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia. Thực hiện Đề án số 01 của Tỉnh ủy Thái Nguyên về nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể cơ sở, đội ngũ cán bộ được củng cố, kiện toàn. Hội viên, đoàn viên được kết nạp thường xuyên, được bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ. Các đoàn thể hàng năm đã phối hợp với ngành dọc cấp trên mở các lớp tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật trong trồng trọt,

chăn nuôi. Các dự án như: chăn nuôi bò, dê, trồng na, chè... được thực hiện tốt. Nhìn chung, trong những năm qua, hoạt động của các đoàn thể đều gắn với chương trình dự án phát triển kinh tế - xã hội. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể đều thể hiện được vai trò tích cực của mình trong sự nghiệp phát triển chung của xã.

Có được những thành tích kể trên, trước hết phải kể đến sự quan tâm, hỗ trợ hiệu quả của Đảng và Nhà nước, sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng ủy, chính quyền địa phương. Bên cạnh đó, còn phải là sự kế thừa và phát huy thành quả của các nhiệm kỳ trước, sự đóng góp trí tuệ, công sức của toàn thể cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã. Thời tiết trong những qua có nhiều thuận lợi cho sản xuất, nhân dân đã mạnh dạn chuyển đổi cơ cấu giống vật nuôi, cây trồng. Phong trào thi đua được đông đảo các tầng lớp nhân dân đồng tình hưởng ứng và tích cực thực hiện. Việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư đã góp phần quan trọng trong việc phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng, chính quyền trong sạch, vững mạnh.

Mặc dù vậy, trong quá trình thực hiện Nghị quyết đại hội Đảng bộ lần thứ XX nhiệm kỳ 2005-2010, Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định: sản xuất vụ đông chưa đạt kế hoạch; công tác trồng rừng chưa hiệu quả, chăn nuôi gia súc chưa đạt kế hoạch đề ra; văn hóa - xã hội, công tác an ninh trật tự - an toàn xã hội hiệu quả chưa cao, công tác phát triển Đảng còn nhiều hạn chế; công tác điều hành của chính quyền

chưa kiên quyết, trình độ, năng lực cán bộ còn nhiều hạn chế; sự phối kết hợp hoạt động giữa Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể với chính quyền, các ban ngành chưa thường xuyên, hiệu quả thấp... Những khuyết điểm, yếu kém này đã được Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa nghiêm túc tự nhìn nhận, là bài học kinh nghiệm quý báu cho quá trình xây dựng địa phương những năm tiếp theo.

2. Thần Sa trong 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã khóa XXI và tiến hành xây dựng nông thôn mới (2010-2015)

Năm 2010 là năm Đảng và nhân dân xã Thần Sa kết thúc thắng lợi 5 năm thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XX, chuẩn bị kết thúc 10 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên Chủ nghĩa xã hội (1991- 2011) và 25 năm đổi mới. Sự phát triển của kinh tế thế giới và cơ chế thị trường đã tác động mạnh mẽ đến tình hình phát triển kinh tế - xã hội của Võ Nhai nói chung và Thần Sa nói riêng

Thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, Ban Chấp hành Đảng bộ triển khai kế hoạch tổ chức Đại hội các chi bộ trực thuộc, đồng thời triển khai tốt việc chuẩn bị cho Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XXI. Đầu Quý II năm 2010, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa tổ chức Đại nhiệm kỳ 2010 - 2015 với sự tham dự của 135 đảng viên trong toàn Đảng bộ. Đại hội là dấu mốc kết thúc 10 năm đầu cán bộ và nhân dân trong xã bước vào thế kỷ XXI, đồng thời mở ra hướng đi mới cho những năm tiếp theo.

Đại hội nghiêm túc đánh giá các mặt kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh, quân sự, công tác xây dựng Đảng, củng cố chính quyền, công tác mặt trận và các đoàn thể chính trị, các hội đoàn quần chúng trong những năm (2005-2010). Bên cạnh những kết quả to lớn đạt được, Đại hội thẳng thắn nhìn vào sự thật đó là: “ Công tác giáo dục chính trị chưa sâu sắc, một số bộ phận cán bộ đảng viên còn bảo thủ trì trệ, tính chiến đấu, tính chủ động, sáng tạo chưa cao, chưa thực sự tiên phong gương mẫu; việc thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” chưa tích cực tham gia và chưa thực sự tin tưởng vào kết quả của cuộc vận động...”¹.

Đại hội đưa ra phương hướng chung trong 5 năm (2010-2015) là: Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng và đảng viên. Phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân. Tiếp tục đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới. Xây dựng nền nông nghiệp phát triển nhanh và bền vững, sản xuất hàng hóa có năng suất, chất lượng, hiệu quả. Xây dựng nông thôn mới có kết cấu hạ tầng kinh tế xã hội đồng bộ; cơ cấu kinh tế và hình thức tổ chức sản xuất hợp lý, gắn nông nghiệp với phát triển nhanh công nghiệp dịch vụ theo quy hoạch. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ XXI đã xác định mục tiêu, nhiệm vụ chung cho nhiệm kỳ 2010 - 2015 là: “Phát huy sức mạnh của toàn Đảng bộ và nhân dân các dân tộc trong xã, khắc phục khó

---

1. Trích: Báo cáo Chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa khóa XXI.

khăn, tận dụng thời cơ thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội của xã nhà ngày một nhanh hơn, tiếp tục đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế - xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở, nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo, chăm sóc sức khoẻ nhân dân, giảm tỷ lệ hộ nghèo cải thiện đời sống của nhân dân, củng cố vững chắc quốc phòng, an ninh, xây dựng Đảng bộ trong sạch vững mạnh, đưa xã Thần Sa phát triển bền vững”¹.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa XXI gồm 17 đồng chí. Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 5 đồng chí, trong đó đồng chí Hoàng Văn Quyết được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Trần Văn Tập² được bầu làm Phó Bí thư, đồng chí Lê Văn Tiến được bầu làm Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy.

Sau Đại hội, Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa XXI đã bắt tay vào lãnh đạo cán bộ, đảng viên và nhân dân thực hiện những mục tiêu nhiệm vụ mà Đại hội đề ra. Trước tiên, Đảng bộ quan tâm chú trọng đến công tác tổ chức nghiên cứu, quán triệt Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp. Để việc nghiên cứu, quán triệt, tuyên truyền và tổ chức thực hiện Nghị quyết Đại hội XI của Đảng đạt hiệu quả,

---

1. Trích Báo cáo Chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã Thần Sa khóa XX, trình tại Đại hội Đảng bộ xã khóa XXI, nhiệm kỳ 2010-2015

2. Năm 2011, đồng chí Tập chuyển sang làm Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy, đồng chí Tiến làm Phó Bí thư phụ trách chính quyền. Năm 2014, đồng chí Tập nghỉ hưu, đồng chí Lê Văn Thanh lên làm Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy.

Đảng uỷ đã xây dựng Kế hoạch, chương trình hành động để cụ thể hóa các hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng, Nghị quyết đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Huyện lần thứ XX, Đại hội Đảng bộ lần thứ XXI phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương.

Để thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XI của Đảng, Đảng bộ đã tập trung triển khai quán triệt, nghiên cứu tuyên truyền và tổ chức thực hiện các Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 4, 5, 6 và 7 của Đảng. Gắn liền với đó là triển khai thực hiện sâu rộng trong cán bộ đảng viên, các tầng lớp nhân dân cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”.

Đảng bộ đã chủ động tích cực trong việc tuyên truyền Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp đến toàn thể cán bộ đảng viên và nhân dân. Đến tháng 10-2011 Đảng bộ xã đã tổ chức xong việc triển khai nghiên cứu quán triệt Nghị quyết Đại hội XI của Đảng và Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp đến toàn thể cán bộ đảng viên và nhân dân trong xã. Trên cơ sở thực tế của địa phương Đảng bộ đã xây dựng chương trình hành động cụ thể hoá bằng kế hoạch hàng năm lãnh đạo, chỉ đạo các chi bộ, xóm hoàn thành nhiệm vụ, kế hoạch đề ra.

Bám sát các mục tiêu, nhiệm vụ chung Đại hội đề ra, qua hơn một nửa nhiệm kỳ, Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã Thành Sa đã nỗ lực phấn đấu, vượt qua khó khăn,

lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện và giành được những kết quả quan trọng trên các lĩnh vực sau:

Về phát triển kinh tế. Từ đầu nhiệm kỳ đến năm 2014, tốc độ tăng trưởng kinh tế (GDP) bình quân hàng năm đều đạt và vượt kế hoạch đề ra; năm 2011 đạt 100% kế hoạch; năm 2014 đạt 102% vượt kế hoạch. Thu nhập bình quân đầu người so với năm 2010 đã có sự thay đổi khá mạnh.

Cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch theo hướng tích cực, giá trị sản phẩm công nông nghiệp và dịch vụ ngày một tăng. Kinh tế nông nghiệp ổn định, phát triển, chuyển mạnh sang sản xuất hàng hóa, sản phẩm được tiêu thụ khá tốt trên thị trường trong và ngoài huyện như: Ngô, Lạc, Đỗ, Chè... Tiến bộ khoa học kỹ thuật được áp dụng tích cực cùng với các dịch vụ sản xuất nông nghiệp đã đem lại hiệu quả thiết thực cho sản xuất nông nghiệp. Tổng sản lượng lương thực có hạt hàng năm đều tăng, đến năm 2014 đạt 1748 tấn vượt so với kế hoạch.

Chăn nuôi tiếp tục được quan tâm đầu tư, hình thức chăn nuôi nhỏ lẻ, chăn nuôi hộ ngày càng phát triển theo hướng sản xuất hàng hóa. Chủ động áp dụng các biện pháp phòng dịch, áp dụng khoa học kỹ thuật vào chăn nuôi nên đàn gia súc gia cầm phát triển ổn định, không có dịch bệnh lớn xảy ra trên địa bàn. Đàn Trâu năm 2014 là 452 con, đàn Bò là 81 con; đàn ngựa là 10 con, đàn lợn là 1.659 con, đàn dê là 599 con. Tổng đàn gia cầm khoảng 13.500 con trong đó (Đàn gà: 13.000 con, Đàn vịt: 500 con) Góp phần phục vụ thiết thực cho đời sống sinh hoạt

của nhân dân.

Sản xuất lâm nghiệp được tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, rừng trồng phục vụ sản xuất và phòng hộ hàng năm đều được thực hiện triển khai theo đúng kế hoạch. Nhận thức về trồng rừng và bảo vệ rừng trong nhân dân đã có bước chuyển biến khá mạnh mẽ, bà con đã gắn bó với trồng rừng phục vụ cho chính cuộc sống của mình. Từ năm 2011 đến năm 2014 đã trồng được 58,2 ha cây các loại.

Việc quản lý bảo vệ rừng và phát triển rừng có nhiều cố gắng phối hợp với các cơ quan chức năng của huyện, ngăn chặn thu giữ, xử lý các vụ vi phạm theo quy định. Song tình trạng khai thác, buôn bán, vận chuyển gỗ trái phép lén lút trong địa bàn vẫn còn xảy ra ở các khu vực giáp ranh với các huyện Đồng Hỷ, Chợ Mới, Bắc Kạn. Thực hiện tốt các nội dung về quản lý Nhà nước về lĩnh vực đất đai trên địa bàn như: Làm thủ tục ban đầu, thu hồi đất, quy hoạch đất, giải phóng mặt bằng, chuyển nhượng quyền sử dụng đất, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Nhìn chung việc chấp hành đất đai trên địa bàn xã, nhân dân đều chấp hành tốt, song việc mua bán, chuyển nhượng chuyển đổi mục đích sử dụng đất tự nhiên còn xảy ra, việc nhận thức luật đất đai của một số ít người dân còn hạn chế.

Sản xuất tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ nhỏ có xu hướng phát triển ngành nghề, thích nghi với cơ chế thị trường của xã. Có sự quản lý của Nhà nước như May đo,

Xay sát, dịch vụ hàng hóa, dịch vụ điện ... các dịch vụ hoạt động có hiệu quả, đảm bảo phục vụ nhu cầu cho nhân dân trong sinh hoạt hàng ngày cũng như phục vụ trong sản xuất nông nghiệp và giao lưu hàng hóa.

Nhà nước tạo điều kiện cho các thành phần kinh tế phát triển khuyến khích mở rộng và đa dạng hóa các loại hình sản xuất, kinh doanh như phát triển tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ nhỏ... và đã có nhiều hộ làm kinh tế hộ gia đình kinh doanh dịch vụ hàng năm có thu nhập từ 15.000.000 đến 20.000.000đ. Từ năm 2010 đến năm 2014 các ngành dịch vụ ổn định, dịch vụ thương mại bám sát địa bàn và nhu cầu sản xuất nhu cầu đời sống của nhân dân để đầu tư kinh doanh phục vụ. Các mặt hàng thiết yếu phục vụ sản xuất và đời sống được cung cấp đủ đáp ứng được nhu cầu sản xuất và đời sống của nhân dân.

Công tác quản lý tài nguyên khoáng sản. Ủy ban nhân dân xã Thường xuyên chỉ đạo ban quản lý tài nguyên khoáng sản và tài nguyên rừng của xã, phối hợp với Đội liên ngành của UBND huyện và các tổ công tác liên ngành khoáng sản trên địa bàn xã thường xuyên kiểm tra truy quét. Riêng năm 2014 đã tiến hành kiểm tra 16 đợt tại các khu có khai thác khoáng sản trái phép, kết quả tiêu hủy tại chỗ 08 lán lợp bạt; 04 máy nổ; 04 đầu nghiền; 01 của phát điện; 02 máy bơm nước; 200 m dây điện; 600 m vòi dẫn nước; 02 xe rùa; 01 xe cải tiến; 06 thùng nước; tiêu hủy 60 lít dầu Diesel. Lập biên bản và ra quyết định xử lý hành chính 06 người và yêu cầu ra khỏi khu vực cấm khai thác khoáng sản trái phép.

Công tác quản lý bảo vệ rừng. Ủy ban nhân dân xã đã chỉ đạo thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 12, Chỉ thị số 08 của Thủ tướng Chính phủ về quản lý và bảo vệ rừng. Thường xuyên chỉ đạo Ban Lâm pháp xã và các ban, ngành liên quan phối hợp với các Trạm Kiểm lâm đóng trên địa bàn xã đi kiểm tra, truy quét các đối tượng khai thác lâm sản trái phép trên địa.

Thường xuyên nắm bắt tình hình về các đối tượng khai thác và vận chuyển lâm sản, khoáng sản trái phép. Tuyên truyền vận động nhân dân giao nộp súng săn, tuyên truyền luật QLBR, Luật tài nguyên khoáng sản.

Công tác thu, chi ngân sách hàng năm đều đạt và vượt kế hoạch, năm 2010 đạt 93% kế hoạch đến năm 2014 đạt 100% kế hoạch, chi đảm bảo tiết kiệm, đúng luật ngân sách.

Về các vấn đề văn hóa - xã hội. Từ đầu nhiệm kỳ đến năm 2014 lĩnh vực văn hóa - xã hội đã có những tiến bộ đáng kể. Đẩy mạnh thực hiện chương trình xóa đói, giảm nghèo, nâng cao thu nhập và đời sống nhân dân, nhất là đối với hộ nghèo, các hộ thực hiện chính sách bằng các chương trình dự án, phối hợp đào tạo từng bước tạo việc làm cho người lao động. Thực hiện tốt chính sách xã hội đối với người có công, các gia đình chính sách, các chính sách tôn giáo, dân tộc. Đẩy mạnh làm nhà đại đoàn kết và nhà tình nghĩa cho các đối tượng, đồng thời xây dựng các loại quỹ nhân đạo như: Đền ơn đáp nghĩa, quỹ chất độc da cam, quỹ vì trẻ thơ, quỹ vì người nghèo. Đến năm 2014

các hộ nghèo¹ của xã đã giảm, thu nhập đời sống của nhân dân ngày càng được cải thiện.

Về giáo dục - đào tạo. Xã tập trung chỉ đạo nâng cao chất lượng dạy và học trong các nhà trường, tăng cường công tác kiểm tra chất lượng giáo viên, tổ chức thi giáo viên dạy giỏi các cấp học, không ngừng nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên trong các nhà trường theo đúng hướng dẫn của phòng Giáo dục và Đào tạo. Trường Phổ thông trung học cơ sở dân tộc bán trú của xã duy trì 130 đến 140 học sinh với 06 lớp học và 01 lớp bổ túc văn hóa, 19 cán bộ giáo viên. Kết quả năm học các năm: Xét tốt nghiệp cuối cấp đạt 99,9%; tỷ lệ lên lớp đạt 98,4%. Trường Tiểu học duy trì trên dưới 200 học sinh, 20 lớp với 38 cán bộ giáo viên. Xét tốt nghiệp cuối cấp đạt 100%; tỷ lệ lên lớp đạt 100%. Trường Mầm Non có 12 nhóm lớp tổng số hơn 160 học sinh, chia ra 5 nhóm nhà trẻ. Trẻ mẫu giáo có 7 lớp 111 trẻ. với 20 cán bộ giáo viên.

Công tác chăm sóc sức khỏe, nhân dân được quan tâm mạng lưới y tế ở xã đã được đầu tư nâng cấp, trang thiết bị cơ bản đáp ứng được nhu cầu khám chữa bệnh của nhân dân, đảm bảo thuốc thiết yếu phục vụ tại trạm. Hàng năm kiểm tra vệ sinh sản toàn thực phẩm và các chương trình y tế quốc gia được quan tâm chỉ đạo thực hiện tích cực, không để xảy ra các dịch bệnh lớn trên địa bàn. Công

---

1. Cuối năm 2010, tỷ lệ hộ nghèo của xã là 55,9% đến năm 2014 giảm còn 32,9%.

tác dân số kế hoạch hóa gia đình đã có chuyển biến tích cực, luôn được quan tâm thường xuyên. Với những thành tích đạt được, năm 2010 Trạm Y tế xã được công nhận Chuẩn quốc gia giai đoạn I.

Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thông tin, thể dục thể thao, có nhiều đổi mới về nội dung hình thức. Tỷ lệ hộ nghe đài và xem truyền hình hàng năm đều tăng. Đảm bảo việc thông tin tuyên truyền phục vụ nhiệm vụ chính trị và phát triển kinh tế xã hội trên địa bàn. Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư” và phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, tiếp tục đẩy mạnh và nâng cao chất lượng đã có tác dụng trong việc xây dựng đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân. Đến năm 2014 đã có 323/550 hộ gia đình đăng ký xây dựng gia đình văn hóa đạt 60,2%; 6 khu dân cư đăng ký xây dựng khu dân cư tiên tiến đạt 66,6%.

Về văn hóa: Phong trào thể dục, thể thao có chiều hướng phát triển đã thu hút được hội viên đến tham gia. Giáo dục, đào tạo phát triển ổn định, hệ thống trường lớp từ Mầm non đến Trung học cơ sở trên địa bàn xã đã đáp ứng được nhu cầu học tập của con em các dân tộc trong xã. Tiếp tục củng cố vững chắc kết quả phổ cập giáo dục 5 tuổi mầm non và tiểu học đúng độ tuổi và phổ cập Trung học cơ sở. Cơ sở vật chất trường lớp được quan tâm đầu tư, thực hiện có hiệu quả chương trình kiên cố hóa trường lớp.

Về quốc phòng, an ninh. Thường xuyên duy trì thực hiện nghiêm túc sẵn sàng chiến đấu, sẵn sàng đối phó với mọi tình huống. Tích cực triển khai các chỉ thị Nghị quyết của Trung ương, về quốc phòng, an ninh. Tổ chức sơ kết, tổng kết đánh giá thực hiện các chỉ thị, Nghị quyết của Trung ương Đảng về quốc phòng, an ninh kịp thời, từ đó có kế hoạch biện pháp lãnh đạo chỉ đạo đảm bảo giữ vững quốc phòng, an ninh trên địa bàn. Thường xuyên nắm bắt tình hình, giải quyết kịp thời các vấn đề an ninh trật tự trên địa bàn. Tập trung củng cố thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân. Hàng năm tổ chức tốt các đợt diễn tập xây dựng hoàn chỉnh các phương án tác chiến, kế hoạch huấn luyện dân quân tự vệ, dự bị động viên. Thường xuyên làm tốt công tác bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, công tác tuyển quân hàng năm đều hoàn thành kế hoạch đủ về số lượng, đảm bảo chất lượng.

Tăng cường đấu tranh phòng chống tội phạm và các tệ nạn xã hội, bảo đảm trật tự an toàn xã hội. Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc được triển khai sâu rộng, phối hợp chặt chẽ các lực lượng và nhân dân trong quản lý an ninh trật tự trên địa bàn. Mở nhiều đợt cao điểm tấn công truy quét tội phạm, triệt phá các điểm về ma túy, các tai tệ nạn xã hội, bảo đảm hành lang an toàn giao thông nơi công cộng. và các tuyến đường liên xã liên xóm..

Ban tư pháp xã chủ động cải cách tư pháp theo tinh thần Nghị quyết số 08, công tác thanh tra, kiểm tra, tiếp dân và giải quyết đơn thư khiếu nại tố cáo của công dân được cấp ủy, chính quyền quan tâm giúp đỡ.

Về công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Từ đầu nhiệm kỳ đến năm 2014, toàn Đảng bộ đã tập trung làm tốt công tác xây dựng Đảng, tạo sự chuyển biến rõ nét trên cả ba mặt: chính trị, tư tưởng, tổ chức. Kết quả các mặt công tác xây dựng Đảng là nhân tố quan trọng quyết định hoàn thành tốt các mục tiêu kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh hàng năm.

Công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng đạo đức lối sống cho cán bộ, đảng viên được trú trọng. Kịp thời triển khai quán triệt thực hiện Nghị quyết Đại hội XI, các Nghị quyết của Trung ương và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ các cấp. Triển khai tốt cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” thực hiện đầy đủ các bước của cuộc vận động theo quy định, tạo được phong trào thi đua sôi nổi trong cán bộ đảng viên và các tầng lớp nhân dân học tập và làm theo tấm gương của Bác. Đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Trung ương 3 (khoá XI). Trong cán bộ đảng viên, đồng thời lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các biện pháp thiết thực trong việc tiết kiệm, kiểm chế lạm phát. Tiết kiệm chống lãng phí.

Tập trung triển khai thực hiện nghị quyết Trung ương 4 (khoá XI), về những vấn đề cấp bách trong công tác xây dựng đảng hiện nay, và các Nghị quyết kết luận các hội nghị trung ương 5 và 6. đã kiểm tra công tác triển khai thực hiện các đề án đặc biệt là các đề án của tỉnh và huyện để tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, hiệu lực quản lý của Nhà nước đối với công tác cán bộ, công tác xây dựng và củng cố tổ chức cơ sở Đảng. Quan tâm xây dựng Đảng

bộ, chi bộ trong sạch vững mạnh, phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ đảng viên. Làm tốt công tác bồi dưỡng đào tạo cán bộ đảng viên. Phần đầu hàng năm có 80% số chi bộ Đảng đạt trong sạch, vững mạnh. Bình quân mỗi năm có trên 10 quân chủng và đoàn viên ưu tú được kết nạp vào Đảng. Làm tốt công tác phát thẻ và trao tặng huy hiệu Đảng cho đảng viên. Thường xuyên thực hiện công tác quy hoạch cán bộ từ xã đến xóm, kịp thời chỉ đạo kiện toàn sắp xếp đội ngũ lãnh đạo các chi bộ, các xóm.

Công tác kiểm tra Đảng được tiến hành thường xuyên và thực hiện theo chương trình, kế hoạch đề ra. Đẩy mạnh cải cách hành chính từ cấp ủy đến chính quyền và các đoàn thể. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, phát huy dân chủ đoàn kết nội bộ. Thông qua các cuộc kiểm tra đã tiến hành uốn nắn, xử lý những cán bộ, đảng viên, tổ chức Đảng vi phạm, giải quyết kịp thời những vướng mắc ở cơ sở.

Công tác dân vận có nhiều chuyển biến tích cực, thường xuyên nắm bắt rõ tâm tư nguyện vọng chính đáng của nhân dân, lãnh đạo các ban ngành, đoàn thể, động viên quần chúng nhân dân thực hiện tốt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, đánh giá một năm thực hiện đề án số 01, đề án 04 và 08 của Tỉnh ủy về “Tiếp tục đổi mới, tăng cường công tác dân vận nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân giai đoạn 2010 - 2015”. Sau hai năm thực hiện, tỷ lệ đoàn viên, hội viên tham gia

các tổ chức hội đều tăng, vận động đoàn viên, hội viên tích cực tham gia các phong trào phát triển kinh tế, giảm nghèo, củng cố quốc phòng, an ninh chăm lo đời sống và phát huy quyền làm chủ của nhân dân được đầy mạnh

Hoạt động của Hội đồng nhân dân có nhiều đổi mới trong việc tổ chức các kỳ họp, triển khai giám sát thực hiện các Nghị quyết, các công trình và các hoạt động kinh tế xã hội trên địa bàn xã. Các đại biểu Hội đồng nhân dân đã giành nhiều thời gian đi tiếp xúc cử tri, lắng nghe ý kiến, kiến nghị của nhân dân để kịp thời phản ánh với các cấp, các ngành chức năng. Các kỳ họp Hội đồng nhân dân đã đảm bảo về nội dung, chất lượng trong việc quyết định các vấn đề quan trọng của địa phương.

Hoạt động của Ủy ban nhân dân xã: Trong tổ chức, quản lý, điều hành thực hiện tốt các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đã bám sát các chủ trương chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, Nghị quyết của cấp ủy, của Hội đồng nhân dân xã triển khai thực hiện các nhiệm vụ mục tiêu kinh tế - xã hội theo các chương trình, đề án góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, xây dựng kết cấu hạ tầng. Chủ động sắp xếp các ban ngành, đoàn thể sớm kiện toàn và ổn định đi vào hoạt động, thực hiện cải cách hành chính phục vụ nhân dân.

Bên cạnh những thành tích đã đạt được, trong quá trình triển khai thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng các cấp còn bộc lộ một số tồn tại là: Kinh tế tăng trưởng, nhưng chưa vững chắc, chủ yếu còn phát triển nhỏ lẻ, tự cấp, tự

phát. Khả năng chiếm lĩnh thị trường tiêu thụ hàng hóa nhất là hàng nông sản thực phẩm còn bị động phụ thuộc và sự mua bán tư nhân. Tỷ lệ hộ nghèo còn cao: 41.5%; tỷ lệ hộ gia đình, và khu dân cư, xóm bản, cơ quan đạt tiêu chuẩn văn hóa còn thấp.. các tai tệ nạn xã hội nhất là ma túy còn phức tạp. Công tác quản lý tài nguyên, khoáng sản trên địa bàn mặc dù đã được tăng cường nhưng tình trạng vi phạm tài nguyên rừng khai thác vàng trái phép còn diễn biến phức tạp nhất là các năm 2010 -2011. hiện nay đã được các cấp các ngành quan tâm nhưng vẫn chưa triệt để và nề nếp.tổ chức qui củ. Tình trạng vi phạm luật đất đai còn xảy ra, việc quy hoạch cấp đất, cấp giấy chứng nhận còn chậm.

Nguyên nhân của những tồn tại đó chủ yếu vì những nguyên nhân khách quan và chủ quan sau: Bước vào thực hiện mục tiêu nhiệm vụ mà Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã khóa XXI nền kinh tế của Thần Sa tuy tăng trưởng khá nhưng vẫn còn ở mức thấp so với các xã khác trong huyện, xuất phát điểm kinh tế của xã còn thấp, sự chuyển đổi cơ cấu kinh tế còn chậm so với kế hoạch đề ra. Nhất là về nông nghiệp. Hệ thống đường giao thông còn thiếu thốn nhất là ở các xóm vùng sâu, vùng xa đã ảnh hưởng đến đầu tư, lưu thông hàng hóa, phát triển sản xuất. Đời sống nhân dân tuy được cải thiện nhưng tỷ lệ hộ nghèo vẫn còn ở mức khá cao 41,5%. Trình độ dân trí thấp không đồng đều, tập quán canh tác còn lạc hậu vẫn còn, nên sự chủ động áp dụng khoa học kỹ thuật và chuyển đổi cây trồng, mùa vụ còn hạn chế. Hơn nữa trong 5 năm (2010-2015),

thời tiết diễn biến phức tạp, rét đậm, rét hại kéo dài cùng với hạn hán thường xuyên đã ảnh hưởng đến sản xuất nông lâm nghiệp. Tình hình dịch bệnh gia súc, gia cầm xảy ra ít không đáng kể. Diễn biến phức tạp của thị trường do giá cả các mặt hàng thiết yếu đều tăng nhanh đã ảnh hưởng lớn đến sản xuất, sinh hoạt của nhân dân và tiến độ đầu tư các công trình.

Về nguyên nhân chủ quan: Một số bộ phận cán bộ công chức cấp xã trình độ năng lực còn hạn chế nên đã ảnh hưởng đến quá trình công tác tại địa phương, đơn vị. Sự điều hành của chính quyền nhiều khi còn chưa kịp thời nhất là khi có diễn biến phức tạp của thời tiết và giá cả thị trường, chưa quản lý chặt chẽ cán bộ và tài chính. Một số ban ngành chức năng giải quyết công việc theo thẩm quyền còn chậm.

Để thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ kế hoạch Đại hội đã đề ra, bước sang năm 2015 Ban Chấp hành Đảng bộ xã khóa XXI xác định tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, phát huy, sử dụng tốt các nguồn lực hiện có để tập trung sức lực cho mục tiêu phát triển, tăng cường sản xuất nông lâm nghiệp và chăn nuôi, tập trung chỉ đạo việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng phát triển. Tăng cường đầu tư thâm canh, sản xuất nông lâm nghiệp và chăn nuôi, tập trung chỉ đạo việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng vật nuôi theo hướng phát triển. Tăng cường đầu tư thâm canh, sản xuất nông lâm nghiệp đáp

ứng nhu cầu sản xuất của nhân dân.

Hai là, tập trung điều hành, tiếp nhận đầu tư, tập trung mọi nguồn lực, từng bước xây dựng kết cấu hạ tầng đường giao thông nông thôn, xây dựng nông thôn mới, tạo điều kiện tốt nhất để Phục vụ phát triển kinh tế - xã hội thực hiện có hiệu quả công tác quản lý tài nguyên, khoáng sản, môi trường.

Ba là, nâng cao chất lượng, hiệu quả các hoạt động văn hóa - xã hội. Nâng cao chất lượng đời sống tinh thần cho nhân dân, đấu tranh mạnh với các tệ nạn xã hội. Tích cực thực hiện chương trình xóa đói giảm nghèo và các chương trình mục tiêu quốc gia.

Bốn là, không ngừng củng cố quốc phòng, giữ vững an ninh chính trị, bảo đảm trật tự an toàn xã hội.

Năm là, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, đẩy mạnh cải cách hành chính, xây dựng bộ máy chính quyền xã trong sạch vững mạnh, đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, phát huy quyền làm chủ của nhân dân.

Việc hoàn thành mục tiêu, nhiệm vụ đến đầu năm 2015 là cơ sở, tiền đề vững chắc để Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa tiếp tục thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng bộ các cấp. Đây là bước quan trọng thúc đẩy tiến độ hoàn thành các tiêu chí tiếp theo của chương trình “Xây dựng nông thôn mới”. Mặc dù còn có những hạn chế cần được khắc phục, song những thành tựu đạt được cùng những kinh nghiệm trong quá trình lãnh đạo của Đảng

bộ hơn sáu mươi năm và kế hoạch, phương hướng của Đại hội Đảng bộ xã lần thứ XXI sẽ là cơ sở để Đảng bộ và nhân dân xã Thần Sa tự tin thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội trong những năm tiếp theo.

Như vậy, trong 15 năm đầu của thế kỷ XXI (2000-2015), dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện cùng sự giúp đỡ của các ban ngành đoàn thể cấp trên, Đảng bộ xã Thần Sa luôn đề cao tinh thần trách nhiệm, tự học tập, trau dồi kiến thức, vận dụng sáng tạo các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên vào thực tiễn cụ thể địa phương để lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức nhân dân thực hiện thắng lợi. Trong quá trình hoạt động thực tiễn, Đảng bộ luôn thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ, công tác lãnh đạo và kiểm tra của Đảng bộ luôn được tiến hành đồng thời để chỉnh đốn và xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh. Vì vậy, Đảng bộ ngày càng tiến bộ trưởng thành cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức, xứng đáng vai trò hạt nhân lãnh đạo, tổ chức mọi thắng lợi của nhân dân trong xã.

KẾT LUẬN

Là một vùng đất giàu truyền thống văn hóa, trải qua hàng nghìn năm lịch sử cùng với sự phát triển đi lên không ngừng của dân tộc, nhân dân Thần Sa đã viết nên những bản trường ca hào hùng với những chiến công chói lọi.

Trước Cách mạng Tháng Tám năm 1945, nhân dân Thần Sa còn đắm chìm trong đêm trường nô lệ của thực dân Pháp và bọn tay sai phong kiến bán nước. Do không được làm đường sá nên giao thông đi lại khó khăn, từ Cúc Đường vào xã bằng 1 con đường mòn xung quanh rậm rạp âm u, nhà cửa đơn sơ, sản xuất thì con trâu đi trước cái cày theo sau, dụng cụ lao động thô sơ, canh tác lạc hậu nên nhà nhà thiếu ăn, đói rách, thuốc thang không có, đi đâu là muỗi vắt cắn, bệnh tật tràn lan, nhân dân đa số mù chữ. Bên cạnh đó nhân dân còn phải đi phu đi lính làm đồn bốt cho bọn thực dân, đời sống nhân dân cực khổ muôn bề.

Mùa xuân 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời đã tạo nên một bước ngoặt vô cùng to lớn đối với cách mạng cả nước nói chung và nhân dân Thần Sa nói riêng. Những tư tưởng tiến bộ, đúng đắn của chủ nghĩa Mác - Lênin được Nguyễn Ái Quốc tiếp thu và vận dụng sáng tạo vào tình hình cụ thể của nước nhà thông qua Cương lĩnh chính

trị đầu tiên. Tư tưởng, đường lối cứu nước ấy đã được những người yêu nước, tiên bộ ở Thần Sa tiếp thu, vận dụng và tuyên truyền sâu rộng đến mọi tầng lớp nhân dân trong tổng. Trong cách mạng tháng 8-1945, nhân dân các dân tộc Thần Sa một lòng đi theo Đảng, đoàn kết, nhất thể đứng lên cùng cả nước giành chính quyền, ngày 25-3-1945 Ủy ban giải phóng xã Thần Sa ra đời.

Sau cách mạng Tháng tám năm 1945, dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Thái Nguyên và Huyện ủy Võ Nhại, nhân dân Thần Sa cùng với nhân dân cả nước đấu tranh chống thù trong, giặc ngoài, chống giặc đói, giặc dốt, thi đua tăng gia sản xuất đẩy lùi nạn đói năm 1945, tiếp tục cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp xâm lược.

Tháng 7-1954, chiến thắng Điện Biên Phủ và Hiệp định Giơ-ne-vơ được kí kết, cuộc trường chinh kháng chiến chống thực dân Pháp đã hoàn toàn thắng lợi. Trong cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ, Nhân dân Thần Sa dưới sự lãnh đạo của Đảng vừa sản xuất vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của Mỹ ra miền Bắc, đồng thời ra sức chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến lớn miền Nam đánh thắng giặc Mỹ xâm lược góp phần làm nên thắng lợi vĩ đại mùa Xuân năm 1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Qua quá trình hoạt động cách mạng, nhiều người con ưu tú của xã Thần Sa vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Đây là điều kiện quan trọng cho sự ra đời của Chi bộ Đảng xã Thần Sa năm 1954. Sự ra đời của Chi bộ

đánh dấu bước phát triển vượt bậc của phong trào cách mạng trong xã.

Hòa bình lập lại, cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội, trong niềm vui chung ấy, Chi bộ và nhân dân Thần Sa phấn khởi bước vào thời kỳ mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đây là thời kỳ Chi bộ lãnh đạo nhân dân thực hiện những vấn đề mới nên đòi hỏi Chi bộ phải thường xuyên tìm tòi, đổi mới cho phù hợp với tình hình cụ thể của địa phương, cùng cả nước tiến lên trên con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Mười năm đầu 1975-1985, mặc dù phải đối mặt với nhiều khó khăn về kinh tế - xã hội, toàn Chi bộ vẫn đoàn kết, nhất trí, giữ vững ổn định chính trị, bám sát sự chỉ đạo của cấp trên, chủ động vận dụng vào tình hình thực tế của địa phương, từng bước thực hiện thành công cơ chế Khoán 100, tạo ra những cải tiến bước đầu trong cơ chế quản lý kinh tế.

Năm 1986, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI đã đề ra đường lối đổi mới đất nước, trên cơ sở đó Chi bộ Thần Sa và từ năm 1989 là Đảng bộ Thần Sa quán triệt, vận dụng sáng tạo những chỉ thị, nghị quyết của Trung ương Đảng, Tỉnh ủy, Huyện ủy vào thực tiễn của xã, triển khai tới các mặt của đời sống, kinh tế - văn hóa - xã hội. Với Nghị quyết số 10 về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp (gọi tắt là Khoán 10), tạo một luồng gió mới trong nhân dân, nhân dân hăng hái tăng gia sản xuất, từng bước đưa nền nông nghiệp của xã ngày một phát triển vững chắc.

Có thể nói, thời kỳ đổi mới, Thần Sa đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, nhất là trong giai đoạn thực hiện công nghiệp hóa - hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn. Bộ mặt quê hương Thần Sa có nhiều khởi sắc, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được nâng cao. Hệ thống giao thông nông thôn cơ bản đã được bê tông hóa, hệ thống kênh mương được cứng hóa đảm bảo phục vụ tốt cho sản xuất nông nghiệp, các trường mầm non, trường tiểu học, trường trung học cơ sở hàng năm được quan tâm, đầu tư nâng cấp và xây dựng mới, trang thiết bị phục vụ công tác dạy và học được cung cấp đầy đủ. Chất lượng giáo dục của xã những năm gần đây có những bước phát triển rõ rệt, hàng năm số học sinh lên lớp luôn đạt trên 90%, tỷ lệ các em đỗ vào các trường cao đẳng, đại học tăng dần qua các năm. An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn xã luôn được giữ vững và ổn định. Chế độ sinh hoạt Đảng diễn ra thường xuyên, công tác tự phê bình, phê bình được thực hiện một cách nghiêm túc, hiệu quả. Bộ máy cơ quan Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng ngày càng kiện toàn, chất lượng đội ngũ cán bộ được nâng cao, năng động và có trách nhiệm hơn trong công việc, luôn phấn đấu hoàn thành những nhiệm vụ mà cấp trên giao phó.

Những thành tựu mà nhân dân Thần Sa đạt được trong suốt thời gian qua là sự kết hợp của nhiều yếu tố. Trước hết, là do có đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng và Nhà nước. Dưới sự chỉ đạo và giúp đỡ về mọi mặt của Tỉnh ủy Thái Nguyên, Huyện ủy Võ Nhai, đường lối đó

đã được cụ thể hóa và quán triệt tới địa phương, được nhân dân nhiệt tình hưởng ứng, trở thành động lực cho Thần Sa phát triển. Đó còn là biểu hiện của sự đồng lòng, nhất trí cao trong toàn Đảng bộ và nhân dân xã nhà. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, nhân dân Thần Sa đã phát huy cao độ tinh thần yêu nước, đấu tranh chống xâm lược, đói nghèo... tất cả vì sự nghiệp “Dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh”. Sức mạnh ấy còn được tiếp thêm bởi những giá trị truyền thống tốt đẹp được hun đúc qua hàng nghìn năm lịch sử. Những điều đó góp phần tăng thêm sức mạnh để nhân dân Thần Sa phấn đấu đạt nhiều thành tích hơn nữa trong công cuộc đổi mới.

Bên cạnh những thành tựu mà Đảng bộ và nhân dân Thần Sa đã đạt được còn có những mặt hạn chế, khuyết điểm, yếu kém. Kinh tế phát triển chưa thật sự vững chắc, chưa tương xứng với những tiềm năng thế mạnh của xã, chuyển dịch cơ cấu kinh tế còn chậm. Hệ thống chính trị tuy được củng cố nhưng còn có những hạn chế chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ chính trị trong những giai đoạn mới. Một số đồng chí cán bộ, đảng viên có biểu hiện sa sút phẩm chất, chưa nêu cao tính tiên phong gương mẫu, điều đó ảnh hưởng rất lớn tới niềm tin của quần chúng đối với Đảng.

Từ thực tiễn lịch sử 70 năm (1945-2015) tính từ khi giành chính quyền, 61 năm (tính từ ngày thành lập Chi bộ (1954-2015)) hoạt động và trưởng thành với 21 lần tiến hành Đại hội, Chi bộ, Đảng bộ Thần Sa đã đúc rút được những bài học kinh nghiệm về lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện

nhiệm vụ cách mạng chủ yếu như sau:

Thứ nhất: Các cấp ủy Đảng, chính quyền phải nắm vững và vận dụng một cách linh hoạt, sáng tạo các quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng vào hoàn cảnh thực tế của địa phương nhằm phát huy tiềm năng, thế mạnh của xã trong sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội.

Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Chi bộ và nay là Đảng bộ xã Thần Sa luôn luôn quán triệt một cách sâu sắc đường lối, chủ trương của Đảng, trên cơ sở đó xác định những mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể của từng thời kỳ, tập trung sức mạnh của toàn Đảng bộ và nhân dân thực hiện có hiệu quả.

Trong hai cuộc kháng chiến trường kỳ của dân tộc, nhờ xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm là: “Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để chiến thắng”, Đảng bộ đã huy động được đông đảo cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã sôi nổi tham gia phong trào cách mạng, bảo vệ Tổ quốc, vừa hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến, vừa chiến đấu bảo vệ quê hương, làng xóm. Bước vào thời kỳ cả nước cùng tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội và thực hiện công cuộc đổi mới, Đảng bộ xác định: phát triển kinh tế với giải quyết tốt các vấn đề xã hội tạo bước phát triển toàn diện, vững chắc theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Thời kỳ công nghiệp hóa - hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn với mục tiêu: “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ,

công bằng, văn minh”. Đảng bộ xác định phải phát huy nhân tố con người, huy động mọi nguồn lực tập trung phát triển kinh tế - xã hội. Thực tế lịch sử đất nước càng chứng minh rằng chỉ có con đường xã hội chủ nghĩa - con đường mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn là đúng đắn, con đường đó sẽ tiếp tục đưa nước ta vững bước đi lên.

Bên cạnh việc đảm bảo sự lãnh đạo thống nhất từ cấp trên, các cấp ủy địa phương phải phát huy cao độ tính tự chủ sáng tạo của các đoàn thể và quần chúng nhân dân. Đảng bộ đã coi trọng việc tổng kết rút kinh nghiệm để có cách làm và bước đi phù hợp với thực tế địa phương, không rập khuôn, máy móc. Vì vậy, trong quá trình lãnh đạo, Đảng bộ luôn coi trọng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Ở bất cứ hoàn cảnh nào luôn giữ thế chủ động, tích cực tranh thủ sự chỉ đạo, sự giúp đỡ của các cấp, các ngành Trung ương, của huyện, của thành phố phát huy nội lực, tinh thần tự chủ trong xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Đồng thời, coi trọng công tác chỉ đạo, xây dựng điển hình, uốn nắn kịp thời những biểu hiện tư tưởng lệch lạc, ngại khó khăn gian khổ, xây dựng niềm tin, tạo sự thống nhất cao về ý chí và hành động từ Đảng tới quần chúng.

Thứ hai: Chú trọng xây dựng, đổi mới và chỉnh đốn Đảng, không ngừng nâng cao năng lực và sức chiến đấu của Đảng, giữ vững vai trò lãnh đạo và tổ chức thực hiện thắng lợi mọi phong trào cách mạng ở địa phương.

Sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố quyết định mọi

thắng lợi của phong trào cách mạng ở địa phương. Do đó, trong hoạt động của mình, Đảng bộ cần thường xuyên kiện toàn, nâng cao trí tuệ của Đảng, chất lượng của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Bồi dưỡng lý luận cách mạng là một trong những nhiệm vụ trọng tâm để nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng. Thực tế trong 61 năm (1954-2015), ở mỗi giai đoạn lịch sử, Đảng bộ Thần Sa đã không ngừng được xây dựng về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Công tác giáo dục chính trị, công tác xây dựng Đảng luôn được coi trọng, chính vì vậy, trong mọi hoàn cảnh đảng viên và quần chúng vẫn tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng. Đảng bộ luôn luôn tự đổi mới, tự chỉnh đốn, lấy tự phê bình và phê bình làm cơ sở để kịp thời sửa chữa những thiếu sót, khuyết điểm nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ lãnh đạo phong trào cách mạng trong tình hình mới. Công tác cán bộ cũng thường xuyên được quan tâm và coi là vấn đề then chốt. Hàng năm, Đảng bộ đã có kế hoạch cử cán bộ, đảng viên đi học tập, bồi dưỡng lý luận chính trị, nâng cao trình độ mọi mặt nhất là năng lực quản lý kinh tế đồng thời căn cứ vào năng lực và phẩm chất của mỗi cán bộ, đảng viên có sự phân công công tác một cách hợp lý. Do đó, Đảng bộ xã Thần Sa ngày càng lớn mạnh, nhiều năm liền được công nhận là Đảng bộ trong sạch, vững mạnh.

Những thành tựu mà Đảng bộ và nhân dân Thần Sa đã đạt được trong những năm qua còn nhờ vào sự đoàn kết nhất trí trong Đảng và khối đoàn kết toàn dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói: “Phải giữ gìn sự đoàn kết,

nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”. Vì vậy, trong quá trình lãnh đạo phong trào cách mạng ở địa phương những năm qua, Đảng bộ xã Thần Sa luôn coi trọng vấn đề đoàn kết nhất trí trong Đảng bộ và nhân dân từ ý chí đến hành động. Sự đoàn kết thống nhất trong Đảng bộ và trong nhân dân chính là nguồn sức mạnh to lớn để địa phương vượt qua mọi khó khăn, thử thách, phấn đấu vươn lên thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ cách mạng, nhất là trong giai đoạn hiện nay khi đất nước ta đang trên con đường đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn.

Thứ ba: Củng cố, tăng cường hiệu lực quản lý của chính quyền, vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể nhân dân, đồng thời phát huy tối đa quyền dân chủ của nhân dân trong quản lý xã hội.

Đảng lãnh đạo là nhân tố xuyên suốt tạo nên sự phối hợp hành động thống nhất giữa các tổ chức trong hệ thống chính trị. Vai trò của các đoàn thể quần chúng: Mặt trận Tổ quốc, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh... được phân định rõ ràng, phát huy được tính chủ động, tích cực của mỗi tổ chức. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ xã, các đoàn thể quần chúng đã phát huy tối đa vai trò của mình bằng các hoạt động, các phong trào thi đua thích hợp góp phần không nhỏ vào những thành tựu của địa phương.

Đảng bộ luôn phát huy quyền làm chủ của nhân dân, tạo điều kiện để nhân dân thể hiện quyền làm chủ thông

qua chính quyền, đoàn thể và trực tiếp với phương châm: “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”. Hoạt động của chính quyền phản ánh kết quả lãnh đạo của tổ chức Đảng. Chính vì vậy, cần phải phát huy vai trò quản lý của chính quyền gắn với công cuộc cải cách nền hành chính quốc gia. Đổi mới nội dung công tác, cải tiến lề lối làm việc, nâng cao hiệu lực quản lý theo quy định của hiến pháp và pháp luật.

Thứ tư: Phát huy truyền thống cách mạng của Đảng bộ và nhân dân trong đấu tranh xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, chú trọng bồi dưỡng sức dân, tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa dân với Đảng.

Truyền thống yêu nước và đoàn kết của dân tộc ta luôn luôn được khơi dậy và phát huy qua hàng nghìn năm lịch sử. Ngày nay, trong thời đại Hồ Chí Minh, truyền thống tốt đẹp ấy một lần nữa lại được khơi dậy, mạnh mẽ hơn, quyết liệt hơn. Dưới sự lãnh đạo của Đảng với đường lối cách mạng đúng đắn, Đảng bộ xã Thần Sa đã khơi dậy được lòng yêu nước và tinh thần đoàn kết vốn có của nhân dân, tập hợp đông đảo quần chúng, đoàn kết chặt chẽ xung quanh Đảng bộ đứng lên làm cách mạng. Vì vậy, Đảng bộ đã giữ vững được vai trò lãnh đạo trong mọi giai đoạn; nhờ có sức mạnh to lớn của lòng yêu nước, của tinh thần đoàn kết mà Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã Thần Sa đã vượt qua bao khó khăn, thử thách giành được những thành tựu to lớn trong hai cuộc kháng chiến

chống Pháp, chống Mỹ và cả trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay.

Kế thừa và tiếp bước cha ông, những người con của Thần Sa lần lượt lên đường tham gia kháng chiến chống kẻ thù xâm lược trên tất cả các mặt trận, hàng trăm chiến sĩ đã không tiếc tuổi thanh xuân của mình chiến đấu và hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc. Nhân dân các dân tộc Thần Sa còn làm tốt nghĩa vụ của hậu phương lớn, cung cấp hàng trăm tấn lương thực, thực phẩm cho chiến trường miền Nam. Trong lao động sản xuất, xây dựng quê hương, tinh thần yêu nước và đoàn kết của người dân Thần Sa đã trở thành nguồn lực vô tận, có sức mạnh to lớn, thúc đẩy nhân dân thi đua phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng cơ sở vật chất hạ tầng về “điện, đường, trường, trạm”, kiên cố hóa kênh mương, xây dựng hệ thống thủy nông, thủy lợi và nhiều công trình khác; thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn góp phần ổn định và nâng cao đời sống nhân dân.

Bên cạnh đó, Đảng bộ xã Thần Sa cũng luôn chú trọng đến vấn đề giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, nhất là trong giai đoạn hiện nay khi nhu cầu hội nhập, phát triển ngày càng diễn ra mạnh mẽ. Tích cực tuyên truyền xây dựng đời sống văn hóa mới ở khu dân cư, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho người dân trong xã. Từ sức mạnh của lòng yêu nước, của tinh thần đoàn kết trong đấu tranh, trong lao động sản xuất và trong xây dựng đời sống văn hóa đã xây đắp nên mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với dân, Đảng vì dân, dân tin Đảng, đoàn kết phần

đầu tiếp tục đi lên trong những năm tiếp theo.

Những bài học kinh nghiệm trên được đúc rút từ thực tiễn lãnh đạo của Chi bộ, Đảng bộ xã Thần Sa qua các thời kỳ lịch sử. Những thành tựu, hạn chế và cả những yếu kém khuyết điểm cùng với những bài học kinh nghiệm được rút ra qua từng thời kỳ cách mạng có giá trị vô cùng to lớn đối với sự lãnh đạo của Đảng bộ trong những giai đoạn cách mạng mới, giúp cho Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã Thần Sa vững bước trên con đường đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn phấn đấu vì mục tiêu: “Dân giàu, nước mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh”.

PHỤ LỤC

NHỮNG SỰ KIỆN ĐÁNG NHỚ CỦA ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN XÃ THẦN SA

- Ngày 26-3-1945, giành chính quyền ở Thần Sa, ông Đồng Văn Huy làm Chủ tịch lâm thời. Những đảng viên đầu tiên của Thần Sa gồm 3 đồng chí đó là: Đồng Văn Huy, Trần Văn Bạ, Ma Văn Luận. Thành lập tổ Đảng đầu tiên của Thần Sa năm 1947.

- Năm 1953, xã Thần Sa được thành lập, đồng chí Ma Văn Cao làm Chủ tịch. Ngày 10-8-1954, Chi bộ Đảng xã Thần Sa được thành lập với 15 đảng viên, được chia thành 4 tổ Đảng, đồng chí Hoàng Văn Bản làm Bí thư Chi bộ đầu tiên.

- Ngày 15-7-1989, Đảng bộ xã Thần Sa được thành lập với 30 đảng viên, theo đó 4 tổ Đảng thành lập 4 Chi bộ trực thuộc Đảng bộ Thần Sa (Trung Sơn, Kim Sơn, Ngọc Sơn 1 và Xuyên Sơn). Đồng chí Trần Huy Liệu làm Bí thư Đảng ủy đầu tiên.

- Năm 1992, Đảng bộ có thêm Chi bộ Hạ Sơn. Năm 2000, Đảng bộ có thêm Chi bộ Giáo dục – y tế. Năm 2002, Đảng bộ có thêm Chi bộ xóm Ngọc Sơn 2. Năm 2007, thành lập Chi bộ cơ quan. Năm 2008, Đảng bộ có thêm 3 Chi bộ là: Y tế, Tân Kim và Trường trung học cơ sở. Năm 2011, Đảng bộ có thêm Chi bộ Trường Mầm non. Năm 2014, Đảng bộ có 12 chi bộ với 146 đảng viên, đồng chí Hoàng Văn Quyết làm Bí thư Đảng ủy.

PHẦN THƯỞNG TẬP THỂ

- Đảng bộ *Trong sạch vững mạnh* những năm: 1996, 1997, 1999, 2003, 2014.

- Đảng bộ *Vững mạnh* năm 2002

- Đảng bộ *Hoàn thành tốt nhiệm vụ* từ năm 2004 đến năm 2013

- Đảng bộ *Khá* những năm: 1998, 2000, 2001.

PHẦN THƯỞNG CÁ NHÂN

- Huân chương kháng chiến hạng I: 10 người

- Huân chương kháng chiến hạng II: 8 người

- Huân chương kháng chiến hạng III: 24 người

- Huy chương kháng chiến hạng I: 11 người

- Huy chương kháng chiến hạng II: 5 người

- Kỷ niệm chương: 15 người

- Bằng khen: 13 người

- Quân nhân chống Pháp: 30 người

- Quân nhân chống Mỹ: 31 người

- Con em thành đạt: Thần Sa có ông Triệu Quang, chức vụ cao nhất là Tỉnh ủy viên – Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh Thái Nguyên, Đại biểu quốc hội tỉnh Thái Nguyên. Nguyên là Bí thư Huyện ủy Võ Nhai, Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện Võ Nhai.

**CHI BỘ, ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
QUA CÁC KỲ ĐẠI HỘI**

Các kỳ Đại hội	Năm Đại hội	Nhiệm kỳ	Ghi chú
Lần thứ I	1954	1954-1957	Chi bộ
Lần thứ II	1957	1957-1962	-
Lần thứ III	1962	1962-1964	-
Lần thứ IV	1964	1964-1967	-
Lần thứ V	1967	1967-1969	-
Lần thứ VI	1969	1969-1971	-
Lần thứ VII	1971	1971-1973	-
Lần thứ VIII	1973	1973-1975	-
Lần thứ IX	1975	1975-1977	-
Lần thứ X	1977	1977-1979	-
Lần thứ XI	1979	1979-1982	-
Lần thứ XII	1981	1982-1985	-
Lần thứ XIII	1983	1985-1987	-
Lần thứ XIV	1987	1987-1989	-
Lần thứ XV	1989	1989-1991	Đảng bộ
Lần thứ XVI	1991	1991-1994	-
Lần thứ XVII	1994	1994-1996	-
Lần thứ XVIII	1996	1996-2000	-
Lần thứ XIX	2000	2000-2005	-
Lần thứ XX	2005	2005-2010	-
Lần thứ XXI	2010	2010-2015	-

**BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA I (1954-1957)
Chi bộ có 15 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hoàng Văn Bản	Bí thư Chi bộ	Kiểm Bí thư Nông hội
2	Hoàng Văn Hương	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Triệu Phúc Tài	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBHC
4	Ma Văn Thắc	Chi ủy viên	Văn phòng UBHC
5	Ma Văn Luận	Chi ủy viên	

**BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA II (1957-1962)
Chi bộ có 16 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Ma Văn Luận	Bí thư Chi bộ	
2	Hà Văn Tiệu	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Hoàng Văn Bản	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBHC xã
4	Hoàng Văn Hương	Chi ủy viên	
5	Hoàng Văn Long	Chi ủy viên	Ủy viên UBHC xã

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA III (1962-1964)**Chi bộ có 16 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Ma Văn Luận	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Hương	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Triệu Phúc Vinh	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBHC xã
4	Hoàng Văn Tình	Chi ủy viên	Văn phòng UBHC
5	Mai Hanh	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA IV (1964-1967)**Chi bộ có 18 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hoàng Văn Hương	Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
2	Triệu Phúc Vinh	Phó Bí thư Chi bộ	Phó Chủ tịch UBHC xã
3	Hoàng Văn Tình	Chi ủy viên	Văn phòng UBHC xã
4	Hoàng Văn Bản	Chi ủy viên	
5	Mai Hanh	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA V (1967-1969)**Chi bộ có 18 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hoàng Văn Hương	Bí thư Chi bộ	
2	Mai Hanh	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Hoàng Văn Bản	Chi ủy viên	
4	Hoàng Văn Tài	Chi ủy viên	
5	Hoàng Văn Long	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA VI (1969-1971)**Chi bộ có 18 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hà Văn Tiệu	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Hương	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Hoàng Văn Tình	Ủy viên	
4	Mai Hanh	Ủy viên	
5	Hoàng Văn Long	Ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA VII (1971-1973)**Chi bộ có 18 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
2	Lường Văn Sinh	Bí thư Chi bộ	
	Hoàng Văn Tình	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
	Mai Hanh	Chi ủy viên	
3	Lê Văn Phong	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBHC xã
4	Hoàng Văn Tình	Chi ủy viên	
5	Lê Văn Hào	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA IX (1975-1977)**Chi bộ có 19 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Lường Văn Sinh	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Tình	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Mai Hanh	Chi ủy viên	
4	Dương Văn Cảnh	Chi ủy viên	
5	Triệu Kim Xương	Chi ủy viên	Ủy viên UBHC xã

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA VIII**(1973-1975) Chi bộ có 19 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Lường Văn Sinh	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Tình	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Mai Hanh	Chi ủy viên	
4	Hoàng Văn Bản	Chi ủy viên	
5	Lý Văn Đường	Chi ủy viên	
6	Hà Văn Tiệu	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA X (1977-1979)**Chi bộ có 19 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Lường Văn Sinh	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Tình	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBHC xã
3	Mai Hanh	Chi ủy viên	
4	Lý Văn Bằng	Chi ủy viên	
5	Lê Văn Đương	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA XI (1979-1982)**Chi bộ có 20 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Lê Thanh Hà	Bí thư Chi bộ	
2	Hà Văn Tiệu	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBND xã
3	Lê Văn Đương	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBND xã
4	Trần Văn Lá	Chi ủy viên	
5	Nguyễn Văn Ước	Chi ủy viên	
6	Dương Văn Cảnh	Chi ủy viên	
7	Mai Hanh	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA XII (1982-1985)**Chi bộ có 20 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Lê Thanh Hà	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Tình	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBND xã
3	Lê Văn Phong	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch, Trưởng công an
4	Mai Hanh	Chi ủy viên	Xã đội trưởng
5	Hoàng Văn Tụng	Chi ủy viên	Bí thư Đoàn

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA XIII**(1985-1987) Chi bộ có 22 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Lê Thanh Hà	Bí thư Chi bộ	
2	Hoàng Văn Tình	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBND xã
3	Lê Văn Đương	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBND xã
4	Mai Hanh	Chi ủy viên	
5	Lý Văn Bằng	Chi ủy viên	
6	Trần Đình Quốc	Chi ủy viên	

BAN CHI ỦY CHI BỘ THẦN SA KHÓA XIV**(1987-1989) Chi bộ có 25 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hoàng Văn Tình	Bí thư Chi bộ	
2	Mai Hanh	Phó Bí thư Chi bộ	Chủ tịch UBND xã
3	Trần Văn Tập	Chi ủy viên	Phó Chủ tịch UBND xã
4	Lường Văn Đa	Chi ủy viên	Xã đội trưởng
5	Lý Văn Bằng	Chi ủy viên	Trực Đảng

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
KHÓA XV (1989-1991) Đảng bộ có 30 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Trần Huy Liệu	Bí thư	
2	Lê Thanh Hà	Phó Bí thư	Chủ tịch UBND xã
3	Trần Văn Tập	Đảng ủy viên	Phó Chủ tịch, TCA
4	Lường Văn Đa	Đảng ủy viên	
5	Trần Đình Quốc	Đảng ủy viên	Thường trực Đảng
6	Trần Huân	Đảng ủy viên	
7	Hoàng Văn Quyết	Đảng ủy viên	

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
KHÓA XVI (1992-1994)¹ Đảng bộ có 30 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Trần Huy Liệu	Bí thư	
2	Lê Thanh Hà	Phó Bí thư	Chủ tịch UBND xã
3	Trần Văn Tập	Đảng ủy viên	Phó Chủ tịch, TCA
4	Ma Văn Tào	Đảng ủy viên	
5	Trần Đình Quốc	Đảng ủy viên	T.T Đảng
6	Hoàng Văn Quyết	Đảng ủy viên	Xã đội trưởng

1. Trong nhiệm kỳ, tháng 10-1992 đồng chí Lê Thanh Hà nghỉ hưu, đồng chí Hoàng Văn Quyết lên làm Chủ tịch thay đồng chí Hà.

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
KHÓA XVII (1994-1996) Đảng bộ có 36 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Trần Văn Tập	Bí thư Đảng bộ	
2	Hoàng Văn Quyết	Phó Bí thư	Chủ tịch UBND xã
3	Đồng Văn Lan	Đảng ủy viên	CT. HĐND
4	Trần Danh Tuyên	Đảng ủy viên	
5	Đồng Minh Huệ	Đảng ủy viên	
6	Lường Văn Đa	Đảng ủy viên	
7	Hoàng Văn Tụng	Đảng ủy viên	

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA
KHÓA XVIII (1996-2000) Đảng bộ có 42 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Trần Văn Tập	Bí thư	
2	Hoàng Văn Quyết	Phó Bí thư	Chủ tịch UBND xã
3	Đồng Văn Lan ⁽¹⁾	Đảng ủy viên	Chủ tịch HĐND
4	Trần Danh Tuyên	Đảng ủy viên	Phó Chủ tịch, TCA
5	Lường Văn Đa	Đảng ủy viên	Thường trực Đảng
6	Hoàng Văn Tụng	Đảng ủy viên	Xã đội trưởng
7	Đồng Minh Huệ	Đảng ủy viên	KT. Ngân sách

1. Năm 1999, đồng chí Đồng Văn Lan nghỉ hưu, đồng chí Trần Văn Tập được bầu làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã.

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẬN SA
KHÓA XIX (2000-2005) Đảng bộ có 77 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Trần Văn Tập	Bí thư Đảng bộ	Chủ tịch HĐND xã
2	Hoàng Văn Quyết	Phó Bí thư Đảng bộ	Chủ tịch UBND xã
3	Lường Văn Đa	Thường vụ	Thường trực Đảng ủy
4	Đông Văn Lan	Đảng ủy viên	
5	Trần Danh Tuyên	Đảng ủy viên	Phó Chủ tịch UBND, Trưởng Công an xã
6	Lê Văn Tiến	Đảng ủy viên	
7	Lý Văn Cầu	Đảng ủy viên	
8	Hoàng Văn Tụng	Đảng ủy viên	
9	Đông Thị Cảnh	Đảng ủy viên	

**BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẬN SA
KHÓA XX (2005-2010) Đảng bộ có 80 đảng viên**

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hoàng Văn Quyết	Bí thư Đảng bộ	Chủ tịch HĐND xã
2	Trần Văn Tập	Phó Bí thư Đảng bộ	Chủ tịch UBND xã
3	Lê Văn Tiến	Ủy viên Thường vụ	Trực Đảng
4	Trần Danh Tuyên	Đảng ủy viên	Trưởng Công an
5	Lường Văn Đa	Đảng ủy viên	Phó Chủ tịch UBND
6	Hoàng Văn Tụng	Đảng ủy viên	
7	Dương Khánh Quyền	Đảng ủy viên	Phó Chủ tịch HĐND xã
8	Đông Thị Cảnh	Đảng ủy viên	Giáo viên
9	Lê Văn Chu	Đảng ủy viên	Y tế

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ THẬN SA

KHÓA XXI (2010-2015)¹

TT	Họ và tên	Chức vụ	Ghi chú
1	Hoàng Văn Quyết	Bí thư	CT. HĐND xã
2	Trần Văn Tập	Phó Bí thư	CT. UBND xã
3	Lê Văn Tiến	Phó Bí thư	Thường trực Đảng ủy
4	Dương Khánh Quyền	UVBTV	
5	Trần Đình Chiến	UVBTV	
6	Trần Danh Tuyên	Đảng ủy viên	
7	Hoàng Văn Tụng	Đảng ủy viên	
8	Lê Văn Chu	Đảng ủy viên	
9	Lường Văn Đa	Đảng ủy viên	
10	Lê Văn Thanh	Đảng ủy viên	
11	Đồng Minh Dân	Đảng ủy viên	
12	Đồng Văn Cường	Đảng ủy viên	
13	Hà Mạnh Cương	Đảng ủy viên	
14	Trần Văn Uy	Đảng ủy viên	
15	Phạm Thị Nga	Đảng ủy viên	

1. Năm 2011, đồng chí Tập chuyển sang làm Phó Bí thư Thường trực, đồng chí Tiến chuyển sang làm Chủ tịch Ủy ban. Tháng 6-2011, đồng chí Quyền chuyển sang làm Chủ tịch Mặt trận, đồng chí Tuyên chuyển sang làm Phó Chủ tịch HĐND. Năm 2013, đồng chí Chiến chuyển sang làm Chủ tịch Mặt trận. Năm 2014, đồng chí Tập và đồng chí Quyền nghỉ hưu, đồng chí Cương và đồng chí Nga chuyển công tác, 4 đồng chí được bổ sung vào Ban Chấp hành Đảng bộ xã gồm: Nguyễn Văn Mùi, Lê Thị Thủy, Hoàng Văn Mão và Hoàng Văn San; đồng chí Lê Văn Thanh lên thay đồng chí Tập.

16	Lê Văn Hỷ	Đảng ủy viên	
17	Trần Văn Hưng	Đảng ủy viên	

**DANH SÁCH CÁC ĐỒNG CHÍ BÍ THƯ CHI BỘ,
ĐẢNG BỘ XÃ THẬN SA QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Hoàng Văn Bản	1954-1957	Chi bộ
2	Ma Văn Luận	1957-1964	-
3	Hoàng Văn Hương	1964-1969	-
4	Hà Văn Tiệu	1969-1971	-
6	Lường Văn Sinh	1971-1979	-
7	Lê Thanh Hà	1979-1987	-
8	Hoàng Văn Tình	1987-1989	-
9	Trần Huy Liệu	1989-1994	Đảng bộ
10	Trần Văn Tập	1996-2005	-
11	Hoàng Văn Quyết	2005-2015	-

**DANH SÁCH THƯỜNG TRỰC, PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG
TRỰC ĐẢNG BỘ XÃ THẬN SA QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
2	Lê Văn Đương	1977-1983	Ủy viên trực
3	Lý Văn Bằng	1983-1991	Từ 1989 là Thường trực Đảng
4	Trần Đình Quốc	1991-1994	-
5	Lường Văn Đa	1994-2004	-

6	Lê Văn Tiến	2004-2011	Năm 2010 là PBT
7	Trần Văn Tập	2011-2014	PBT
8	Lê Văn Thanh	2014-nay	-

DANH SÁCH CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN XÃ THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Đồng Văn Lan	1994-1999	-
2	Trần Văn Tập	1999-2004	-
3	Hoàng Văn Quyết	2004-nay	-

DANH SÁCH CÁC ĐỒNG CHÍ CHỦ TỊCH UBHC-UBND XÃ THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Đồng Văn Huy	1945	Lâm thời
2	Ma Văn Cao	1953	
3	Hoàng Văn Hương	1954-1947	UBHC
4	Hà Văn Tiệu	1957-1962	-
5	Hoàng Văn Hương	1962-1967	-
6	Mai Hanh	1967-1969	-
7	Hoàng Văn Hương	1969-1971	-
8	Hoàng Văn Tình	1971-1979	Từ năm 1976 là UBND
9	Hà Văn Tiệu	1979-1981	-
10	Hoàng Văn Tình	1981-1987	-

11	Mai Hanh	1987-1989	-
12	Lê Thanh Hà	1989-1992	-
13	Hoàng Văn Quyết	1992-2005	-
14	Trần Văn Tập	2005-2011	
15	Lê Văn Tiến	2011-nay	-

DANH SÁCH CÁC ĐỒNG CHÍ XÃ ĐỘI TRƯỞNG XÃ THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Ma Văn Cao	1954-1955	-
2	Nguyễn Quốc Tố	1955-1957	-
3	Trần Văn Liên	1957-1960	-
4	Hoàng Văn Tình	1960-1964	-
5	Trần Văn Liên	1965-1967	-
6	Lê Văn Phong	1967-1970	-
7	Mai Hanh	1971-1974	-
8	Trần Văn Lá	1975-1977	-
10	Lê Văn Đương	1977-1981	-
11	Mai Hanh	1981-1984	-
12	Trần Đình Quốc	1984-1986	-
13	Lường Văn Đa	1986-1988	-
14	Hoàng Văn Quyết	1988-1992	-
15	Ma Văn Tào	1992-1994	-
16	Hoàng Văn Tụng	1994-2007	-
17	Trần Đình Chiến	2007-2013	-
18	Hoàng Văn Mão	2013-nay	-

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH HỘI CỰU CHIẾN BINH XÃ
THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Hà Văn Tiệu	1993-1994	-
2	Trần Huy Liệu	1994-2006	-
3	Hoàng Văn Tụng	2007-nay	-

**DANH SÁCH TRƯỞNG CÔNG AN XÃ THẦN SA
QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Hà Văn Tiệu	1953-1955	-
2	Triệu Phúc Cầu	1955-1963	-
3	Triệu Phúc Vinh	1963-1972	-
4	Lê Văn Phong	1972-1975	-
5	Lê Thanh Hà	1975-1979	-
6	Lê Văn Đương	1980-1984	-
7	Mai Hanh	1984-1987	-
8	Trần Văn Tập	1987-1994	-
9	Trần Danh Tuyên	1994-2011	-
10	Trần Văn Uy	2011-nay	-

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH HỘI NÔNG DÂN
XÃ THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Đông Văn Lan	1981-1984	-
2	Lý Văn Bằng	1985-1993	-
3	Lý Văn Cầu	1993-1997	-

4	Hoàng Văn Viết	1997-2014	-
5	Lê Văn Hỷ	2014-nay	-

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH MẶT TRẬN TỔ QUỐC
XÃ THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Hoàng Văn Đễ	1953-1965	-
2	Lê Văn Hào	1965-1967	-
3	Hoàng Văn Bản	1967-1975	-
4	Hoàng Văn Tài	1975-1979	-
5	Hà Văn Tiệu	1979-1980	-
6	Lê Văn Vương	1981-1984	-
7	Lường Văn Sinh	1984-1986	-
8	Ma Khánh Bằng	1986-1987	-
9	Triệu Đức Lý	1988-1995	-
10	Mai Hanh	1995-2003	-
11	Ma Văn Tào	2003-2008	-
12	Dương Khánh Quyền	2008-2013	-
13	Trần Đình Chiến	2013-nay	-

**DANH SÁCH BÍ THƯ ĐOÀN THANH NIÊN
XÃ THẦN SA QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Hoàng Văn Hương	1952-1953	-
2	Lê Văn Hào	1953-1959	-
3	Mai Hanh	1960-1967	-
4	Lý Văn Bằng	1968-1974	-

5	Trần Văn Lá	1975-1977	-
6	Đông Văn Lan	1977-1981	-
7	Hoàng Văn Tụng	1981-1987	-
8	Lường Văn Đa	1987-1988	
9	Trần Danh Tuyên	1989-1991	-
10	Đông Minh Chế	1991-1999	--
11	Đông Văn Cường	1999-2012	-
12	Lê Văn Hỷ	2012-2014	-
13	Hoàng Văn Thuần	2014-nay	-

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH HỘI PHỤ NỮ XÃ THẦN SA
QUA CÁC THỜI KỲ**

TT	Họ và tên	Thời gian công tác	Ghi chú
1	Lương Thị Hoàn	1953-1954	-
2	Lương Thị Kế	1954-1955	-
3	Đông Thị Hiếu	1956-1966	-
4	Dương Thị Tính	1966-1972	-
5	Hoàng Thị Tâm	1973-1978	-
6	Hoàng Thị Mai	1979-1980	-
7	Ma Thị Thắc	1981-1984	-
8	Ma Thị Thức	1984-1990	-
9	Đông Thị Cảnh	1990-1995	-
10	Hoàng Thị Sen	1995-2004	-
11	Hà Thị Bằng	2005-2010	-
12	Lê Thị Thủy	2011-nay	-

**DANH SÁCH ĐẢNG VIÊN XÃ THẦN SA ĐƯỢC TẶNG
HUY HIỆU 30-40-50-55 VÀ 60 NĂM TUỔI ĐẢNG**

TT	Họ và tên	Ngày vào Đảng	Ghi chú
ĐẢNG VIÊN 60 NĂM TUỔI ĐẢNG			
1	Lê Văn Phong	30-12-1949	
2	Lường Văn Sinh	24-5-1950	
ĐẢNG VIÊN 55 NĂM TUỔI ĐẢNG			
3	Lý Văn Cường	14-8-1955	
ĐẢNG VIÊN 50 NĂM TUỔI ĐẢNG			
4	Trần Văn Liên	11-11-1960	
5	Hoàng Văn Long	11-11-1960	
6	Mai Hạnh	11-11-1961	
7	Hoàng Văn Tình	11-11-1961	
8	Lê Văn Đương	19-3-1962	
9	Ma Thị Thắc	16-2-1965	
ĐẢNG VIÊN 40 NĂM TUỔI ĐẢNG			
10	Lường Thị Hồng	5-6-1966	
11	Lê Thanh Hà	14-3-1967	
12	Trần Văn Lá	9-11-1968	
13	Trần Huy Liệu	18-8-1970	
14	Hà Văn Tiệu	19-5-1949	Mất năm 1995
15	Hoàng Văn Hương	20-12-1949	Mất năm 1995
16	Dương Văn Hợp	1-5-1950	Mất năm 1995
17	Lê Văn Bằng	14-10-1954	Mất năm 2007
18	Lý Văn Bằng	1-1-1960	Mất năm 2012
19	Lê Đức Ký	5-1-1960	Mất năm 2008
20	Lý Văn Hảo	25-9-1962	Mất năm 2009

ĐẢNG VIÊN 30 NĂM TUỔI ĐẢNG			
21	Hoàng Văn Quyết	31-12-1979	
22	Hoàng Văn Tụng	1-6-1980	
23	Lường Văn Đa	30-10-1983	

DANH SÁCH LIỆT SỸ XÃ THẦN SA			
TT	Họ và tên	Năm hy sinh	Ghi chú
1	Lường Văn Ngự	24-12-1953	Chống Pháp
2	Lê Đình Phùng	23-9-1968	Chống Mỹ
3	Lê Văn Chức	6-12-1968	Chống Mỹ
4	Lường Văn Tấn	7-3-1972	Chống Mỹ
5	Lương Khánh Hòa	1-5-1972	Chống Mỹ
6	Ngọc Văn Kế	10-5-1972	Chống Mỹ
7	Nông Văn Thịnh	5-10-1973	Chống Mỹ
8	Dương Văn Tu	11-10-1981	Chống Mỹ

MỤC LỤC TR

LỜI NÓI ĐẦU 6

Chương I

THẦN SA - VÙNG ĐẤT, CON NGƯỜI
VÀ TRUYỀN THỐNG LỊCH SỬ VĂN HÓA

I. Khái quát chung về vùng đất Thần Sa 11

II. Quá trình hình thành làng xã và truyền thống
lịch sử, văn hóa, cách mạng 18

Chương II

DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG, NHÂN
DÂN THẦN SA ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH
QUYỀN TRONG CÁCH MẠNG THÁNG TÁM
NĂM 1945 VÀ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC
DÂN PHÁP (1930-1954)

I. Tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội Thần
Sa thời Pháp thuộc 25

II. Phong trào cách mạng ở Thần Sa thời kỳ 1930-
1945 30

III. Nhân dân Thần Sa tham gia xây dựng, bảo vệ
chính quyền cách mạng và kháng chiến chống thực
dân Pháp xâm lược (1945-1954) 39

Chương III

CHI BỘ, ĐẢNG BỘ XÃ THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ THAM GIA KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1954-1975)

- I. Chi bộ Đảng xã Thần Sa được thành lập lãnh đạo nhân dân khôi phục, cải tạo và phát triển kinh tế, thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1954-1965) 59
- II. Vừa sản xuất vừa chiến đấu chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, chi viện cho miền Nam, thống nhất đất nước (1965-1975) 75

Chương IV

CHI BỘ ĐẢNG THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN TIẾP TỤC CÔNG CUỘC XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI (1976-1985)

- I. Chi bộ Đảng lãnh đạo nhân dân thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ hai (1976-1980) 91
- II. Chi bộ Đảng xã Thần Sa lãnh đạo nhân dân thực hiện đổi mới cơ chế quản lý trong nông nghiệp (1981-1985) 97

Chương V

THỜI KỲ THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI VÀ CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN (1986-2000)

- I. Đảng bộ xã Thần Sa lãnh đạo nhân dân thực hiện đường lối đổi mới của Đảng (1986-1996) 105
- II. Đảng bộ xã Thần Sa lãnh đạo nhân dân tiếp tục thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước (1996-2000) 124

Chương VI

ĐẢNG BỘ THẦN SA LÃNH ĐẠO NHÂN DÂN GÓP PHẦN CÙNG NHÂN DÂN CẢ NƯỚC ĐẨY MẠNH SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA (2000-2014)

- I. Phát huy nội lực, tranh thủ ngoại lực, tạo bước đột phá về tốc độ phát triển kinh tế, xã hội (2000-2005) 133
- II. Thần Sa tiếp tục đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa và xây dựng nông thôn mới (2005-2015) 147

KẾT LUẬN 179

PHỤ LỤC 191